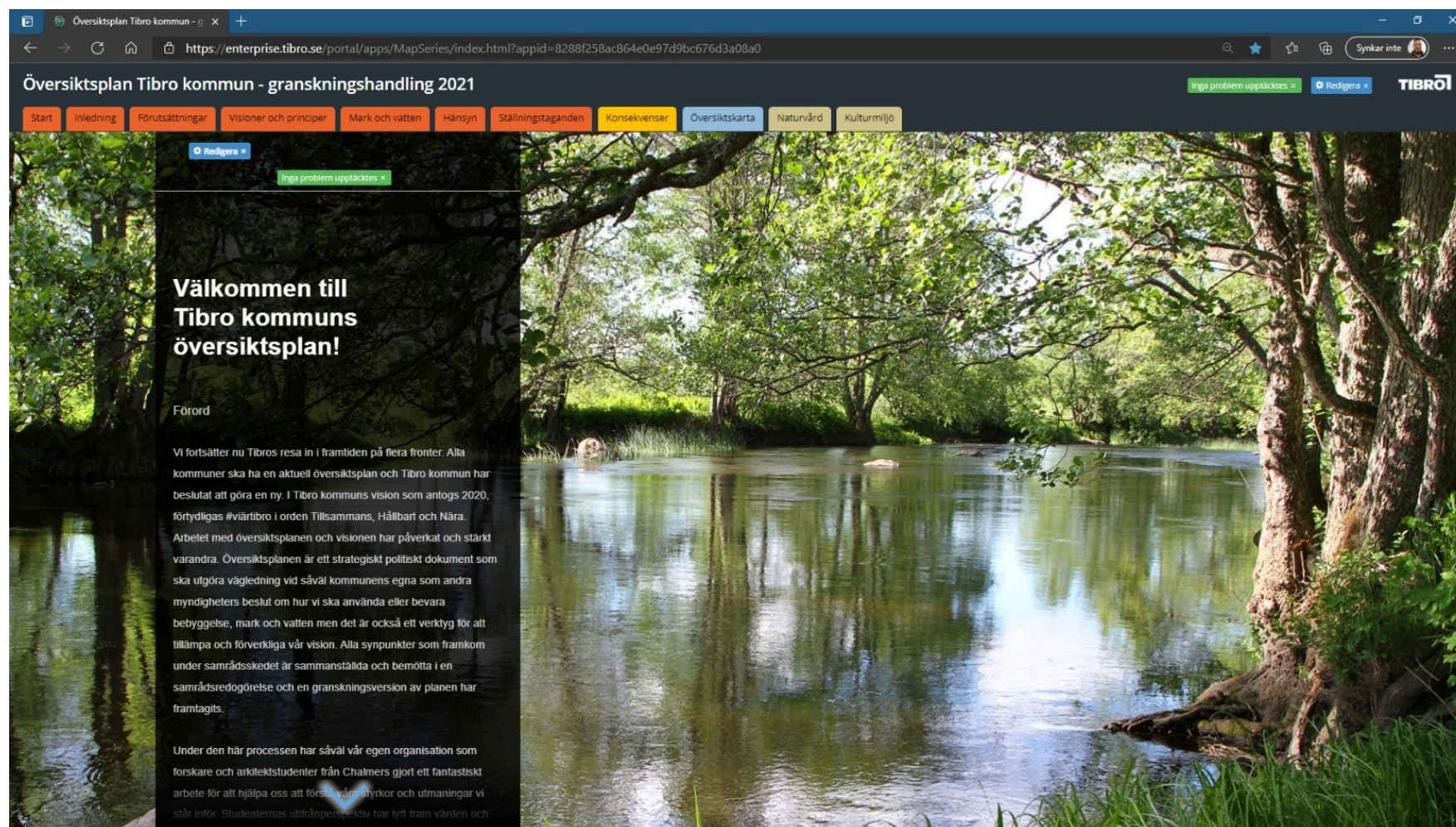

Samrådsredogörelse Tibro Översiktsplan 2021

Samlade synpunkter och bemötanden – 2021-03-23

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
Handläggning	6
Samrådsprocessen.....	6
Sammanfattning av inkomna synpunkter	7
Översiktsplanens möjligheter och begränsningar.....	7
Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar	8
Kommunala nämnder och politiska partier	8
Kommunstyrelsen.....	8
Samhällsbyggnadsnämnden	10
Socialnämnden.....	11
Barn- och utbildningsnämnden	12
Kultur- och fritidsnämnden.....	13
Byggnads- och trafiknämnden	14
Centerpartiet Tibro kommun	14
<i>Synpunkten noteras, avsnittet rubriceras Tibro.</i>	14
Liberalerna Tibro	17
Moderaterna i Tibro	18
Statliga och regionala myndigheter m.fl.....	20

Länsstyrelsen	20
Trafikverket.....	36
Försvarsmakten.....	41
Luftfartsverket.....	43
Västra Götalandsregionen	44
Sveriges Geologiska Institut	46
Miljösamverkan Östra Skaraborg.....	47
Skogsstyrelsen	54
Räddningstjänsten Östra Skaraborg.....	55
Post- och telestyrelsen	56
Energimyndigheten.....	58
Svenska kraftnät.....	59
Organisationer.....	60
Tibro Naturskyddsförenings synpunkter till nya översiktsplanen för Tibro Kommun. .	60
Skövde kommun.....	63
Västgötabergets svampklubb.....	65
Hyresgästföreningen	66
Privatpersoner och samfälligheter.....	68
Privatperson	68

Privatperson	68
Privatperson	69
Privatperson	69
Privatperson	69
Privatperson	70
Privatperson	70
Privatperson	71
Privatperson	71
Privatperson	73
Privatperson	73
Privatperson	74
Privatperson	79
Privatperson	80
Privatperson	80
Privatperson	80
Privatperson	80
Privatperson	81
Privatperson	86
Privatperson	87
Privatperson	87

Privatperson	88
Privatperson	90
Privatperson	90
Spovvägens stugföreningen, samfällighet Fagersanna.....	96
Privatperson	97
Privatperson	97
Privatperson	97
Styrelsen för Sjöbolets sommarstugeförening, Fagersanna	101
Medlemmar i Sjöbolets sommarstugeförening, Fagersanna	103
Privatperson	104
Privatperson	105
Privatperson	107
Privatperson	107
Privatperson	107

Sammanfattning

Handläggning

Aktualiteten i Tibro kommun gällande översiktsplan ÖP 2020 har prövats, med slutsatsen att kommunen behöver en ny ÖP som möter förändrade planeringsförutsättningar och utgör ett bättre stöd för långsiktig planering. ÖP 2020 gäller dock fram till dess att en ny ÖP beslutas.

Översiktsplanen visar hur kommunen bör utvecklas för att skapa en attraktiv och hållbar kommun. Den grundar sig på befintlig bebyggelse och andra värden i kommunen som vi vill utveckla och förädla. Översiktsplanen ger i sin tur vägledning för detaljplanering och bygglov. Översiktsplanen är ett omfattande och levande dokument som utvecklas och förfinas för att spegla aktuella förhållanden.

Genom översiktsplaner och detaljplaner planeras kommunens mark och vatten på översiktlig och detaljerad nivå. Översiktsplanen är ett paraply för kommunens planarbete – fördjupade översiktsplaner, planprogram, strategiska planer, detaljplaner och bygglov. Alla kommuner ska enligt PBL ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta.

Samrådsprocessen

Samrådet för den nya översiktsplanen pågick perioden 7 september – 16 november 2020. Samrådsunderlaget remitterades till lokala nämnder och bolag, statliga myndigheter samt organisationer och intresseföreningar.

Samrådshandlingarna har varit tillgängliga på Tibros hemsida. Det arrangeras fyra fysiska samrådsmöten, ett i Forum Fågelvik 30/9 och ett i Ransbergs skola 7/10 samt drop-in-samtal i samhällsbyggnadsförvaltningens husvagn på Lilla Torget 25/9 och 2/10. Den 19/10 arrangeras ett digitalt samrådsmöte. Vid dessa tillfällen har Kommunens stadsarkitekt Leif Ahnland och plan- och byggchefen Katarina Kjellberg samt annan personal och politiker funnits på plats för att svara på frågor om planen. Annonsering har skett via webben samt SLA-tidningen.

Myndigheter, nämnder, grannkommuner, föreningar, företag, allmänheten m.fl. som är berörda av översiktsplanen har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Antal yttranden som kommit in redovisas i tabellen nedan.

Statliga och regionala myndigheter inklusive Miljönämnd (MÖS) och Räddningstjänst (RÖS)	12
Kommunala nämnder	6 (KS, BTN, BUN, SHB, KFN, SOC)

Grannkommuner och regioner	2 (Skövde och Västra Götalands-regionen)
Politiska partier	3 (Centerpartiet, Liberalerna och Moderaterna)
Föreningar, organisationer och företag	3
Allmänheten	37
Totalt	64

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Samrådet har visat att majoriteten av remissinstanserna ställer sig bakom förslagets övergripande innehåll. Många synpunkter har dock framförts som föranleder tillägg/ändringar i olika delar av materialet.

Samrådsyttrandena speglar en samsyn kring de utmaningar som Tibro kommun står inför då kommunen växer – såsom exempelvis förtätning och trafik. Det ska ske hållbart och det är särskilt viktigt att värna de gröna värdena då mer bebyggelse tillkommer.

Det påpekas även att det behöver bli tydligare kring själva genomförandet av de tankar och idéer översiktsplanen föreslår. De visioner/planer/idéer som finns behöver tydligare beskrivas hur de ska genomföras och inom vilken tidsperiod de ska utföras. På så sätt kan de förslag som lyfts fram i översiktsplanen bli tydligare och vara vägledande för kommande planeringen av Tibro kommun.

Översiktsplanens möjligheter och begränsningar

Översiktsplanen har en bred ansats men syftar främst till att redogöra för kommunens framtida mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen är viktig som övergripande planeringsinstrument och underlag för hela kommunen men många frågor måste redas ut i senare skeden. Det finns många synpunkter som framförs som är väsentliga men som berör aspekter som inte kan behandlas i en översiktsplan. Den generella bedömningen utifrån samrådet är att det behövs ett fortsatt arbete efter översiktsplanens antagande.

Översiktlig beskrivning av genomförda ändringar och kompletteringar

Samrådets yttranden och synpunkter har lett till ett antal förändringar av olika omfattning. Listan nedan beskriver översiktligt vilka förändringar som gjorts. Enskilda synpunkter finns bemötta i tabellen nedan (Färdigställs till granskningsskedet).

Kommunala nämnder och politiska partier

Kommunstyrelsen

Ankom 2020-11-17

Kommunledningskontoret har gått igenom översiktsplanen och är av åsikten att ett gediget arbete har genomförts i framarbetande av planen. De ställningstaganden och principer som framgår av översiktsplanen stämmer väl överens med och förstärker den nya visionen och de tre strategiska målen som antogs i kommunfullmäktige 2020-10-26.

Med anledning av att kommunfullmäktige nu har antagit en ny vision och strategiska mål ser kommunledningskontoret att översiktsplanen behöver uppdateras med formuleringar utifrån den nya visionen och de nya målen. Exempelvis behöver formuleringarna som kommer från den tidigare visionen "Vi skapar miljöer som sticker ut" uppdateras.

Översiktsplanen handlar principiellt om mark- och vattenanvändning.

Kommunledningskontoret menar att följande behöver tas bort, alternativt omarbetas:

- Rollen/syftet med Tibro museum ska inte regleras i översiktsplanen utan i andra styrdokument.
- Att skol- och vårdlokaler sannolikt kommer att ta anspråk på lejonparten av den kommunala investeringsbudgeten de närmaste åren. Investeringsbudgeten hanteras inom ramen för budgetarbetet och är inte relevant i översiktsplanen.
- Att det pågår ett arbete med ombildning av kompetenscentrum ska tas bort.

Synpunkterna noteras.

Texten bearbetas och justeras enligt förslag i erforderlig utsträckning. Skrivningar om exempelvis Tibro museum och utrymme för bibliotek och kultur i centrum är tolkningar som i stor utsträckning bygger på inspel från olika dialogforum och andra analyser. De fall som kan misstolkas som åtaganden eller beslutade åtgärder tas bort eller förtydligas.

Hänvisningar till kommunens miljöpolitiska arbete ändras i samråd med miljöstrateg.

Texten bearbetas med tydligare kopplingar till relevanta insatser hämtade från handlingsplaner eller andra styrdokument.

Som ett verktyg för förverkligandet av kommunens vision i en föränderlig samtid är översiktsplanen tänkt att möjliggöra viss flexibilitet genom formuleringar som "kommunen ska verka för..." i stället för "kommunen ska ..."

- Ett av ställningstagandena är att skapa utrymme centrat för bibliotek och kultur. Det finns i nuläget inte något politiskt uppdrag kring ändrad lokalisering av bibliotek och kultur och ska därmed tas bort ur översiktsplanen. - På flertalet ställen hänvisas det till att kommunens miljöpolitiska program ska följas. Om kommunfullmäktige vid sitt sammanträde 30 november 2020 fattar beslut om klimatlöften så behöver skrivningarna anpassas. - Att kommunen föreslås arbete för en övergång till mer energieffektiva fordon och en ökad användning av biobränsle och elmotorer ska tas bort då det är en målsättning som kommer i en handlingsplan och inte i översiktsplanen. - Den del av avsnittet som handlar om avlopp och som beskriver samhällsbyggnadsförvaltningen behöver omarbetas eller tas bort då det är en beskrivning på detaljnivå som snarare hör hemma i andra styrdokument eller verksamhetsstödande dokument. - Ställningstagandet om att en solkarta för Tibro kommun tas fram hör snarare hemma i handlingsplan i berörd nämnd. - Ställningstagandet att stimulera närproduktion av livsmedel och använda närproducerat i sin verksamhet är inte relevant i översiktsplanen. - Ställningstagandena om att bevaka att grundläggning för nya hus utförs med hänsyn till markradonhalten samt att radonhalten i inomhusluften i kommunens lokaler ska snarare finnas i rutiner eller liknande för berörd förvaltning. - Ställningstagandet att kommuninvånare ska ges en god och snabb hjälp i samband med olyckor och brand behöver tas bort ur översiktsplanen. - Kommunfullmäktige har antagit målet att 95 % av hushållen ska ha tillgång, eller i dess absoluta närhet, till bredband 2023. Någon målsättning för 2025 har inte antagits för kommunen.	<i>Under de återkommande rubrikerna Ställningstaganden för att uppnå [...] syftar formuleringen "Kommunen ska verka för att:" till att med viss bibehållen flexibilitet ge stöd för framtida beslut. De ställningstaganden som specifikt tas upp i yttrandet tas bort eller omarbetas i samråd med styrgrupp för ÖP.</i> <i>Ställningstaganden gällande miljöpolitiska program, radon, snabb hjälp vid olyckor och brand har utgått.</i> <i>Noteras. Texten justeras enligt synpunkter.</i>
---	--

Samhällsbyggnadsnämnden

Ankom 2020-11-11

Allmänt om Översiktsplanen

Det är viktigt att notera att planen innehåller skrivningar som kan uppfattas som åtaganden för kommunen. Det finns också skrivningar av lite mindre bindande karaktär typ "Kommunen ska verka för att..." o.s.v. Det måste finnas en medvetenhet om på vilket sätt planen ska vara styrande. I kommande planeringsprocesser kommer nämnderna ta stöd i styrdokument som översiktsplanen och det är därför viktigt att ha rätt nivå på styrande skrivningar. "Kommunen ska, kommunen ska verka för, kommunen ska stimulera, kommunen ska säkerställa, kommunen ska främja etc. Den nya planen ska ju utgöra en tydlig viljeinriktning över hur kommunen vill utvecklas på sikt. Ambitionen är att planen ska fokuseras till att vara ett tydligt strategidokument med användbara och konkreta tillämpningar som kan användas aktivt i verksamhetens dagliga arbete.

Yttrande

För samhällsbyggnadsnämndens del finns det några avsnitt som är särskilt angelägna att uppmärksamma. Det gäller exempelvis temaområdet "Teknisk infrastruktur" under kapitlet "Visioner och principer". De ställningstaganden som föreslås i planen känns väl avvägda och balanserade.

Under Temaområdet "Hållbara bebyggelsestrukturer" finns ett ställningstagande om att "Kommunen ska verka för att utforma kommunens lokaler flexibelt så att de kan användas på olika sätt över tid". Det kan konstateras att denna flexibilitet är inte alltid så lätt att åstadkomma och ofta är förenad med mer kostsamma lösningar. Här finns också skrivningar om "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS", som är mycket intressanta för både bebyggelse och fritidsverksamheter. Nämnden vill understryka vikten av att trafikinfrastrukturen anpassas till dessa känsliga områden. Övriga ställningstaganden känns väl avvägda och balanserade.

Under Temaområdet "Näringslivsutveckling med både bredd och spets" vill nämnden understryka vikten av en väl utbyggd laddinfrastruktur för elfordon.

Synpunkterna noteras.

Skrivningar som kan uppfattas som åtaganden ses över, justeras och/eller sorteras i första hand under rubriker ställningstaganden.

Som ett verktyg för förverkligandet av kommunens vision i en föränderlig samtid är översiktsplanen tänkt att möjliggöra viss flexibilitet genom formuleringar som "kommunen ska verka för..." i stället för "kommunen ska ..." Att verka för en önskad utveckling innebär därför inte att alla ställningstaganden i alla lägen kan uppnås fullt ut. Ställningstaganden är i allmänhet öppet formulerade för att nämnder och verksamheter ska bibehålla ett visst handlingsutrymme.

Kommunens lokaler ska enligt tidigare inriktningsbeslut utformas för långsiktig flexibilitet och ett "dygnet-runt" perspektiv. Det är en fråga om att hitta rätt nivå från fall till fall, se text ovan om flexibla ställningstaganden.

Synpunkter gällande LIS-områden och infrastruktur noteras.

Under temaområdet "Hållbara kommunikationer" behandlas frågor om gång- och cykeltrafik samt vägnät. Bl.a. anges att kommunens mest betydelsefulla infrastrukturprojekt under de kommande åren är planerna för en cykelväg på Karlsborgsbanans banvall. Nämnden vill framhålla den betydelse som detta har för både skolväg, mellankommunalt samarbete och utveckling av besöksnäringen. Ett ställningstagande är att "Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk till målpunkter." När nämnden arbetar med trafikfrågor används uttryck som "säkert" eller "säkra" sparsamt. Vi föreslår därför att ställningstagandet kortas ner till "Utveckla attraktiva gång- och cykelstråk till målpunkter". Temaområdets ställningstaganden i övrigt känns väl avvägda och balanserade. Det finns också stort fokus på att underlätta för gång och cykel samt utveckling av offentliga mötesplatser och service. att Formatet Översiktsplanens digitala format är riktigt bra och berömvärt. Möjligheten till interaktivitet i bilder och kartor med möjlighet att välja information i olika lager är suveränt. Det skapar också en möjlighet framöver att mer dynamiskt arbeta med planen när förändringar.	<i>Laddinfrastrukturfrågor har behandlats genom Strategi hållbara drivmedel framtagna av Skaraborgs kommunalförbund.</i> <i>Synpunkten om Karlsborgsbanans banvall stora betydelse för ortens utveckling noteras.</i> <i>Ställningstagandet om säkra gång- och cykelstråk ersätts i avsnittet.</i>
---	---

Socialnämnden

<i>Ankom 2020-11-02</i> Socialnämnden beslutar att lämnade följande yttrande: Det framtida behovet av nya äldreboenden och nya gruppboenden för funktionshindrade måste beaktas i översiktsplanen, så att flera alternativ för lämplig placering av dessa boenden i hela kommunen framgår. Vad gäller äldreboenden så ser Tibro likt många andra kommuner att invånarna som är 80 år och äldre kommer öka mycket fram till år 2030, när det stora antalet personer som föddes på 1940-talet uppnår en hög ålder. Eftersom omvårdnadsbehovet rent statistisk sett ökar efter 80 år fyllda, betyder det att fler äldreboendeplatser kommer behövas.	<i>Synpunkterna noteras.</i> <i>Plankartan tillförs befintliga boenden och i sådan mån utredning kan göras inom tidsram pekas möjliga nya lokaliseringar ut.</i> <i>Hänsyn till socialnämndens önskemål för utformning av nya lokaler samordnas med berörda förvaltningar.</i>
---	---

Statistik från Socialstyrelsen säger att 20 procent av alla över 80 år och nästan hälften av alla över 90 år drabbas av demenssjukdom. Dessutom förväntas vi leva längre. Det innebär att i framtiden kommer behovet vara som störst av boendeplatser för demensvård. Samtidigt har socialnämnden konstaterat att två av Tibros nuvarande äldreboenden, Bäckliden och Brittgården med sina 70 platser totalt, inte kommer klara av att möta framtidens behov för att kunna säkerställa god vård och omsorg. Med all sannolikhet kommer detta leda till förslag på nybyggnation. Demensboenden ska helst byggas i ett plan, för att underlätta rörligheten för de boende, men även för personalens arbetsmiljö. Således kommer stor markyta behöva tas i anspråk vid nybyggnation. Även vad gäller gruppboendestäder för funktionshindrade så ser socialnämnden att behovet kan komma att öka i framtiden. En behovsutredning pågår. Däremot så ser socialnämnden en möjlighet att behöva utveckla befintliga boenden att motsvara målgruppens behov men också en möjlighet att skapa resurseffektiva lösningar. Gruppboendestäder ska också helst byggas i ett plan och enligt förarbetena till lagen så bör de ligga i vanliga bostadsområden. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd gör gällande att i regel bör endast tre till fem personer bo i en gruppboendestad, så att byggnaden enkelt integreras i bostadsområdet. Socialnämnden ser helst att det inte bör byggas boenden som har färre än sex platser utifrån ett personalperspektiv då det är svårt att få ihop personalresurser för ett mindre antal boende. Vidare gäller att byggnaden och byggnadsmiljön inte får ha någon institutionell prägel, och därför inte heller får ligga i nära anslutning till annat gruppboende, korttidshem eller äldre boende. Byggnaden ska vara så lik en vanlig bostad som möjligt. Som förbipasserande ska man inte kunna se att det är ett gruppboende.	<i>Översiktsplanen tillförs socialnämndens perspektiv gällande omsorgsboenden.</i>
---	---

Barn- och utbildningsnämnden

<i>Ankom 2020-11-09</i> Barn- och utbildningsnämnden noterar informationen samt beslutar att varje ledamot lämnar synpunkter via det egna politiska partiet.	<i>Noteras</i>
--	-----------------------

Kultur- och fritidsnämnden

Ankom 2020-11-16 Yttrande Vad gäller kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden och kopplingar till samrådshandlingen för ny Översiktsplan Tibro kommun anser nämnden följande: Livskraftiga boendemiljöer Bra och viktiga ställningstaganden i förslaget. Utifrån nämndens ansvarsområde bör det tydligare belysas invånarnas behov av gestaltad livsmiljö och möjligheter till rekreation och fritidsaktiviteter i sin närmiljö. Ett näringsliv med bredd Kultur- och fritidsnämnden delar förslagets skrivningar som helhet. Däremot bör våra invånares behov av tillgänglighet till en av vår kommuns viktigaste mötesplatser, Folkbiblioteket, inte enbart kopplas till ett näringsliv med bredd. Ett rikt utbud i centrum av kultur och med tillägg fritid ser vi som positivt ur invånarnas perspektiv. Ett robust samhälle i klimatförändringens tid Kultur- och fritidsnämnden delar förslagets skrivningar som helhet. Däremot bör våra invånares behov av tillgänglighet till rekreation och lektyr i närhet till sin boendemiljö tydligare belysas.	<i>Synpunkterna noteras.</i> <i>Rik fritid och tillgång till rekreation, friluftsliv och kultur ska uppfattas som centrala delar i Tibro kommuns vision och därmed grundläggande för allt utvecklingsarbete. Ett flertal ställningstaganden i översiktsplanen ger tydligt stöd för en rik och meningsfull vardag och fritid.</i>
---	--

Byggnads- och trafiknämnden

<i>Ankom 2020-11-16</i> Byggnads- och trafiknämnden beslutar att nämnden inte har något att erinra mot samrådsversionen av "Översiktsplan 2021, Tibro kommun".	<i>Noteras</i>
--	-----------------------

Centerpartiet Tibro kommun

<i>Ankom 2020-11-16</i> Förutsättningar • Under fliken "Förutsättningar" så finns det en rubrik med Tibro-Hörnebo. Vi menar att det är dåtid att titulera Tibro med två huvudorter, i och med byggnationen av Baggeboskolan samt de nya tomterna i Baggebo så har vi bundit ihop Tibro och Hörnebo. Så för oss är rubriken Tibro. Livskraftiga boendemiljöer • I stycket "Livskraftiga boendemiljöer" så finns det en text om kommunens idrottsanläggningar och deras renoverings status. Detta hör inte hemma i en ÖP utan är en budgetfråga. • I samma stycke står det om att vi skall planera för att det skall finnas mark vid tex skolor osv för att kunna ställa upp paviljonger och moduler. Är detta något som är beslutat i Tibro? Vi känner inte igen det och vi skall försöka att komma ifrån alla tillfälliga byggnader och lokaler. Att istället vid nybyggnation bygga mer flexibelt så att lokalerna kan nyttjas för fler eller mindre elever.	<i>Synpunkten noteras, avsnittet rubriceras Tibro.</i> <i>Beskrivningen av kommunens lokaler har betydelse för förståelsen av utmaningar kommunen står inför när det gäller markanvändning.</i> <i>Synpunkten om paviljonger och moduler noteras. Skrivningen förtydligas. Kommunens lokaler ska enligt tidigare inriktningsbeslut utformas för långsiktig flexibilitet och ett "dygnet-runt" perspektiv vilket nämns i samma avsnitt.</i> <i>Synpunkten att ersätta bör med skall noteras.</i> <i>Skrivningen om behov av kulturlokaler ska förstås som en bred tolkning av ett stort antal önskemål i olika dialogforum sedan 2018 om</i>
---	--

• Texten om att "Anläggningar som förskolor och skolor och vårdcentral bör kunna nå trafiksäkert. Vi vill byta ut bör mot skall. • Vi kan inte heller ställa oss bakom stycket om kulturlokaler att det finns ett ökat behov i Tibro. Om behovet skulle finnas det så är det en budgetdiskussion som bör föras bland de politiska partierna. Näringsliv med både bredd och spets. • I stycket om Näringsliv med både bredd och spets står det i ingressen att det är ett hundratal företag knutna till inredningssektorn. Detta kan inte stämma. Det är en ort med många företag knutna till möbel och inredningssektorn, tycker vi låter bättre. • Vi anser att det är viktigt med ett levande centrum med service och handelsföretag, viktigt att inte lokaler till handel osv används till kontor utan att de istället kan ligga på områden som inte är så attraktiva för ett levande centrum. Dvs inte på A-ställen. • <i>Slutavverkning större än 0,5 ha ska anmälas till Skogsstyrelsen. Gallring av skog behöver inte anmälas.</i> Dessa meningar behöver inte stå med, inte av intresse. • Vid bilden med Inredia står det lång tradition av möbeldesign, Men vi hävdar att det är möbeltillverkning som vi är kända för och där traditionen ligger. • Förtydliga vad ställplatserna är till för, dvs husbilar. • Vi saknar Mini-Zoo i stycket om besöksnäring. Mini-Zoo är det mest besökta platsen i Tibro och bör finnas med. • Texten om World Economic och Designstrategin kändes för detaljerat, vi visste inte vad det var och vad det står för, om det ska vara kvar så bör en utförligare beskrivning finnas med. • Bibliotek och kulturlokaler i centrum, detta är en budgetfråga som inte bör vara med i ÖP. • Inkubatorer, upplevdes i vår grupp som ett ord som väldigt få visste vad det innebar. Man kanske kan uttrycka det på ett annat sätt.	<i>samlingslokaler, mötesplatser och motsvarande i Tibro centrum. Exempelvis efterfrågas föreningslokaler som kulturhus, bibliotek och liknande. Prioriteringar och ställningstaganden i frågan sker i politiska nämnder.</i> <i>Uppgift om antal företag i inredningssektorn avser samtliga med koppling till denna (underleverantörer och logistikföretag mm). Skrivning revideras enligt förslag.</i> <i>Behovet av kontorslokaler i Tibro centrum är begränsat och bedöms inte konkurrera med lokaler för centrumnära handel. Kontor tillför också dagbefolkning till centrum och skapar efterfrågan på matställen och butiker.</i> <i>Synpunkten om slutavverkning noteras, texten justeras.</i> <i>Synpunkten om möbeldesign justeras.</i> <i>Skrivning om ställplatser ändras enligt förslag.</i> <i>Skrivning med bild om Mini-Zoo tillförs avsnittet.</i> <i>Skrivning om designstrategin Cradle to Cradle ses över.</i> <i>Synpunkten noteras, skrivningar om bibliotek och kulturlokaler kommenteras ovan.</i>
--	---

• Vi vill ta bort följande text: <i>I mindre omfattning föreslås jordbruksmark tas i anspråk för utbyggnad av Fagersanna och Tibro tätorter.</i> Hållbar bebyggelse • Vi tycker det är bra att vi jobbar för en förtätning av bebyggelse i centrum, det innebär att vi inte tar jordbruksmark i anspråk. Rik grönsstruktur med höga naturvärden • Det finns en mening med <i>Friluftslivet</i> bör göras tillgängligt för alla oavsett ålder, funktionsvariation, etnicitet eller ekonomiska förutsättningar. Vi tycker man skall byta ut bör göras till fortsätter vara. • Vid tillgänglighet av parkeringar skriver man badplatsen, men kommunen har flera så man bör skriva badplatser istället. • <i>Turism kan innebära risk för ökat slitage, störning av djurlivet och nedskräpning och bör därför koncentreras till mindre störningskänsliga platser.</i> Detta stycke tycker vi skall tas bort. Teknisk infrastruktur och energi • Texten om VA är visserligen intressant men för detaljerad för att vara med i en ÖP. • Solinstrålning- kan även ge problem i förlängningen då husen blir varma då många har mycket fönster och istället installeras AC och då behövs det mycket energi för att kyla ner huset. • Det står att det finns fjärrvärme i Fagersanna, men det är väl inte utbyggt där? Däremot finns det hos Tibrobyggens fastigheter i Fagersanna. • Varför skrivs det om ett vindkraftsprojekt på Lunnekullen som aldrig blev av? Det är historia nu. • Avlopp och spillvattnet renas effektivt står det i texten. Men dagvatten som rinner ut i våra bäckar och å kontrolleras inte ens enligt Va-chef. Detta kanske vore något av intresse att se vad som rinner ut i våra vattendrag.	Synpunkten om inkubatorer noteras men kvarstår då det är ett relativt vedertaget begrepp. Skrivning om jordbruksmark kvarstår då det sannolikt inte går att undvika i alla lägen. Synpunkt om förtätning av tätorter noteras. Synpunkt om tillgänglighet rekreation och friluftsliv noteras. Badplats ersätts av badplatser. Synpunkt om turism noteras. Synpunkterna om avsnittet Teknisk infrastruktur och energi noteras, avsnittet ses över. Fjärrvärme finns i liten utsträckning i Fagersanna. Avsnitt om vindkraft ger bakgrund för nuläget. Att Avlopps- och spillvatten ska renas effektivt är ett ställningstagande för framtiden. Redaktionella ändringar av texten för ökad läsbarhet sker löpande fram till antagandehandlingens färdigställande.
--	--

Hållbara kommunikationer • <i>Marken ägs fortfarande av Trafikverket och beräknas vara sanerad under år 2022.</i> Här vill vi lägga till - enligt Trafikverket. • Vi undrar vad målpunkter är, kanske bör förtydligas. Det märks att texten är skriven av olika personer. Vi kan höra bla. kultur och fritidschefen och Va-chefen säga den text som finns om deras område. Det skulle nog vara bra om någon kunnig går igenom texterna så att de blir mer likvärdiga.	
--	--

Liberalerna Tibro

<i>Ankom 2020-11-16</i> Remissvar Öp 2021 Ett gediget arbete där redan många varit delaktiga genom bla workshops och medborgardialoger samt haft tillfälle att lämna reflektioner och synpunkter innebär att vi inte har så mycket att erinra utan instämmer i det som står i planen. Några korta punkter som vi anser behöver förstärkas har framkommit vid genomläsningen av materialet och är listade nedan. Det är viktigt att: <i>Tillvarata den lokala historien och dokumentera samt göra den tillgänglig i nutid o framtid.</i> Det är viktigt att: <i>Fortsätta utveckla hela Tibro kommun och inte bara lägga fokus på centrum i Tibro tätort</i> Bra att avsnittet Visioner och principer innehåller en skrivning om: <i>Möjligheten för äldre att bo kvar i Fagersanna</i>	<i>Synpunkterna noteras.</i> <i>Översiktsplanen hänvisar till Kulturmiljöprogrammet som kunskapsunderlag för förståelse och ändringar av bebyggelsemiljöer.</i> <i>Riktningsgivande princip Hela kommunens yta stödjer ett ökat fokus på landsbygden.</i> <i>Möjligheterna för äldre att bo kvar i Fagersanna föreslås utredas vidare.</i> <i>Redaktionella ändringar av texten för ökad läsbarhet sker löpande fram till antagandehandlingens färdigställande.</i>
--	--

Vi föreslår att man tar hjälp av en språkgranskare för att göra texten tillgänglig	
--	--

Moderaterna i Tibro

Ankom 2020-11-23

Moderaterna i Tibros synpunkter på förslaget till översiktsplan

Sammanfattningsvis anser Moderaterna att förslaget till ny översiktsplan är mycket väl genomarbetat och att förslaget ta fram många av de styrkor Tibro har i den framtida fysiska planeringen.

Vi anser dock att det finns fler platser som vi gärna skulle se kunde användas för boende, handel och industri och att dessa platser borde pekas ut som intressanta platser redan i denna plan även om exploatering i några fall kanske inte är aktuell på många år.

Vårt yttrande

Vi har valt att i punktform peka på områden och möjlig användning av dessa områden:

- Öster om Ransbergs skola bör det markeras en plats för ny förskola. Vi tycker det vore värdefullt med en sammanhållen enhet från förskola till mellanstadium i området med tanke på nuvarande och kommande bebyggelse.
- I Fagersanna bör platser anges där det går att bygga ett äldreboende med sjöutsikt.
- I Fagersanna/Ransberg bör plats för idrottsanläggningar pekas ut nu när den kommundelen växer.
- På Västra sidan av Örlen bör det pekas ut områden möjliga för enklare fritidshusområde.
- Området omkring Mickelstorp/Stenåsen, det vill säga norr om väg 49 och väster om Mio-rondellen, tror vi skulle kunna bli ett attraktivt bostadsområde med en blandad bebyggelse, liknande Trädgårdsstaden i Skövde. På sikt skulle det även kunna byggas en

Synpunkterna noteras. Planen avses fortlöpande bearbetas och platser kan arbetas in vid kommande aktualisering.

FU1 tillförs skrivning om möjlig plats för förskola i anslutning till Ransbergs skola.

Plankartan kompletteras med befintliga boenden och möjliga platser för äldreboenden och andra särskilda boenden föreslås utredas separat.

Utemiljön för Ransbergs skola kan utformas för enklare rekreation och idrottsutövning.

Önskemål om fritidshusområde på Örlens västra sida noteras och föreslås skjutas till kommande planarbete.

Förslag om bostadsområde vid Mickelstorp/Stenåsen norr om väg 49 har visst stöd i planens strategi Radby 2.0. Närhet till väg 49 innebär bullerstörningar och huvuddelen av marken är antingen brukningsvärd jordbruksmark eller pekas ut i naturvårdsprogrammet med unika naturvärden.

Platser för förskolor i Tibro kommun behandlas i pågående lokalförsörjningsarbete.

förskola här. Det är ett område som ligger naturnära men samtidigt nära pendlingsstråket mot Skövde och som borde kunna locka nya kommuninvånare som arbetar i Skövde.

- I centrala Tibro bör det vara möjligt att hitta en eller flera platser för en ny förskola med minst sex avdelningar.
- I Området Västanå/Bränningen borde det gå att skapa plats för mer industrimark.
- Längs Ingelsbyvägen runt Balteryd bör vi peka ut mark för småindustriverksamhet.
- Tibro/Hörnebo bör på sikt knytas ihop genom att fler villatomter skapas från Baggeboskolan mot Hörnebo.
- Någonstans vid ishallen bör det kunna finnas plats för en förskola i framtiden.
- "Järnvägsparken" kan pekas ut som område för småskalig handel och rekreation.

Vi vill också lämna följande yttrande om att ta bort ett förslag i planen:

- Vi anser inte det är lämpligt att placera en handelsbod vid Ransbergs skola utan denna bör flyttas ett antal 100 meter i planen. (FIN2 i förslaget)

Västanå/Bränninge ingår i utredningsområde TU8 vilket öppnar för framtida tillägg enligt synpunkt. Kommunens markinnehav i området är begränsat.

Översiktsplanen pekar ut flera områden för bostadsändamål mellan Tibro och Hörnebo, se TF3 och inom TU5 och TU6. Stora delar av marken mellan ortsdelarna är dock brukningsvärd jordbruksmark.

Utvecklingen av Nybo- och Fågelviksområdena påverkar även ställningstaganden kring sportparken, detta behandlas i pågående lokalförsörjningsarbete.

Järnvägsparken ingår som en naturlig del av insatsområde TIN1 (Stationsområdet) i utredningsområde TU1. Föreslagen funktion är möjlig.

Synpunkten noteras. Det pågår diskussioner med flera olika intressenter för närbutik i Fagersanna/Ransberg.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Länsstyrelsen

Ankom 2020-11-16

Tibro kommun har ställt ut Översiktsplan 2021 på samråd. Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 10§ plan- och bygglagen (PBL) vid samråd om översiktsplan särskilt:

- ta till vara och samordna statens intressen,
- ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. PBL som hänsyn bör tas till vid beslut om mark- och vattenanvändningen,
- verka för att riksintressen tillgodoses – 3 och 4 kap. miljöbalken (MB), att miljökvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap. MB följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. MB,
- verka för att mellankommunala frågor samordnas på lämpligt sätt samt
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter.

Yttranden över planförslaget har inkommit från Energimyndigheten, Försvarmakten, Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Statens Geotekniska Institut och Trafikverket. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen är gedigen och välgjord. Översiktsplanen utgår från tydliga visioner och

Samlad bedömning

Synpunkterna noteras.

principer och hanterar såväl övergripande strukturerna som detaljerade förslag till förändrad mark- och vattenanvändning. Länsstyrelsen ser positivt på inriktningen att bebyggelseutvecklingen i första hand ska ske i tätorter där kommunen kan bygga vidare på befintlig infrastruktur och service. Översiktsplanen innehåller också nytänkande och spännande förslag som till exempel Radby 2.0 och vikten av nyckelprojekt. Det finns relativt få riksintressen i Tibro kommun. Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen överlag tillgodoses. När det gäller riksintresse för naturvård finns dock risk för skada på riksintressen. Beskrivningar av riksintressen för totalförsvaret behöver kompletteras. För att tydliggöra att det som föreslås i översiktsplanen medverkar till att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs behöver kommunen utveckla bedömningar av hur framtida exploateringar och utbyggnadsstrategier kan komma att påverka vattenförekomsternas status och miljökvalitetsnormer. Kommunen föreslår inga nya eller förändrade LIS-områden. Kommunen vill dock vidareutveckla LIS-områden med fokus på landsbygdernas näringslivsverksamhet. För att Länsstyrelsen ska kunna bedöma den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen behöver kommunen utveckla och förtydliga vad det innebär. Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt. När det gäller frågor kring människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion behöver kommunen utveckla översiktsplanen vad gäller hanteringen av farligt gods, översvämning och skyfall och risk- och skyddsobjekt. Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt: Riksintressen <i>Naturvård (3 kap. 6 § MB)</i> Förtättningsområde FF3 i Fagersanna ligger inom riksintresse för naturvård (Örlendalen – Mölltorpsplatån). Länsstyrelsen kan konstatera att område FF3 håller höga naturvärden, sannolikt motsvarande nyckelbiotop, och värden för friluftslivet på orten. Denna obebyggda	<i>Risk för skada på riksintresse för naturvård utreds. Beskrivning av riksintresse för totalförsvaret kompletteras.</i> <i>Miljökvalitetsnormer för vatten ses över utifrån synpunkter.</i> <i>Inga egentliga förändringar har skett i motivering eller omfattning gällande LIS-områden under fliken Hänsyn, vare sig generellt eller specifikt. Översyn av avsnittet avses sker i kommande fördjupning. Prövning i enskilda strandskyddsärenden görs enligt gällande lagstiftning.</i> <i>Avsnitten om risker ses över och kompletteras enligt förslag.</i> <i>FF3 (Bjurbackskulle) tas bort som förtättningsområde och ändras till möjligt nyckelprojekt för friluftsliv. Många</i>
--	---

del av randmoränen söder om Örlen ingår också i ett geologiskt intressant område. En utbyggnad riskerar att skada riksintresset. Länsstyrelsen anser därför att förtätningsområde FF3 bör utgå ur översiktsplanen. Kommunen bör istället överväga att skydda området som ett kommunalt naturreservat för att skydda naturvärdena och friluftslivet på platsen. Även förtätningsområde FF4 och utredningsområde FU2 Skeastan ligger inom samma riksintresse. Av översiktsplanen framgår att området, med bland annat värdefull hagmark, har uppmärksamats i naturvårdsprogrammet och att riksintresset ska beaktas vid planering och exploatering. Kommunen behöver utveckla hur detta ska ske. <i>Energiproduktion (3 kap. 8 § MB)</i> Sedan år 2013 finns ett område söder om Fagersanna av riksintresse för vindbruk i kommunen. Kommunen behöver, vid en översyn av det tematiska tillägget för vindbruk, visa hur riksintresset ska tillgodoses. <i>Totalförsvaret (3 kap. 9 § miljöbalken)</i> Översiktsplanen saknar en text som beskriver riksintressen för totalförsvarets militära del och hur kommunen ska tillgodose dessa. För stöd för att beskriva riksintressen för totalförsvarets militära del i översiktsplanen se Försvarmaktens yttrande, daterat 2020-11-02. Vid Fagersanna föreslås ett utredningsområde (FU2) och ett förtätningsområde för bostäder (FF4) inom påverkansområde för buller eller annan risk. Inom påverkansområdet kan vissa åtgärder medföra skada på riksintresset. Alla plan-och lovärenden inom påverkansområdet ska därför remitteras Försvarmakten för bedömning av om åtgärderna kan innebära skada.	<i>synpunkter på FF3 har även inkommit från allmänheten varav ett medborgarförslag om upprättande av naturreservat. Utredning om möjligheten till skydda området föreslås ske som en separat process utanför översiktsplanen.</i> <i>Skrivningar om område FF4 och FU2 ses över enligt synpunkter i förhållande till risken för påtaglig skada på riksintresset.</i> <i>Vindbruksplanen föreslås ses över inför kommande fördjupning eller aktualisering. Text om riksintresse för vindkraft förs in enligt synpunkt samt justering av översiktskartan.</i> <i>Text gällande riksintresse för totalförsvaret tillförs fliken Hänsyn enligt försvarmaktens yttrande.</i> <i>Uppllysning om remissförfarande tillförs översiktsplanen enligt synpunkt.</i>
--	---

Miljökvalitetsnormer

Vatten

För att tydliggöra att det som föreslås i översiktsplanen medverkar till att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs behöver kommunen utveckla bedömningar av hur framtida exploateringar och utbyggnadsstrategier kan komma att påverka vattenförekomsternas status och miljökvalitetsnormer.

Inom ramen för översiktsplanen bör tydliga riktlinjer tas fram med principer för dagvattenhantering vid planering och exploatering. Riktlinjerna bör utgå från upprättade åtgärdsprogram för att kunna uppnå beslutade miljökvalitetsnormer, det vill säga dagvattenhanteringen ska utformas och dimensioneras så att den bidrar till en förbättring av möjligheten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer. Det räcker inte med att redovisa att genomförandet av planen inte bedöms påverka möjligheten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer. Vidare bör riktlinjerna omfatta påverkan på mindre vattendrag eller sjöar som inte utgör en vattenförekomst, men som mynnar i en vattenförekomst. Detta utifrån grundprincipen att vattenkvaliteten i vattenförekomsten bestäms av summan av alla tillflöden.

Översiktsplanen kan också kompletteras med en beskrivning av hur åtgärdsarbetet ska bedrivas för att kunna uppnå beslutade miljökvalitetsnormer för Örlen och för de vattendrag som utgör en mellankommunal angelägenhet mellan Tibro, Skövde, Hjo och Karlsborgs kommuner. Tidån, Ebbetorpabäcken, Gärebäcken och Klämmabäcken är vattendrag som berör flera kommuner och som i dagsläget inte uppnår beslutade miljökvalitetsnormer för vatten.

Precis som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen är risken för påverkan på sjöar och vattendrag särskilt stor i LIS-områden. Inga åtgärder får vidtas som riskerar möjligheten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer. Det kan förtydligas om det finns begränsningar i befintliga dagvattensystem och om det finns förutsättningar till lokalt omhändertagande av dagvatten om utveckling av LIS-området inte föregås av detaljplan och inrättande av kommunalt verksamhetsområde.

Då i princip båda tätorterna och många utpekade stråk för Radby 2.0 ligger på grundvattenmagasin (sand- och grusförekomst) krävs bedömningar generellt vid större exploateringar. Förtydligande text om skyddsbehovet tillförs avsnittet.

Grundvattenmagasinens utbredning framgår av kartan och bedömningar avses göras från fall till fall i samband med detaljplanering eller bygglov.

Översiktsplanen tillförs ställningstagande att kommunen ska upprätta åtgärdsprogram för dagvattenhantering enligt synpunkt. Framtagande av aktuella riktlinjer för dagvattenhantering bedöms inte rymmas inom översiktsplanens tidplan.

Åtgärder för förbättring av ekologisk status i Gärebäcken diskuteras för närvarande. Kommunen arbetar i dagsläget huvudsakligen genom Tidans vattenvårdsförbund. De vattendrag som tas upp ingår i MÖS tillsynsområde.

Bedömningar av risken för påverkan på sjöar och vattendrag görs från fall till fall i samband med detaljplanering, lovgivning eller strandskyddsdispensärenden. Förtydligande text tillförs avsnitten om miljökvalitetsnormer, LIS-områden och strandskydd.

Förtydliga vad som ska föras över till fortsatt arbete.

<i>Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).</i> Kommunen föreslår inga nya eller förändrade LIS-områden mot tidigare. Kommunen vill dock vidareutveckla LIS-områden med fokus på landsbygders näringslivsverksamhet. Kommunen behöver förtydliga vad detta innebär och vad kommunen ser för utveckling. Det behöver också framgå om det innebär en förändring av syftet för något av LIS-områdena. Kommunen slår fast att det för flera LIS-områden ska vara förhållandevis lätt att få strandskyddsdispens. Det behöver också utvecklas. Det behöver framgå för vilka olika typer av åtgärder eller anläggningar det ska vara lätt. I samband med det behöver det också framgå hur kommunen ser på ny bostadsbebyggelse och eventuella krav på detaljplanläggning. Vad gäller synpunkter på LIS-områdena se också avsnitten Miljökvalitetsnormer och Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion. Mellankommunala frågor Översiktsplanen innehåller en ordentlig förteckning över mellankommunala frågor och hur samverkan i dessa sker. Länsstyrelsen ser dock gärna att den kompletteras med uppgifter om mellankommunal samordning i syfte att möjliggöra att miljökvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB följs. Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion <i>Farligt gods</i> Det är positivt att kommunen har ett ställningstagande kring farligt gods och hänvisar till Länsstyrelsens riskpolicy. Översiktsplanen redovisar också tydligt vilka vägar som är aktuella för farligt godstransporter. Länsstyrelsen efterfrågar dock att kommunen även redovisar det område på 150 meter på vardera sida om farligt godsled inom vilket riskhanteringsprocessen ska beaktas. Kommunen behöver tydliggöra vilka områden som hamnar inom detta riskhanteringsavstånd och hur konflikter mellan farligt gods och bebyggelse ska hanteras på ett strategiskt plan. Det bör exempelvis belysas att olika	<i>Inga förändringar har skett i motivering eller omfattning gällande LIS-områden generellt eller specifikt varför översyn av avsnittet sker i kommande fördjupning.</i> <i>Prövning i enskilda strandskyddsärenden görs enligt gällande lagstiftning. LIS-områden anses i princip medföra möjligheter till lättnader generellt men det framgår av text för respektive område vilka ändamål som avses specifikt.</i> <i>Mellankommunal samverkan för arbete om miljökvalitetsnormer för vatten beskrivs, Tibro kommun ingår i Tidans vattenvårdsförbund. Handlingsplaner och åtgärder planeras att hanteras utanför översiktsplanen.</i> <i>Kartlager tillförs riskområde 150+150 meter vid led för farligt gods, ställningstagande och förtydligande texter om farligt gods tillförs avsnittet. Inom tätbebyggt område föreslås restriktivitet vid nyetableringar (detaljplanering och bygglov) samt systematiskt</i>
--	--

markanvändning kan vara olika lämplig beroende på avståndet från transportleden. Länsstyrelsen förespråkar ett bebyggelsefritt avstånd på 30 meter från farligt godsleder, vilket också bör belysas. Det bör också nämnas att kommunen har ett ansvar för att beakta risker kring vägar, oavsett om de är rekommenderade som farligt godsleder eller inte och alla vägar är tillåtna för transport av farligt gods, om det inte finns en lokal trafikföreskrift som begränsar detta. Områdena TU5, TU7, TF6, FU1, FU2, FO2, FF1, FF3, TIN3 och LIS1 är belägna inom 150 meter från farligt godsled vilket innebär att en riskbedömning kommer att behöva göras. <i>Risk- och skyddsobjekt</i> Under fliken "Farligt gods" finns ett kartlager som redovisar industriområden samt enskilda objekt utanför industriområdena. Det framgår dock inte om det finns några specifika risker kopplade till dessa industriområden eller objekt, och om det i så fall finns skyddsavstånd som planerade lokaliseringar behöver anpassas till. Om det finns områden där mer detaljerade riskanalyser kommer att behövas i kommande planering bör detta beskrivas. Riskobjektens förhållande till skyddsobjekt bör redovisas i underlaget. Det bör också beskrivas om det finns risk- eller skyddsobjekt i angränsande kommuner som kan påverka Tibro kommun. En annan frågeställning som också kan uppmärksammas i översiktsplanen är risker kopplade till vegetationsbrand och om kommunen har något strategiskt arbete kring denna fråga bör detta tas upp. Det bör belysas om det finns skogsområden i kommunen där en skogsbrand kan innebära speciella svårigheter. Det bör också belysas om det finns områden där skogsbränder ur naturvårdssynpunkt får utvecklas fritt inom vissa gränser eller om det finns områden där miljön är särskilt känslig för bränder. TU4 ligger nära drivmedelstation vilket behöver beaktas utifrån risksynpunkt. <i>Översvämning och skyfall</i>	<i>trafiksäkerhetsarbete för riskminimering. På landsbygd hanteras avstånd farligt godsled i bygglovsprocessen. Bebyggelsefritt avstånd 30 meter från farligt godsled framgår av kartlager, förtydligande texter om detta och övriga vägar tillförs avsnitt.</i> <i>För de aktuella områdena tillförs relevanta skrivningar om farligt gods. FF3 utgår av andra skäl, se ovan. Utrednings- och omvandlingsområden innebär inte automatiskt nyetableringar. Generellt gäller byggnadsförbud inom 30 meter från farligt godsled, avvägningar sker vid detaljplanering.</i> <i>Nämnda industriområden och enskilda objekt som har överförts från tidigare fördjupade översiktsplan för Tibro tätort är generella och ska ses som enkla handläggarstöd. Detaljerade riskanalyser förutsätts ske vid behov. I dagsläget finns ingen känd industri som genererar eller hanterar några betydande mängder farligt gods.</i> <i>Det saknas i dagsläget inom kommunen strategiskt arbete gällande skogsbränder och inventeringar av skogsområden som är särskilt utsatta eller risker. Räddningstjänsten Östra Skaraborg hanterar skogsbränder inom ramen för sitt uppdrag.</i>
--	---

Kommunen gör ställningstagandet att översvämningsproblematiken i befintlig bebyggelse ska byggas bort. Det framgår dock inte tydligt hur stora riskerna är idag, vilka värden som är hotade eller hur översvämningsproblematiken ska byggas bort. Kommunen behöver redovisa en tydligare riskbedömning och strategier för att minska risker kopplade till översvämning men detta gäller också ras, skred och erosion enligt PBL (3 kap., 5 §). Det finns inget tydligt ställningstagande kring kommunens strategiska arbete med att hantera översvämningsrisker för ny bebyggelse, kopplat till risken för översvämning. Detta gäller inte minst för LIS-områdena. För dessa behövs en beskrivning av risker kopplade till stigande vatten/översvämning. Det kan annars visa sig senare att föreslagna utbyggnadsområden inte är lämpliga med hänsyn till översvämningsrisken. Kommunen beskriver i översiktsplanen att översvämningsrisker till följd av skyfall är mycket svåra att beräkna och att prognoserna är osäkra. Det gör att kommunen avser använda sig av nivåerna för "beräknat högsta flöde" vid utveckling av områden längs vattendragen. Länsstyrelsens bedömning är att skyfall och höga flöden kan samverka, vilket bör beaktas, men utgångspunkten bör vara att det är olika typer av översvämningsrisker. När det gäller höga flöden bör handboken Stigande Vatten tillämpas. När det gäller skyfall bör Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall tillämpas. Där kommunen beskriver översvämningsrisken nämns specifikt att samhällsviktiga och samhällsfarliga verksamheter behöver lokaliseras säkert. Länsstyrelsen bedömer att formuleringen skapar en otydlighet kring vad som gäller för icke samhällsviktiga och icke samhällsfarliga verksamheter. Kommunen bör också beskriva vilka verksamheter som är såväl samhällsviktiga som samhällsfarliga, för att underlätta kommande planeringsarbete. Länsstyrelsen bedömer att kommunens strategier och principiella ställningstaganden för att hantera skyfall behöver förtydligas. Skyfall kan inträffa var som helst och problem kan uppstå även om bebyggelsen inte är nära vattendrag. Kommunen bör ta fram en skyfallskartering eller annat relevant underlag. Kommunen behöver också ta fram en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall och hur den planerade exploateringen kan förändra översvämningsrisken för omkringsliggande befintlig och planerad bebyggelse. Länsstyrelsen har tagit fram en lågpunkts- och ytavrinningskartering, baserad på höjddata, som kan ge en indikation på hur ytavrinningen	<i>Avseende skyfall och andra översvämningsrisker ska åtgärder i första hand hanteras genom pågående och kommande detaljplanearbeten och i andra hand föreslås en särskild Klimatanpassningsplan tas fram där förebyggande åtgärder utförs inom befintlig bebyggelse i riskområden.</i> <i>Det finns idag få befintliga bebyggelseområden inom riskområden för översvämning, skred och ras. De utbyggnadsområden som föreslagits har i allmänhet preliminärt bedömts vara relativt sett lågriskområden utifrån det kartunderlag som finns framme såsom lågpunkter och ytavrinningskartering.</i> <i>Med anledning av LSTs yttrande har ett grundligare arbete för riskbedömning gällande ras, skred, erosion samt översvämningsrisker inletts. Strategier för klimatanpassning kommer att justeras utifrån identifierade riskområden för översvämning och skyfall för att säkerställa att bebyggelse inte placeras på olämpliga platser samt att relevanta skyddsåtgärder kan åtas där dessa eventuellt behövs.</i> <i>Åtgärder till granskningshandling: Ställningstaganden förtydligas och förklarande text tillförs avsnitten Hållbara bebyggelsestrukturer samt Robust samhälle i klimatförändringens tid under fliken Visioner och principer.</i> <i>De förtätningsområden (F) som LST påtalar tillförs särskild kommentar om översvämningsrisk. Områdena betecknade som utredningsområden</i>
---	--

ser ut vid kraftigt regn och var i terrängen det kan bli vattenansamlingar. Karteringen kan utgöra en grund för var ytterligare utredningar kan komma att behövas. Utöver ökande vattenflöden som orsakar erosionsrisker medför ökad nederbörd också förhöjda grundvattennivåer och portryck i marken, vilket försämrar jordens hållfasthetsegenskaper. Skredrisker kan därmed finnas och uppstå i områden som inte ligger i anslutning till vattendrag. För varje föreslagen lokalisering behöver översvämningsrisk kopplat till skyfall och geotekniska förhållanden beaktas. Länsstyrelsens lågpunktskartering visar att skyfallsproblematiken kan vara mer utmanande och kommer sannolikt kräva särskild hänsyn i TU2, TU5, TU8, TF1, TF2, FF1, FF4, TIN3, samt LIS1-LIS2 på grund av identifierade lågpunkter. Särskild hänsyn till skred/ras behöver tas i LIS2. För FU1, FU2, FO2, FIN6, LIS1 samt LIS3-5 behöver hänsyn tas till översvämningsrisk i Örlen. För HU1, TIN3, TIN5 och LIS2 behöver hänsyn tas till översvämningsrisk i Tidån. Trafikbuller De större infrastrukturstråken genom kommunen, väg 49 och väg 201, är av stor betydelse för regional och interregional trafik. Det finns idag inget som tyder på att deras betydelse kommer att minska. Översiktsplanen kan bli tydligare med att det kan medföra begränsningar för markanvändningen i stråkens närhet. Detta med hänsyn till farligt gods, men också buller från vägtrafiken, som kan lyftas fram mer. Översiktsplanen innehåller en bullerutredning, men syftet med den och hur den ska användas kan förtydligas. Förorenade områden Inför all etablering i eventuellt förorenade områden behöver risker för miljö och hälsa utredas/bedömas.	<i>(U) innebär mer översiktligt utpekande för att markera tematiska eller geografiska avgränsningar, dessa tillförs mer generella skrivningar om risker. För LIS-områden har inga ändringar eller tillägg gjorts, detta förtydligas i aktuella avsnitt.</i> <i>Översiktskartan uppdateras med riskområden för översvämnning, skred, erosion och skyfall.</i> <i>Relevanta avsnitt tillförs skrivning om trafikbuller. Fliken Hänsyn tillförs avsnitt om miljökvalitetsnormer för buller. Bullerutredningens syfte som markör och handläggarstöd förtydligas.</i> <i>Skrivning om förorenade områden tillförs relevanta avsnitt. Kartlager justeras enligt synpunkt.</i>
---	---

Färgvalet på prickarna för förorenade områden kan vara missvisande. Ljusröd för ettor och mörkröd för fyror. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen gör tvärtom.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter - övriga allmänna intressen

Befolkning, folkhälsa och bostadsförsörjning

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen vill lyfta fram att aktuella riktlinjer för bostadsförsörjningen bör ligga till grund för kommunens översiktsplanering, så att de kan vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan- och bygglagen (2010:900). Länsstyrelsen ser därför positivt på att kommunen planerar att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen. Kommunen bör överväga att anta nya riktlinjer för bostadsförsörjningen innan översiktsplanen skickas ut för granskning. Arbetet med att ta fram nya riktlinjer kan ge insikter i kommuninvånarnas bostadsbehov, hur det kan tillgodoses för olika grupper och hur detta påverkar översiktsplanen. Särskilt fokus bör ligga på särskilt utsatta grupper, som har svårt att hitta en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden.

Medelåldern i Tibro är något högre än riksgenomsnittet. I Tibro, liksom i länet som helhet bidrar invandringen till en positiv demografi eftersom invandrare ofta är unga. Det utrikes flyttnettot, har de senaste åren gett det största bidraget till befolkningsökningen. Så förväntas det fortsatt vara även de närmaste åren (Västra Götalandsregionen Befolkningsprognos Västra Götaland 2019-2040). För att nyanlända och andra invandrare fortsatt ska kunna bidra till befolkningsutvecklingen i kommunen behöver bostadsplaneringen och riktlinjerna för bostadsförsörjningen anpassas för dessa målgrupper.

Länsstyrelsen kan ge råd och stöd i arbetet med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning och kommer gärna in tidigt i en sådan process.

Trygghet

Översiktsplanens vision har tre strategiska mål. Under målet Att främja Tibro som livskraftig boendekommun nämns målområdet Öka den upplevda tryggheten och främja

Aktuell bostadsförsörjningsplan saknas. Resurser för framtagande och antagande för nya riktlinjer för bostadsförsörjning innan granskningsskedet för översiktsplanen saknas.

Tibro kommun tar upp frågan om råd och stöd i det arbetet. Avstämning med KLK, SHB samt Tibrobyggen.

Definition av trygghet och säkerhet samt förtydligande text tillförs relevanta avsnitt under fliken Visioner och principer. Detsamma gäller

nya sätt för människor att mötas. I detta mål används begreppet trygghet och det återkommer vid fler ställen i översiktsplanen. För att uppnå trygghet bland Tibros invånare är en förutsättning att det finns en definition av begreppet trygghet och på vilket sätt det ska uppnås. Kommunen bör definiera vad kommunen menar med begreppet trygghet och även tillägga begreppet säkerhet. Både trygghet och säkerhet är problematiska begrepp då de dels innefattar känslor, fördomar och tillitsfrågor (trygghet) och dels behöver relateras till specifika risker såsom trafik, brott och brist på tillgänglighet (säkerhet). I översiktsplanen är det lämpligt att formulera de stora dragen för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet genom exempelvis definiera vad som menas med begreppen och klargöra olika grupper (barn, äldre och kvinnor och män) behov av åtgärder. Kommunen beskriver under förutsättningar de nationella mål kommunen tagit hänsyn till i sitt arbete i översiktsplanen. Det framgår samtidigt att kommunen avser att komplettera avsnittet. Två nationella målområden som kan vara lämpliga att komplettera med är de jämställdhetspolitiska målen och målen för funktionshinderspolitiken.⁷ Lite utspjutt i översiktsplanen framgår att kommunen också försöker ta hänsyn till andra nationella mål än de som nämns i avsnittet, till exempel nämns friluftslivsmålen på annan plats i översiktsplanen. <i>Infrastruktur och transporter</i> Länsstyrelsen vill, precis som Trafikverket, betona att kommunen på ett bra sätt lyfter fram hur även mindre kommuner kan verka för ett mer hållbart sätt att resa. Fokus på kollektivtrafik i de stora stråken och inom Tibro tätort, kompletterat med ett utvecklat cykelvägnät såväl inom huvudorten som inom och till Fagersanna. Med det resenärsperspektiv som kommunen utgår ifrån vidgar kommunen på ett spännande sätt begreppet kommunikationer och även lyfter fram funktioner som väl fungerande bytespunkter och fungerande informationsflöden och betallösningar. Flera av översiktsplanens förslag till förändrad markanvändning kan komma att påverka det statliga vägnätet. Vid all planering som berör statlig väg ska strävan vara att	<i>beskrivningar och klargöranden gällande brottsförebyggande och annat trygghetsskapande arbete. I verksamhetsplaner för 2021 för berörda nämnder finns även mer konkreta insatser för trygghetsskapande åtgärder som belysning i offentliga miljöer.</i> <i>I vision, ÖP och verksamhetsplaner finns redan mycket tydliga ställningstaganden för satsningar på exempelvis mötesplatser i centrum och fortsatt arbete för rekreation väntas öka upplevd trygghet, inkludering och folkhälsa. Det är inte möjligt att i pågående planarbete fullt utreda vad som ska göras var, när eller hur. Närmare prioriteringar hänvisas därför till kommande faser där insatsområden och nyckelprojekt utformas och genomförs utifrån riktningsgivande principer såsom Handlingsutrymme för flera framtider, Det goda samtalet med mera.</i> <i>Kollektivtrafik är mycket tydligt avhängigt regionala prioriteringar där busslinjetrafik Tibro-Hjo nyligen avvecklats.</i> <i>Kommunen har nyligen antagit Klimatlöften där det finns vissa och ska lägga om sitt strategiska miljöarbete.</i> <i>Trafikverkets synpunkter beaktas i samband med planläggning för aktuella områden. Förtydliganden</i>
--	--

samutnyttja och förbättra befintliga anslutningar, alternativt slå ihop/stänga anslutningar om en ny tillkommer för att inte öka antalet.

För områdesvisa synpunkter gällande detta se Trafikverkets yttrande, daterat 2020-09-30.

Kulturmiljö

Övergripande

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen håller på att ta fram ett kommunövergripande kulturmiljöprogram och att det sker parallellt med och är en integrerad del av översiktsplanprocessen. Av utkastet till kulturmiljöprogram framgår att kommunen identifierat tre profilområden: *Odlingsbygd i skogsbygdens landskap, Industrialisering och möbeltillverkning och Tåtorten Tibro*. Länsstyrelsen ser fram emot att ta de av analyserna av dessa, vilka områden som identifieras och inte minst hur kunskapen kommer att påverka översiktsplanens ställningstaganden och mark- och vattenanvändning.

Just att lyfta in relevanta delar från kulturmiljöprogrammet in i översiktsplanen är centralt för att kulturmiljöprogrammet verkligen ska få relevans för kommunens fortsatta planering och utveckling. De analyser och riktlinjer som tas fram i arbetet med kulturmiljöprogrammet bör beaktas i översiktsplanens samtliga delar, vilket till exempel kan betyda att förslag i samrådshandlingen utgår, justeras eller ytterligare krav på hänsyn till hur kulturmiljövärden ska hanteras i kommande planering och prövning. Även miljökonsekvensbeskrivningen bör beakta den kunskap som skapas i arbetet med kulturmiljöprogrammet.

Länsstyrelsen vill även uppmuntra kommunen att analysera klimatförändringarnas påverkan på kulturarvet och ange de anpassningsbehov som identifieras på kort och lång sikt.

Översiktsplanens redovisning av hänsyn till kulturmiljövärden

I hänsynsavsnittet hanteras fornlämningar under rubriken Naturminne. Kulturmiljö med tillhörande underrubriker ges fördel en egen rubrik i detta sammanhang.

Avvägningar i kulturmiljörelaterade frågor hanteras i första hand genom KMP som hänvisas till i översiktsplanen.

Kommunen gör den preliminära bedömningen att klimatförändringar har relativt lite påverkan på kulturmiljöer då Tibro generellt bedöms förskonas från de mest omedelbara extremhändelser som klimatförändringarna väntas medföra. I samband med den klimatanpassningsplan som föreslås tas fram kan påverkan på kulturmiljö att beaktas.

I samma avsnitt benämns lagen som hanterar fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkor som lagen om kulturminnen eller kulturminneslagen. Namnet bör justeras då denna lag har ändrat namn till kulturmiljölagen (1988:950). Under rubriken Fornlämningar bör det framgå att alla ingrepp inom fornlämning och fornlämningsområde kräver tillstånd enligt kulturmiljölagen, samt att det heter "fornlämningsområde" (inte "respektavstånd", som det står i kulturmiljöprogrammet). Byggnadsförbud med mera längs allmänna vägar är placerat under rubriken Kyrkor och begravningsplatser. Det behöver justeras då det inte hanteras enligt 4 kap. kulturmiljölagen. I de samlade ställningstagandena framgår att kulturmiljöprogrammet ska redovisa hur fornminnen och byggnadsminnen ska förvaltas och skyddas. Kulturmiljöprogrammet och dess framtagna kulturmiljöprofil inkluderat strategier, förhållningssätt och visioner har snarare fokus på det allmänna intresset kulturvärden och därmed bör ställningstagandet rikta in sig på att programmet ska redovisa hur hänsyn ska tas till dessa kulturvärden. Lagstiftningen (PBL och MB) ställer krav på hänsyn till kulturvärden kring exempelvis lämplighet, varsamhet och förvanskningförbud med mera, vilket kan tydliggöras i avsnittet. Förordnandena som nämns utifrån kulturmiljölagen, fornlämningar och byggnadsminnen och kyrkor, hanterar kulturvärden främst med inriktning på regional och nationell nivå. För den lokala förståelsen är det viktigt att också lyfta fram andra kulturvärdena av vikt för lokalhistoria, turism och friluftsliv. Även om de nationella värdena även bidrar till den lokala berättelsen har ställningstaganden och skydd redan beslutats gällande dessa. Naturmiljö och områdesskydd <i>Grön infrastruktur</i> Som beskrivs i översiktsplanen är det viktigt att bevara natur- och vattenområden som tillhandahåller viktiga ekosystemtjänster. För att upprätthålla ekosystemen och den biologiska mångfalden behöver områdena ha en viss storlek och det ska finnas gröna/blå korridorer som tillåter att arterna kan sprida sig och överleva.	<i>Noteras, hänvisningen justeras.</i> <i>Noteras, avsnittet justeras.</i> <i>Noteras, avsnittet justeras.</i> <i>Noteras, avsnittet ses över. Ställningstaganden gällande kulturmiljö i allmänhet och översiktsplanens koppling till programmet justeras enligt förslag.</i> <i>Noteras. Kulturmiljöprogrammet väntas kunna medföra efterfrågad förståelse för lokala värden.</i> <i>Tibro kommun ser över möjligheterna att ta fram en grön- och blåstrukturplan under kommande mandatperiod.</i>
--	---

Översiktsplanen innehåller en redovisning av utpekade strukturer i kommunen, men där ingår ingen redovisning av grönstrukturen. Där, eller på annan lämplig plats i översiktsplanen, kan särskilt viktiga grönstrukturer lyftas fram och på så sätt komplettera översiktsplanens redovisning av grönområden för att bättre fånga betydelsen av en grön infrastruktur. På detta sätt blir det också lättare att identifiera barriärer och var det finns behov av att säkerställa, stärka eller skapa gröna stråk. Särskilt viktigt är det att beakta detta i samband med föreslagen förändrad mark- och vattenanvändning. I utredningsområden, såsom exempelvis TU1 Stationsområdet, är detta ett viktigt perspektiv. Länsstyrelsen har tagit fram en handlingsplan för grön infrastruktur, med identifierade värden, och områden som är lämplig att använda i den översiktliga planeringen. Här finns bland annat utpekade områden i Tibro kommun med värdefulla skogsområden, våtmarker, småvatten, ängs- och hagmarker kartlagda. <i>Generellt biotopskydd</i> I de områden som omfattas av jordbruksmark ska även generellt biotopskyddade objekt uppmärksammas. Det är viktigt att kommunen tänker på att försöka anpassa förändringar i markanvändningen på ett sätt som gör att biotopskyddade objekt kan bevaras i största möjliga mån. Det är viktigt att i ett så tidigt skede som möjligt identifiera objekten och undersöka om utvecklingen kan komma i konflikt med biotopskyddet. Om jordbruksmark med generellt biotopskyddade objekt planläggs ska eventuellt förlorade naturvärden kompenseras. Kommunen behöver fundera över vilka områden som kan komma ifråga för ekologisk kompensation. Detta görs lämpligen på ett sätt som stärker den gröna infrastrukturen i kommunen. Om kommunen redan i översiktsplanen har en plan för hanteringen av ekologisk kompensation kan detta spara tid och resurser i efterföljande planering. <i>Naturvårdsprogrammet</i>	<i>Avsnitt under Rik grönstruktur med höga naturvärden uppdateras enligt synpunkter. Särskild hänsyn ska tas vid tätortsnära grönområden. Ställningstaganden i avsnittet ses över.</i> <i>Kopplingen till regional handlingsplan för grön infrastruktur eller motsvarande föreslås ses över i kommande arbete med grön- och blåstrukturplan.</i> <i>Översiktskartan tillförs det underlag om biotopskyddade objekt när sådant finns tillgängligt. Kommande arbete med grönstrukturplan kan utökas till att omfatta lämpliga preciseringar och ytterligare utredningar inom ramen för tillgängliga resurser.</i> <i>I förhållande till tidigare översiktsplaner har jordbruksmark i allmänhet nedprioriterats eller helt utgått som utpekade för exploatering.</i> <i>Ställningstagande om ekologisk kompensation tillförs avsnitten Hållbara bebyggelsestrukturer och Rik grönstruktur med höga naturvärden.</i>
---	---

Det är positivt att kommunen har tagit fram ett naturvårdsprogram som ett underlag till översiktsplanen. Det kan dock förtydligas hur naturvårdsprogrammet används vid framtagandet av översiktsplanen och vad i programmet som lyfts in i översiktsplanen. Det är också viktigt att notera att naturvårdsprogrammet är från år 2014. Skogsstyrelsen har inrättat nya biotopskyddsområden och inventerat nya nyckelbiotoper sedan dess, som därmed inte framkommer i översiktsplanen. För att inte gå miste om värdefullt planeringsunderlag är kompletteringar nödvändiga. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, till exempel nyckelbiotoper och skyddade skogsområden finns på Skogens pärlor. Registren fylls kontinuerligt på med nya områden. <i>Skyddsvärda träd</i> Länsstyrelsen välkomnar att kommunen redovisar skyddsvärda träd som ett särskilt skikt i översiktskartan. Dessa träd är viktiga i den gröna infrastrukturen då de bidrar till flera ekosystemtjänster. <i>Antalet Natura 2000-områden</i> Det står i översiktsplanens hänsynsdel att det i nuläget finns ungefär 25 Natura 2000-områden i Tibro kommun. Så många är det inte. Det behöver justeras. <i>Kommentar på föreslagna strukturer och områden</i> För föreslagna utredningsområden i Tibro tätort (TU1-TU8) bedömer Länsstyrelsen att det kan finnas vissa naturvärden som kräver särskild hänsyn och anpassningar i en kommande detaljplanering av områdena. Det kan handla om till exempel värden kopplade vattendrag, biotopskyddade objekt eller värden i en grönstruktur. Ett par av områden har också värden för friluftslivet i form exempelvis motionsspår eller som skolskog. I förtätningsområdena (TF1-TF7) behöver det i flera fall utredas om det finns särskilda naturvärden att ta hänsyn till.	<i>Naturvårdsprogrammet ska enligt antagandebeslutet ses över varje mandatperiod. Det har inte skett sedan det upprättades. Det har hittills använts i samband med planläggning och bygglovshandläggning. Kommunen föreslås att i samband med grönstrukturplanearbete se över och uppdatera Naturvårdsprogrammet.</i> <i>Vid en genomgång av materialet på skogens pärlor finner kommunen att väldigt lite berör Tibro.</i> <i>Översiktskartan ses över enligt synpunkt.</i> <i>Noteras.</i> <i>Noteras, skrivfel i avsnittet korrigeras.</i> <i>Utredningsområden (U) är fokusområden, oftast inom tätorterna, som behöver förstås i ett större sammanhang och som i sin tur innehåller förslag för omvandling och utveckling. Det kommer ofta att krävas fortsatta utredningar för att hantera vissa särskilt komplexa samband.</i> <i>Naturvärden utreds närmare i samband med planläggning.</i>
--	--

När det gäller utredningsområden för Fagersanna och Hönsa kan Länsstyrelsen konstatera att det två förtätningsområdena (Ff) inom FU1 båda har uppenbara naturvärden och betydelse som tätortsnära grönområden. Utredningsområde HU1 Hönsa och Tidän likaså. Kommunen vill i första hand tillåta byggande inom strandskydd på den östra sidan av Tidän. Det behöver förtydligas. Området är ganska stort och i delar sankt. Det är bara en mindre yta vid Hönsa utmed Tidän som är ett LIS-område.

För samtliga förtätningsområdena i Fagersanna (FF1-FF4) behöver kommunen utreda vilka naturvärden som finns. Alldeles söder och öster om område FF1 finns konstaterat mycket höga naturvärden. Vid utveckling av Radby 2.0 behöver hänsyn tas till eventuella naturvärden utmed "radbyvägarna".

Areella näringar

I konsekvensbeskrivningen framgår att flera föreslagna utvecklingsområden och gränsdragningar på en del områden anpassades för att optimera utvecklingen och undvika negativ påverkan på till exempel jordbruksmark. Det finns däremot ingen redovisning av hur kommunen kommit fram till att den jordbruksmark som föreslås att tas i anspråk för exploatering är utredd enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. För varje område där kommunen föreslår ändrad markanvändning på jordbruksmark bör det finnas en redovisning om jordbruksmarken bedöms vara brukningsvärd, om den nya markanvändningen bedöms vara ett väsentligt samhällsintresse och vilka alternativa områden som har studerats och varför dessa bedöms som inte tillräckligt lämpliga att använda istället för den brukningsvärda jordbruksmarken.

Teknisk försörjning

Dricksvatten

Översiktsplanen tar inte upp frågan om dricksvattenförsörjning. Vattenförsörjning i översiktsplaneringen handlar om att dels säkerställa framtida tillgång till vatten, dels säkerställa att tillräcklig hänsyn tas för att skydda vattenresurser. Det är viktigt att få överblick av vilka dricksvattenresurser som finns tillgängliga och hur stort vattenbehov befintliga användare har. Översiktsplaneringen underlättas väsentligt om kommunen har tagit fram en kommunal vattenförsörjningsplan. Finns en vattenförsörjningsplan bör den

Längs Tidans västra strand inom HU1 finns en av kommunens vackraste vägsträckor. Syftet är att utreda möjligheten till varsamma tillägg till bebyggelsen i begränsad omfattning och förutsätts ligga utanför strandskyddat område.

FF3 utgår. Hänsyn till naturvärden i anslutning till exempelvis FF1 kommer att vara dimensionerande för eventuell bebyggelse och närmare utredningar ges hög prioritet. Detta ska gälla för samtliga tillägg i känsliga natur- och kulturmiljöer. Radby 2.0 förutsätter motsvarande bedömningar i såväl lov- som planärenden.

Den samlade bedömningen av ett enskilt områdes lämplighet har principiellt utgått från att balansera värdet av befintlig markanvändning, närheten till infrastruktur och samhällsservice eller önskade effekter. Jordbruksmark och tätortsnära skog med rekreativvärde har redan beretts särskilda hänsyn. Jämfört med tidigare översiktsplaner har jordbruksmark i allmänhet nedprioriterats eller helt utgått som utpekade för exploatering. I kvarvarande fall tillförs uppgift om bedömning enligt yttrandet.

Relevanta avsnitt under fliken Vision och principer (Teknisk infrastruktur samt Robust samhälle...) tillförs skrivning om dricksvattenförsörjning. Översiktskartan tillförs lager med yttre gräns för vattenskyddsområden.

kopplas till översiktsplanen. Om det inte finns vattenskyddsområden inrättade för skydd av befintliga grundvattenförekomster bör kommunen ta ställning till skyddsbehoven och i planeringen se till att exploateringar och andra åtgärder inte påverkar täkterna på ett skadligt sätt. Men det krävs särskild varsamhet vid planläggning i anslutning till vattentäkter, oavsett om det finns vattenskyddsområde eller inte. Även små dricksvattenresurser kan vara mycket värdefulla i områden utanför det kommunala dricksvattennätet. Vad gäller område FF3 och FF4 se avsnittet Riksintressen ovan. Avlopp Länsstyrelsen ser positivt på de åtgärder som kommunen planerar för att förbättra avloppshanteringen i kommunen. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma kommunen på att Tibro avloppsreningsverks tillstånd tillåter en belastning på 9 500 pe (personekvivalenter). Innan åtgärder planeras som innebär en belastning som överskrider vad tillståndet medger behöver nytt tillstånd sökas. Länsstyrelsen vill även uppmärksamma kommunen på att reningskraven ändras vid en belastning över 10 000 pe. Övrigt <i>Ändringar och tillägg till översiktsplanen</i> Länsstyrelsen anser att det behöver förtydligas vilka fördjupningar och tillägg till översiktsplanen som ska fortsätta gälla när översiktsplanen antas. I samrådsförslaget står det lite olika på olika ställen och dessutom är det otydligt vad som avses med att denna översiktsplan "på sikt" ska ersätta äldre fördjupningar och tillägg. <i>Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)</i> Översiktsplanen innehåller en flik, bland andra, som heter Konsekvenser. Det behöver förtydligas att det är en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalkens krav för strategiska miljöbedömningar. Till exempel finns ju åtgärder och förslag där som inte tagits med i	<i>Kommentarer om avloppshanteringen noteras.</i> <i>Noteras, aktuella avsnitt revideras enligt yttrande.</i> <i>Fliken konsekvenser revideras enligt yttrandet.</i>
--	---

översiktsplanen och för att förstå innebörden av översiktsplanen kan MKB redovisningsmässigt hållas isär tydligare från resten av översiktsplanen. Ett sätt att förtydliga detta är att byta färg på fliken precis som kommunen redan gjort för ett par av de andra flikarna. <i>Sökfunktion i översiktsplanen</i> Den digitala översiktsplanen har många fördelar, men en nackdel är att det verkar saknas en sökfunktion. Det försvårar läsningen och granskningen av förslaget. Om det, till utställningen av förslaget, går att få till en sökfunktion i översiktsplanen underlättar det granskningen. <i>Hänsynsavsnittet</i> Under fliken Hänsyn rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen byter ut rubriken Förordnanden. Rubriken stämmer dåligt med den lagstiftning som tas upp i avsnittet.	<i>Noteras. Integrerad sökfunktion saknas för närvarande i programvaran. Det går att viss utsträckning använda den sökfunktion som finns i webbläsaren (Ctrl+F).</i> <i>Rubriker justeras.</i>
--	--

Trafikverket

<i>Ankom 2020-11-16</i> Trafikverkets synpunkter Generellt Tibros översiktsplan som är i digital form är lättläst och det framgår tydligt vilka strategier för utveckling som kommunen väljer. Formatet är tilltalande och kartorna blir tydliga eftersom man kan zooma sig in och ut. Härigenom kan man tillgodogöra sig både detaljerna och de större strukturerna. För att ytterligare förbättra läsbarheten efterfrågas dock en sökfunktion.	<i>Noteras. Integrerad sökfunktion saknas för närvarande i programvaran. Det går att viss utsträckning använda den sökfunktion som finns i webbläsaren (Ctrl+F).</i>
--	---

Tibro kommun anger att bebyggelseutveckling i första hand ska ske vid de tätorter där man kan bygga vidare på befintlig infrastruktur och service. Trafikverket ser positivt på detta sätt att samutnyttja samhällsfunktioner, vilket i sin tur möjliggör en hållbar samhällsutveckling. Kommunen vill samtidigt möjliggöra för byggnation på landsbygden genom en variant på den traditionella radbyn längs befintliga vägar. Detta är ett koncept där Trafikverket önskar delta i den fortsatta identifieringen och utvecklingen, se även under avsnittet områdesspecifika synpunkter nedan. Trafikverket anser att en översiktsplan bör innehålla eller hänvisa till någon form av trafikstrategi. I Tibros fall är kommunens långsiktiga strategi för trafikfrågor för att stödja en hållbar samhällsutveckling inarbetad i planförslaget. Kommunen har lyft fram hållbara kommunikationer, se rubrik nedan.

Regional samverkan

Tibros roll i den regionala kontexten är väl beskriven. Samarbetet inom Skaraborgs kommunalförbund och den fördjupade relationen med Hjo och Karlsborg lyfts fram som viktiga för Tibros utveckling på ett bra sätt.

Riksintressen

Inom Tibro kommun finns det inte några riksintressen för kommunikationer utpekade. Trafikverket har därmed inte någon synpunkt på beskrivningen av riksintressen.

Hållbara kommunikationer

Kommunen anger hållbara kommunikationer som ett av sju temaområden som den kommunala planeringen ska fokusera på. Det är positivt att kommunen på det sättet lyfter fram att även mindre kommuner kan verka för ett mer hållbart sätt att resa. Det är en balanserad bild som målas upp med fokus på kollektivtrafik i de stora stråken och inom Tibro tätort, kompletterat med ett utvecklat cykelvägnät såväl inom huvudorten som inom och till Fagersanna.

Intressant är att kommunen vidgar begreppet kommunikationer och även lyfter fram funktioner som väl fungerande bytespunkter samt fungerande informationsflöden och betallosningar. Det är klokt att ha ett resenärsperspektiv vid planeringen.

En förutsättning för byggande av cykelväg längs Karlsborgsbanans banvall är som kommunen skriver Trafikverket saneringsarbeten inför en försäljning av banfastigheten till kommunen.

Lokaliseringar av tätare bebyggelsestrukturer längs det finmaskiga vägnätet (Radby 2.0) är inte fullt utredda. Syftet är snarare att illustrera en utbyggnadsstrategi för landsbygden. Trafikverket remitteras i bygglovsskedet och detaljplanekravet beaktas enligt gällande praxis.

Tibro kommun tolkar synpunkten om trafikstrategi som tillgodosedd.

Tibro kommun noterar att kollektivtrafikförbindelsen mellan Tibro och Hjo nyligen avvecklats av Västtrafik vilket är negativt för fokusområdet hållbara kommunikationer.

Tibro kommun vill även särskilt påtala behovet av att Trafikverkets berörda avdelningar skyndsamt genomför rivning, eventuell sanering samt försäljning av hela sträckningen och stationsområdena.

Transportintensiva stråk, farligt gods och buller

De större infrastrukturstråken genom kommunen, väg 49 och väg 201, är av stor betydelse för regional och interregional trafik. Det finns idag inget som tyder på att deras betydelse kommer att minska, och de gällande trafikprognoserna till 2040 visar på en ökning av trafikmängderna. Detta gäller oavsett vilken påverkan Tibros översiktsplan innebär. Trafikverket anser därför att det av översiktsplanen tydligare ska framgå att stråken kan medföra begräsningar för markens användning. Detta med hänsyn till risken för olyckor med farligt gods men även buller från vägtrafiken. Kommunen har listat farligt gods som fortsatt arbete, men Trafikverket saknar bulleraspekten.

Vad är syftet med den bullerutredning som finns i översiktskartan? Vilken enhet avspeglar de angivna intervallen?

Områdesspecifika synpunkter

Generellt gäller att Trafikverket är restriktiva till att tillåta ytterligare anslutningar till det statliga vägnätet med hänvisning till trafiksäkerheten. Vid all planering som berör statlig väg ska strävan vara att samutnyttja och förbättra befintliga anslutningar, alternativt slå ihop/stänga anslutningar om en ny tillkommer för att inte öka antalet.

Tibro

TK1, TK2, TK3, TO1. Trafikverket ser positivt på kommunens planer på att omdana stationsområdet och komplettera tätorten med kopplingar över den gamla banvallen för oskyddade trafikanter samt även anlägga cykelväg till Fagersanna längs den tidigare Karlsborgsbanan. Dessa åtgärder kan dock inte genomföras förrän Trafikverkets saneringsarbeten är färdigställda och markförsäljningen är genomförd. En dialog kring vilka mindre åtgärder som kan tillåtas i förtid välkomnas.

TU5, TU6, TF3. Den nya bebyggelsen söder om väg 201, Fågelviksleden, kommer att påverka vägens funktion. Trafikverket vill vara delaktiga i diskussioner gällande nya anslutningar och passager över vägen till skola/idrottsplats och övriga samhället. Som tidigare beskrivits har Trafikverket en restriktiv hållning till nya anslutningar, framförallt fyrvägs korsningar vilka innebär en trafiksäkerhetsrisk. Det framgår inte av översiktsplanen om de nya kopplingarna avser biltrafik eller endast gång- och cykeltrafik. Åtgärder i det statliga vägnätet som är en följd av kommunal planering

Bullerutsatta områden som redovisas i kartsiktet i anslutning till vägar avses främst fungera som information och handläggarstöd vid planläggning eller bygglov. Kartlagret kommer från länsstyrelsen och de enheter som finns XXXX. Skrivningar som berör buller läggs till under avsnittet Hållbara kommunikationer samt nytt avsnitt om Miljökvalitetsnormer Buller under fliken Hänsyn.

Tibro kommun är införstådd med vikten av att begränsa antalet anslutningar till större vägar och istället förbättra befintliga anslutningar.

Noteras. Dialog om mindre åtgärder pågår sedan tidigare.

De kopplingar som påtalas var markörer för att illustrera intentionen att i första hand genom GC-nätet koppla området till Tibro tätort och är inte utredda förslag, dessa utgår därför ur kartan.

ska bekostas av kommunen. TU7. Det nuvarande området är anslutet till väg 201 via några befintliga väganslutningar. Trafikverket kommer inte att bevilja ytterligare anslutningar till detta område. TF5. Kommunen beskriver ett nytt verksamhetsområde intill väg 49 i norra tätorten. Trafikverket antar att avsikten är att området även ska angöras från väg 49, vilket Trafikverket ställer sig negativa till. Det bör undersökas ifall anslutning till området kan samordnas med de befintliga utfarterna söder eller norr om området. Beroende på områdets omfattning och karaktär kan åtgärder komma att krävas vid dessa anslutningar. Det kan röra som om allt från vänstersvängfält till planskild trafikplats som krävs för att för att inte äventyra framkomligheten i stråket eller trafiksäkerheten. Trafikverket vill delta i den fortsatta planeringen av området. Åtgärder i det statliga vägnätet som är en följd av kommunal planering ska bekostas av kommunen. TK5. Trafikverket noterar att kommunen föreslår en gång- och cykelväg från Häggestorpsleden till Rankåsområdet. Kommunen har även genom Skaraborgs kommunalförbund ställt sig positiva till att medfinansiera en gång- och cykelväg längs väg 2917 från samhället till Rankåsområdet. Är avsikten att båda kopplingarna ska byggas? Det bör i så fall framgå av översiktsplanen. TU8. Trafikverket vill poängtera vikten av att Grönhultsgatans utfart mot väg 49 stängs då Tidavadsgatan kopplas till den nybyggda cirkulationen. Stängningen av Grönhultsgatan utgör en del av det medfinansieringsavtal som tecknades i samband med byggnationen av cirkulationsplatsen. Fagersanna FK1. Kommunens ambition att möjliggöra för barns säkra skolvägar genom att anlägga en gång- och cykelväg på den gamla banvallen genom Fagersanna är bra. Åtgärden förutsätter att Trafikverkets saneringsarbeten färdigställs innan markförsäljning kan genomföras. FK2. En ny vägkoppling från Skeastan till väg 49 är en relativt kostsam åtgärd. Den	<i>Noteras, kommunen har inga avsikter att anlägga fler anslutningar till väg 201.</i> <i>Noteras. Kommunen menar att en utbyggnad av området är kopplat till en större enskild etablering varför trafiklösningen kan förutsättas ske i ett avgränsat sammanhang. Trafikverket kommer att bjudas in i tidiga skeden.</i> <i>Inkomna synpunkter gällande föreslagen GC-sträckning har medfört att kopplingen till Rankas österut från Häggetorpsleden utgår. Alternativa sträckningar inklusive den längs väg 2917 ses över.</i> <i>Stängningen av Grönhultsgatan är planerad att ske i samband med att kopplingen Tidavadsgatan och väg 49 färdigställts.</i> <i>Noteras. Kommunen ser fram emot att överta banvallen i sanerat skick.</i>
--	---

måste prioriteras av Västra Götalandsregionen som ett namngivet objekt, alternativt av Skaraborgs kommunalförbund i mindre vägnätspotten. Trafikmängderna är förhållandevis små, så risken finns att åtgärden inte blir samhällsekonomiskt försvarbar. Trafikverket motsätter sig dock inte åtgärden som sådan.

FU1, FU2. De båda utredningsområden som kommunen har pekat på i Fagersanna får en direkt eller indirekt påverkan på de statliga vägarna i området. Trafikverket vill därför få möjlighet att delta i hela processen gällande områdena, även i tidiga skeden. Belastningen i korsningen där Rotegatan ansluter till väg 49 kommer troligtvis att öka till följd av exploateringen. Det måste utredas ifall åtgärder på väg 49, exempelvis vänstersvängfält krävs. Åtgärder i det statliga vägnätet som är en följd av kommunal planering ska bekostas av kommunen. Trafikverket vill även poängtera att väg 3008 inte kommer att kunna ges en högre standard på grund av exploateringen.

Hönsa

HU1. Vid den del av området som berör Hönsa är det viktigt att utredningsområdet planeras med de begränsningar som följer av trafikbuller och risk för olycka med farligt gods från väg 201. Huvudinriktningen är också att inte tillåta ytterligare utfarter mot väg 201. Ifall exploateringen blir omfattande kan det komma att krävas utbyggnad av den befintliga infarten till Hönsa från väg 201. Åtgärder i det statliga vägnätet som är en följd av kommunal planering ska bekostas av kommunen.

Radby 2.0

Trafikverket noterar att flera vägar som markerats som lämpliga för Radby 2.0 är statliga. I samband med planering av ny bebyggelse längs statlig väg kommer Trafikverket att ha synpunkter på anslutningar och avstånd till vägen med mera. Grundprincipen är att begränsa antalet nya väganslutningar och i möjligaste mån ansluta ny bebyggelse till befintliga anslutningar. Trafikverket vill även poängtera att det mindre vägnätet inte kommer att kunna ges en högre standard på grund av exploatering. Konceptet Radby 2.0 kommer inte heller att kunna ligga till grund för hastighetsdämpande eller andra framkomlighetsbegränsade åtgärder.

Övrigt

Noteras. Kommunen uppskattar att Trafikverket inte emotsätter sig åtgärden och är medveten om att en sådan utbyggnad är lågt prioriterad. Syftet är att peka ut en intention.

Synpunkterna noteras. Utredningsområden innebär att fördjupade studier krävs och signalerar i allmänhet kommunens intention att styra utvecklingsprojekt till dessa.

Väg 3008 saknar idag större förutsättningar för breddning eller liknande åtgärder. Då banvallen byggts om kommer även trafiksituationen på vägen att vara acceptabel.

Synpunkterna noteras. Det finns i dag inga intentioner att öka antalet anslutningar till väg 201. En utbyggnad av Hönsa kommer att förhålla sig till principen att utnyttja befintlig infrastruktur.

Synpunkterna noteras. Som redan nämnts är syftet med konceptet Radby 2.0 snarare att illustrera en utbyggnadsstrategi för en levande landsbygd som samtidigt avser begränsa stora infrastrukturinvesteringar.

Trafikverket remitteras i bygglovsskedet och detaljplanekravet beaktas enligt gällande

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i arbetet med Tibros nya översiktsplan.	<i>praxis. Större förtätningar kommer däremot ske i samråd med Trafikverket i tidiga skeden.</i>
---	---

Försvarsmakten

<i>Ankom 2020-11-16</i> Försvarsmaktens roll Försvarsmakten ansvarar, i enlighet med förordningen om hushållning med mark- och vattenområden (1998:896), för riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ miljöbalken). Försvarsmakten är som sektorsmyndighet ansvarig för att identifiera, samråda om, besluta om och presentera underlag för dessa riksintresseanspråk. Försvarsmakten ser årligen över och vid behov reviderar riksintressen för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten fattade beslut om nu gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del den 2019-12-18. I begreppet militär del ingår även andra myndigheters områden och verksamhet så som FOI, FRA och FMV, varför Försvarsmakten företräder även dessa vad gäller riksintressen och samhällsplanering. De riksintressen som påverkar kommuner, länsstyrelser eller andra aktörer i plan- och lovärenden eller tillståndsärenden redovisas i Försvarsmaktens riksintressekatalog. Dessa redovisas länsvis och aktuellt underlag finns bland annat tillgängliga på Försvarsmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen. Riksintressen för totalförsvarets militära del Riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet,	<i>Noteras.</i>
---	------------------------

dels områden som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintressen. Försvarsmakten redovisar även områden av betydelse enligt 3 kap 9 § första stycket.

I de flesta fall medför den verksamhet som konstituerar riksintresset (ex. skjut-, spräng-, flygverksamhet, radar, sensorer, kommunikationsanläggningar etc.) en omgivningspåverkan som redovisas i form av ett *påverkansområde*. Utbredningen av de olika påverkansområdena finns redovisade i riksintressekatalogerna och digitala kartunderlaget. Utifrån Boverkets inrådan har Försvarsmakten ändrat benämningen *influensområde* till *påverkansområde*.

I dessa påverkansområden måste Försvarsmakten genom granskning av exempelvis planer och lovansökningar kunna säkerställa att ny bebyggelse eller andra åtgärder inte innebär risk för påtaglig skada på riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del. Granskningen utgår från de påverkansfaktorer som har betydelse för bedömningen av påverkan i varje enskilt fall. Vilka remisser Försvarsmakten vill få in i påverkansområdena finns att läsa i aktuell riksintressekatalog.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen vad som är sammanhållen bebyggelse i detta sammanhang utgår från Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt ska skickas på remiss till Försvarsmakten, även detaljplaner och bygglov.

Riksintressen för totalförsvarets militära del i Tibro kommun:

Nedan listas vilka riksintressen, eller påverkansområden för riksintressen som ligger i en annan kommun, för totalförsvarets militära del som finns öppet redovisade i Tibro kommun. Beskrivning av dessa områden, deras värden samt exempel på vilka åtgärder som kan medföra påtaglig skada på dessa finns att läsa

i aktuell riksintressekatalog. - Påverkansområde för buller eller annan risk för riksintressen i Karlsborgsområdet. - Stoppområde för höga objekt och MSA-område för riksintresset Karlsborgs flygplats. Försvarsmaktens synpunkter Översiktsplanen finns endast tillgänglig digitalt. Försvarsmakten finner att det tillgängliga underlaget är relativt svårt att ta till sig och navigera i. Försvarsmakten kan inte hitta någon text som beskriver riksintressen för totalförsvarets militära del i översiktsplanen. Stöd och exempeltext för att beskriva riksintressen för totalförsvarets militära del i översiktsplanen kan tas av texten under bakgrunden ovan samt av riksintressekatalogen. Vid Fagersanna föreslås ett utredningsområde (FU2) och ett exploateringsområde för bostäder (FF4) inom påverkansområde för buller eller annan risk. Inom påverkansområdet kan vissa åtgärder medföra skada på riksintresset. Alla plan- och lovärenden inom påverkansområdet ska därför remitteras Försvarsmakten för bedömning av om åtgärderna kan innebära skada.	<i>Synpunkterna noteras. Tibro kommun är medveten om det digitala formatets begränsningar och avser fortsätta översiktsplanarbetet och ett kontinuerligt förbättringsarbete. Textavsnitt om riksintressen för totalförsvarets militära del tillförs fliken hänsyn och övriga relevanta rubriker.</i> <i>Utredningsområdet FU2 väntas inte generera några större bostadsområden varför det inte bedömts föreligga någon risk för skada på riksintresset. Rutiner för remisser i plan- och lovärenden ses över med anledning av yttrandet.</i>
--	--

Luftfartsverket

<i>Ankom 2020-12-08</i> Remissvar: LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande: Tibro kommun berörs av influensområdet för hinderytor (skyddsområde på 90 km kring flygplats där flygplanen påbörjar den sista delen av inflygningen) för Trollhättan-Vänersborg, Jönköping, Örebro, Linköping Malmen (Försvarsmakten), Linköping Saab, Karlsborg (Försvarsmakten) samt Skövde flygplats. Flygtrafiken rör sig med fastställda	<i>I plan- och lovärenden där behovet av samråd med luftfartsverket och berörda flygplatser aktualiseras kommer regelrätt remissförfarande genomföras.</i>
--	---

marginaler över den MSA-påverkande ytan, vars höjd är samma som högsta hinder inom ytan. Nya hinder kan ha en negativ inverkan på flygtrafiken. Av översiktsplanen bör framgå att lokalisering av höga byggnader/föremål (exempelvis vindkraft) inom influensområdet ska samrådask med respektive flygplats. Konsekvenser av hinderbegränsande områden och bullerkurvor ska redovisas i översiktsplanen i form av restriktioner och eller rekommendationer. VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. På grund av nytillkomna satellitbaserade inflygningsprocedurer på Sveriges flygplatser har LFV utökat influensområdet för hinderytor till 90 km från flygplats för att även täcka in de hinderytor som är förknippade med dessa procedurer. LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.	<i>Synpunkten noteras. Skrivning som förtydligar hur influensområde för hinderytor samt totalförsvarets stoppområde för höga objekt påverkar bebyggelse och andra anläggningar tillförs fliken Hänsyn.</i> <i>Byggnadsverk med högre totalhöjd än 20 meter respektive 45 meter inom tätort remitteras till totalförsvaret, flygplatser och luftfartsverket.</i>
--	---

Västra Götalandsregionen

<i>Ankom 2020-11-16</i> Regionala mål och strategier, utgångspunkter för yttrandet I Västra Götaland har det i bred samverkan tagits fram ett flertal mål och strategier som är regionens och kommunernas gemensamma prioriteringar vad det gäller regionens utveckling. Övergripande är Vision Västra Götaland – Det goda livet. Västra Götaland ska vara en attraktiv region att bo, verka och leva i och invånarna i Västra Götaland ska ha bra förutsättningar att ta del av arbete, utbildning och livskvalitet. Investeringar i transportinfrastrukturen ska bidra till att fler personer når en större arbetsmarknad och ge förutsättningar för effektiva och hållbara person- och godstransporter.	<i>Synpunkterna noteras.</i>
--	-------------------------------------

Yttrandet utgår i första hand från Regionalt trafikförsörjningsprogram för Västra Götaland och regional plan för transportinfrastrukturen. Västra Götalandsregionens långsiktiga mål för persontransporter är att andelen hållbart resande ska öka och kollektivtrafikresandet fördubblas. En fördubbling av antalet resor är ett av delmålen fram till 2025. För att åstadkomma detta behöver förutsättningarna för att resa kollektivt förbättras. En grundläggande faktor för ett ökat kollektivt resande är att invånarna i regionen i allt större utsträckning bor nära de gemensamt prioriterade kollektivtrafikstråken. Det är vid byggande av områden för bostäder och verksamheter som förutsättningarna för transportsystemet läggs fast. Att våra transporter idag använder mycket energi, samt ger stora utsläpp av koldioxid och andra emissioner är delvis en konsekvens av vår utspridda bebyggelsestruktur. Om ny bebyggelse koncentreras till befintliga orter och längs stråk ger det möjlighet för fler att använda cykel, gång och kollektivtrafik för sina resor. Skolor, handel och service bör ligga i knutpunkter. Vilken typ av bostadsbebyggelse som byggs påverkar underlaget för kollektivt resande. Större handelsområden bör på samma sätt, i möjligaste mån, koncentreras till redan bebyggda områden. Externa handelsområden är svåra att försörja med kollektivtrafik i tillräcklig grad och till en rimlig kostnad för att konkurrera med bilen. Synpunkter på planen Inledningsvis vill vi uppmärksamma att själva presentationen av översiktsplanen är gjord på ett bra sätt, och vi uppskattar särskilt mycket att den digitala kartan följer med och uppdateras under läsningen. Vi läser planen i första hand ur ett hållbart resandeperspektiv där det hade varit positivt om även kollektivtrafiklinjerna skulle läggas med i den digitala kartan. Avdelningen för kollektivtrafik och infrastruktur är positiva till att hållbarhet och närhet genomsyrar översiktsplanen där kommunen planerar för ny bebyggelse i anslutning till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik. De exploateringsområden som beskrivs i kartan är till stor del placerade vid redan befintlig kollektivtrafik och är mycket positivt för att främja ett hållbart resande.	<i>Tibro kommun noterar i sammanhanget att kollektivtrafikförbindelsen söderut mellan Tibro och Hjo nyligen avvecklats av Västtrafik vilket är negativt för fokusområdet hållbara kommunikationer. Det är även olyckligt att det helt saknas kollektivtrafik i norrgående riktning mot Töreboda och Mariestad.</i> <i>Kartan kompletteras med aktiva kollektivtrafiklinjer och namngivna busshållplatser.</i>
---	---

Kollektivtrafik Vi vill uppmärksamma att busslinjen från Tibros busstation mot Hjo försvinner och därmed saknar exploateringsområden TF4 linjelagd kollektivtrafik, men området har närtrafik. Här blir det extra viktigt att arbeta med gång och cykel för att ta sig till målpunkter och kollektivtrafikstråken i kommunen. I övrigt är förtätningen positiv för målsättningarna om att öka det hållbara resandet. När det kommer till områden med färre boende, så som utvecklingen av Hönsa, finns det beslut om vilket utbud du kan förvänta dig om du bor på landsbygden. Utbud i relation till invånarantal går att läsa i beslutad strategi: http://hh.vgregion.se/kollektivtrafik/sa-styrs-kollektivtrafiken/trafikforsorjningsprogrammet/landsbygdsutredningen/ Välgångar Kommunen beskriver vikten av väg 49 med kopplingen till Skövde och som en del av Skaraborgs strukturbild. Här beskrivs en målsättning att fortsätta verka för en utbyggnad av väg 49. Väg 49 ingår i ett prioriterat stråk inom regional infrastrukturplan och delar av väg 49 har åtgärder finansierade genom planen. Framgent har Skaraborg prioriterat fortsatt utbyggnad av väg 49 som därmed kommer att behandlas inom revideringen av regional transportinfrastrukturplan.	<i>Noteras. GC-anslutning till busstationen och tätortens centrum anses vara tillfredsställande. Vidareutveckling av GC-nätet är en prioriterad fråga för kommunen.</i> <i>Noteras.</i> <i>Noteras. Textavsnittet om väg 49 ses över.</i>
--	--

Sveriges Geologiska Institut

<i>Ankom 2020-11-16</i> I planen beskrivs översiktligt konsekvenser av klimatförändringar med bland annat ökad nederbörd och stigande nivåer i sjöar och vattendrag. Detta kommer att innebära ökade risker för ras/skred, erosion och översvämningar. Det är viktigt att notera att dessa risker kan finnas även för dagens förhållanden och bör beaktas i planeringen även på kort sikt. Utöver ökande vattenflöden som orsakar erosionsrisker medför ökad nederbörd också förhöjda grundvattennivåer och portryck i marken, vilket försämrar jordens	<i>Synpunkterna noteras. Textavsnitt om skred, ras och erosion förtydligas.</i> <i>Tibro tätort har karaktären av trädgårdsstad med jämförelsevis låg täthet och kommunen i övrigt bedöms ha goda förutsättningar att hantera en ökad nederbörd. Av de översiktliga analyser och andra geotekniska utredningar</i>
---	--

hållfasthetsegenskaper. Skredrisker kan därmed finnas och uppstå i områden som inte ligger i anslutning till vattendrag. Vi vill påminna om att MSB:s översiktliga kartering över stabilitetsförhållandena är begränsad till vid utredningstillfället bebyggda områden. Det kan således finnas andra områden med förutsättningar för skred. Vi anser att detta bör förtydligas i planen. Sgi vill trycka på att det i samband med detaljplanering alltid ska utföras bedömning av ras, skred och erosion i enlighet med PBL.	<i>som finns att tillgå dras slutsatsen att kommunen ingår i ett utpräglat lågriskområde.</i> <i>Än Tidans svämplan och bräddningsområde samt sjön Örlens högsta högvattennivå berör få fastigheter med bebyggelse.</i> <i>Nyetableteringar och planläggning beaktar ras, skred och erosion.</i>
---	---

Miljösamverkan Östra Skaraborg

Ankom 2020-12-02 Allmänt Tibro kommun har tagit fram ett intressant förslag på ny översiktsplan med många intressanta idéer om hur kommunen kan utvecklas. De visioner och principer som föreslås har nära koppling till viktiga frågor om klimatet och hållbar utveckling. Planen är helt digital och texten presenteras pedagogiskt tillsammans med kartmaterial och illustrationer. Det är relativt lätt att skaffa sig överblick över materialet och orientera sig i det. Det saknas däremot en sökfunktion, vilket innebär att det kan vara svårt att hitta information om specifika ämnen och områden. Om den digitala översiktsplanen kommer att utvecklas över tid är det mycket viktigt att det finns en plan och riktlinjer för hur detta ska gå till. Det finns annars en risk att översiktsplanen upplevs som rörig och svårnavigerad.	<i>Synpunkter noteras. Sökfunktion saknas tyvärr i aktuell version av programvaran, kommunen har efterfrågat en fungerande lösning av leverantören. Vissa webbläsare har egna sökfunktioner (Ctrl+F).</i> <i>En central aspekt av det digitala formatet är just en flexibilitet och utveckling över tid. Principen Handlingsutrymme för flera framtider pekar på behovet av att översiktsplanen enklare kan anpassas och aktualiseras.</i>
---	--

Planförslaget innehåller vissa delar som utrednings-, omvandlings- och insatsområden med nyckelprojekt som innebär att närmare utredningar krävs vid större etableringar.

Synpunkterna noteras.

Tydligheten i kartlagret potentiellt förorenade områden har förbättrats. Översyn teckenförklaring.

Kommunen menar att saneringsåtgärder åligger fastighetsägare. Kommunen väntas agera proaktivt både som fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndighet.

Kommunens strategier för att åtgärda eventuellt förorenade områden och att förebygga framtida problem bör redovisas i översiktsplanen.

Miljökvalitetsnormer

Det är framför allt miljökvalitetsnormerna för vatten som har betydelse för den fysiska planeringen i Tibro kommun. De vattenförekomster inom kommunen som har fastslagna miljökvalitetsnormer framgår tydligt i en tabell samt på översiktskartan.

Tibro kommun antog 2018 en gemensam vattenplan för Hjo, Karlsborg och Tibro (KF § 152). I denna redovisas vattenförekomsterna mer detaljerat samt ytterligare åtgärder som Tibro kommun behöver genomföra för att uppnå och följa miljökvalitetsnormerna:

- Ta fram en VA-plan.
- Ta fram en dagvattenplan.
- Örlens avrinningsområde ska skyddas och ges extra hänsyn för att säkerställa en god vattenkvalitet för framtida vattentäktssamhet. Avfallsdeponier, industrier och djurhållning innebär en risk för att miljöfarliga ämnen utlakas och förorenar sjön.
- Upprätta vattenskyddsområden för grundvattenförekomsterna Hönsa och Lokaåsen Nyholm (område B och D i vattenförsörjningsplanen).
- Uppdatera vattenskyddsområdena för de befintliga vattentäkterna Segerstorp, Karlshaga och Fagersanna enligt nu gällande rekommendationer.
- Successivt minska belastningen på Tidån genom att minska eller fördröja direkta dagvattenutsläpp.
- Utreda kommunens möjligheter till reservvattenförsörjning.

Vattenmyndigheterna för Södra Östersjöns och Västerhavets vattendistrikt har ställt ut förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för vattenförvaltning 2021 till 2027. Samrådet pågår fram till den 30 april 2021. Kommunernas åtgärder när det gäller fysisk planering föreslås utökas i de nya åtgärdsprogrammen. Kommunerna ska enligt förslaget särskilt:

Noteras. Avsnitt om antagen vattenplan tillförs fliken Hänsyn. Åtgärder som följer av vattenplanen kommer att hanteras utanför översiktsplanenprocessen men slutsatser och fortsatt arbete redovisas i planen.

Översiktskartan kompletteras med yttre gräns för vattenskyddsområden.

Textavsnitt under fliken Hänsyn kompletteras. Den förvaltningsplan som är under framtagande kommenteras i relevanta delar enligt yttrandet.

Uppmärksamma betydelsen av att kommunen berörs av båda vattenavrinningsområdena för Västerhavet och Österhavet.

- a. tydliggöra att miljökvalitetsnormerna för vatten är bindande och ska därmed ligga till grund för planer och beslut,
- b. bevaka att lokala prioriteringar enligt översiktsplanen följer de aktuella planeringsunderlagen på lokal, regional och nationell nivå inklusive skydd och restaurering av kustnära miljöer på ett sådant sätt att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas,
- c. bevaka att de regionala vattenförsörjningsplanerna inarbetas i översiktsplanen.

Åtgärden ska påbörjas omgående och översiktsplanen bör därför ta höjd för detta.

Vidare föreslås att kommunerna ska genomföra en förvaltningsövergripande vattenplanering med hänsyn tagen till klimatförändringar och samverkan i de fall avrinningsområdena berör flera kommuner. När åtgärdsprogrammet har beslutats bör de åtgärder som riktar sig till kommunerna implementeras i styrdokumentet på lämpligt sätt.

I översiktsplanen saknas information om kommunens dricksvattenförsörjning, förutom allmänna ställningstaganden om vattenkvalitet och -kvantitet. I både de gällande åtgärdsprogrammen inom vattenförvaltningen samt i förslagen till nya åtgärdsprogram framgår det att större vattentäkter ska få erforderligt skydd samt att kommunerna behöver göra översyn på vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalken. Tibros plan behöver därmed kompletteras med status på vattenskyddsområden och behov av att dels uppdatera vattenskyddsföreskrifter, dels inrätta nya vattenskyddsområden där det behövs.

I åtgärdsprogrammet för 2016-2021 fanns en åtgärd för att upprätta en VA-plan, den åtgärden föreslås förtydligas och utökas i det nya åtgärdsprogrammet.

Luft i Väst sammanställer resultatet av de luftkvalitetsmätningar som har gjorts i Tibro kommun och har gjort spridningsberäkningar för kväveoxider i Tibro tätort. Resultaten finns även redovisat på Miljöbarometern för östra Skaraborg. Även om

Noteras, avsnitt om Miljökvalitetsnormer Luft tillförs fliken Hänsyn. Även avsnitt om buller tillkommer.

miljökvalitetsnormerna för luft inte bedöms överskridas för Tibro kommun, kan resultaten med fördel redovisas i översiktsplanen.

Miljöfarliga verksamheter

Översiktsplanen saknar strategier för lokalisering av miljöfarliga verksamheter. Det är särskilt viktigt att skyddsavstånd beaktas i till exempel omvandlingsområden eller där bostäder eller skolor planeras i närheten av verksamhetsområden med störande verksamheter. Inte bara för att skydda befolkningen från störningar, utan även för att ge kommunens företag så bra möjligheter som möjligt att bedriva och utveckla sina verksamheter.

Översiktsplanen redovisar trafikbullersituationen överskådligt. Däremot finns det inget resonemang om verksamhetsbuller, som är en viktig fråga i till exempel omvandlingsområden.

Teknisk infrastruktur

Översiktsplanen redovisar överskådligt teknisk infrastruktur i form av bland annat dagvatten, avlopp och reningsverk. Till dessa är ställningstaganden kopplade. Det framgår däremot inte om det krävs investeringar eller uppgraderingar av infrastrukturen för att nå målen i översiktsplanen. Bra dagvattenplanering kan underlätta för möjligheterna att uppnå god status i vattenförekomsterna. Om det finns behov av att till exempel avsätta plats för hantering av dagvatten bör det framgå av översiktsplanen.

Klimatpåverkan och klimatanpassning

Hur mycket var och en av oss påverkar klimatet handlar om invanda beteenden. Det handlar om att främja en struktur som underlättar ett klimativänligt beteende. En stor del av transportsystemets klimatpåverkan kommer från personbilstrafiken. För att nå klimatmålen behöver antalet körda kilometer med personbil minska. Bäst tillgänglighet för flest personer fås genom en satsning på gång-, cykel- och kollektivtrafik. Dessa trafikslag

Strategier för lokalisering av miljöfarliga verksamheter hänvisas till fortsatt arbete. Ställningstagande om miljöfarliga verksamheter tillförs avsnitt under flikarna Hänsyn samt Vision och principer.

Kommunen är medveten om att den väntade ökade funktionsblandningen i nuvarande verksamhetsområden kommer att innebära fler målkonflikter. I samband med fördjupade utredningar eller lovgivning kommer frågorna att beaktas, en generell strategi saknas i dagsläget. Översiktskartan har även kompletterats med kända bullerkällor.

Dagvattenplan föreslås tas fram enligt beslutad vattenplan för Hjo, Karlsborg och Tibro. Kartunderlag från tillkommande planer kan läggas till i översiktskartan efter hand.

Noteras. Översiktsplaneverktyget har inte ansetts rymma meningsfulla möjligheter att påverka enskildas persontransporter i dagsläget.

ger också upphov till minst klimatpåverkan och bör därför vara normgivande i planeringen. Det är därför positivt att översiktsplanen framhåller planeringsprinciper och förslag om detta. Till exempel finns en målsättning om att prioritera gång- och cykeltrafik före bilism i Tibro centrum, samt förslag att planera för gång- och cykelväg längs Karlsborgsbanan och gång- och cykelväg till Rankås. Översiktsplanen innehåller även satsningar på stråk och förtätning, vilket kan underlätta tillgängligheten till samhällsservice, skolor och förskolor samt kommersiell service för människor till fots, på cykel eller i kollektivtrafik.

De frågeställningar som behöver hanteras till följd av ett förändrat klimat är framför allt högre temperaturer, ökad nederbörd och förändrade vattenflöden. Översiktsplanen redovisar detta på ett bra sätt. Det framgår av planen att kommunen är känslig för marktorka, men det framgår inte vilka åtgärder som skulle kunna genomföras för att minska sårbarheterna. Vidare diskuterar översiktsplanen vikten av att ta hänsyn till urbana värmeöar och verksamheter som är känsliga för värme, men det saknas till exempel kartläggningar av om det finns värmeöar i kommunen, och vad man skulle kunna göra åt det.

Hållbar utveckling

Översiktsplanen innehåller många bra förslag på hur vi ska kunna uppnå en hållbar utveckling, till exempel när det gäller biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Något som däremot saknas är hur de olika flöden som finns i samhället ska slutas till hållbara kretslopp. Det finns resonemang om cirkulära ekonomier under "Visioner och principer", bland annat om kretsloppsavlopp, men det finns inga åtgärder som rör detta redovisade bland ställningstagandena. Översiktsplanen bör understödja utformningar och lösningar som underlättar för den enskilde individen såväl som för fastighetsskötare med flera att kunna sluta kretsloppen.

Det är positivt att översiktsplanen länkar till Miljöbarometern för östra Skaraborg. Där redovisas miljötillståndet i vårt område. Genom ett stort antal indikationer går det att följa

Synpunkter noteras. I framtida projektering av hårdgjorda ytor på allmänna platser kommer hänsyn till klimatförändringar att tas i förhållande till dagvatten, skyfall, värmeöar.

Att eftersträva en hållbar utveckling är en självklarhet i dagens läge. Samtidigt anser kommunen att det inte är lämpligt att föreskriva i översiktsplanen de åtgärder som den enskilde individen eller fastighetsägaren kan eller bör vidta.

utvecklingen för miljön i kommunen. Detta får gärna integreras ytterligare i arbetet med översiktsplanen.

Miljömål

Översiktsplanen redovisar kortfattat förslagets påverkan på de nationella miljökvalitetsmålen. När det gäller de globala målen i Agenda 2030 framgår det att kommunen inleder ett mer övergripande aktivt arbete med målen. Miljönämnden ser fram emot resultatet av detta arbete.

De regionala tilläggsmålen i Västra Götalands län till de nationella miljökvalitetsmålen som antogs 2015 har reviderats under våren 2020 för att lyfta fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser. Revideringen innebar att antalet regionala tilläggs mål minskades ner från 51 till 34 mål. Målen som togs bort var uppfyllda, inte relevanta och/eller inte uppföljningsbara. Målsår för målen som behålls är antingen 2025 eller 2030. De regionala mål som är relevanta för översiktsplaneringen och de visioner och planeringsförutsättningar som översiktsplanen bygger på bör redovisas.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljökonsekvensbeskrivningen är pedagogiskt upplagd och det är lätt att följa med i resonemangen. Under avsnittet konsekvenser återfinns de fyra principerna som ska antas styra Tibro kommuns framtida utveckling samt separata delar som bland annat innehåller miljökonsekvenser. Det finns också ett särskilt avsnitt om nollalternativ.

Det är positivt att miljökonsekvensbeskrivningen redovisar motstående intressen.

Nollalternativet bedöms som en vettig utgångspunkt i ett svårt arbete. Eftersom nollalternativet ska vara en jämförelse mot förslaget bör nollalternativet anges som jämförelse även under de separata principavsnitten.

I miljökonsekvensbeskrivningen görs en avgränsning som begränsar bedömningen till jordbruksmarker, vattenmiljöer, naturvärden, klimatförändringar och kulturmiljö. Valet av

Upplägget för arbetet med Agenda 2030 bygger på ett brett deltagande och avvaktar nu utvecklingen med anledning av pandemin.

Noteras. Redovisning av de aktuella målen tillförs fliken Förutsättningar.

Synpunkter noteras.

Miljökonsekvensbeskrivningen tillförs en sammanfattning av avgränsningssamrådet.

avgränsning motiveras inte. Enligt 6 kap. 9 § punkt 1 miljöbalken ska ett avgränsningssamråd genomföras. Resultatet av samrådet behöver framgå av miljökonsekvensbeskrivningen.	
---	--

Skogsstyrelsen

<i>Ankom 2020-11-16</i> Yttrande gällande Tibro översiktsplan Vi ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Vi är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser. De naturområden som refereras till i planen hänvisar till naturvårdsplanen som har några år på nacken. Skogsstyrelsen har inrättat biotopskyddsområden och inventerat nya nyckelbiotoper sedan dess, som därmed inte framkommer i översiktsplanen. För att inte gå miste om värdefullt planeringsunderlag vore det bra att komplettera kartorna med nyckelbiotoper och skyddade områden. Tänk på att kartan med natur- och miljöskydd i planen ger en ögonblicksbild. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, t.ex. nyckelbiotoper och skyddade skogsområden finns på www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor. Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden. Skogsstyrelsen stavas med inledande versal. I övrigt har inga synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.	<i>Noteras. Kommunen är medveten om att befintligt underlag utifrån dagens förväntningar har vissa brister vad gäller precision och innehåll på grund av ålder eller metod. Översyn av Naturvårdsprogrammet avses genomföras senast under kommande mandatperiod.</i> <i>Översiktskartan ses löpande över utifrån uppdaterad information från skogsstyrelsen enligt yttrandet.</i>
---	---

Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Ankom 2020-11-03

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende:

Räddningstjänstens insatstiders påverkan på framtida byggnation

Räddningstjänstens insatstider finns dokumenterade i översiktskartan men dess påverkan på framtida byggnation behöver tydliggöras bättre i översiktsplanen. Den förutsättning som framförallt begränsar framtida byggnation är möjligheten till utrymning via räddningstjänstens höjdfordon. I Tibro kommun är det endast möjligt att tillämpa möjlighet till utrymning via räddningstjänstens höjdfordon upp till våning 5 och inom zonen för 10 minuters insatstid. Framtida byggnation, inom och utanför zonen för 10 minuters insatstid kan därför behöva anpassas byggnadstekniskt för att inte ha möjlighet till alternativ utrymningsväg via räddningstjänstens höjdfordon, beroende på dess höjd eller insatstiden till byggnaden.

Ökning av invånare i tätorter utanför huvudorten

Ökningen av antalet invånare i tätorter, framförallt större tätorter som Fagersanna inklusive Ransberg och Bråbacka, kan i framtiden ställa krav på en utökad förmåga hos Räddningstjänsten Östra Skaraborg för att garantera invånarna i området ett likvärdigt skydd mot olyckor. En utökad förmåga för Räddningstjänsten Östra Skaraborg innebär ökade kostnader för Tibro kommun. Det går inte att säga exakt vid vilket invånarantal som behovet av en utökad förmåga inträffar men det är viktigt att kommunen har vetskap att det kommer att ske, oavsett om det sker om 5 år eller om 25 år.

Krig och höjd beredskap

Det behöver beskrivas i översiktsplanen hur Tibro kommun avser hantera krig och höjd beredskap i framtiden och vilken påverkan det får på t.ex. framtida byggnation. En aspekt

Synpunkterna noteras och förtydligande skrivning tillförs avsnittet. Vad gäller lokalisering av bebyggelse i förhållande till insatstid bedöms utpekade områden inte påverkas i sådan utsträckning att planen behöver revideras.

Avvägningar med mer precision vad gäller behovet av utökad förmåga önskas till kommande skede.

i detta som speciellt bör belysas i översiktsplanen är hanteringen av befintliga och framtida skyddsrum. Risk- och sårbarhetsanalys I fliken visioner och principer i översiktsplanen beskrivs Tibro kommuns risk- och sårbarhetsanalys. Det beskrivs vidare att risk- och sårbarhetsanalysen är gemensam för Tibro kommun och Räddningstjänsten Östra Skaraborg, vilket inte stämmer fullt ut. Kommunen ansvarar på egen hand för den kommunala risk- och sårbarhetsanalysen. Utöver detta har Räddningstjänsten Östra Skaraborg tagit fram en egen "<i>Analys av risker för olyckor</i>" som ska beaktas och behandlas i översiktsplanen. Analysen finns att ta del av på www.rtos.se/handlingsprogram.	<i>Skrivningar om den kommunala risk- och sårbarhetsanalys samt höjd beredskap, krig, pandemier, naturkatastrofer med mera tillförs relevant avsnitt under fliken Vision och principer enligt yttrandet.</i>
---	---

Post- och telestyrelsen

<i>Ankom 2020-11-16</i> [Post- och telestyrelsen] är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar – inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete skall PTS bland annat: • främja tillgången till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation • verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar, inbegripet att upphandla förstärkningsåtgärder, samt verka för ökad krishanteringsförmåga • verka för att tillgodose totalförsvarets behov av post- och elektronisk kommunikation under höjd beredskap, och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar i näten för elektronisk kommunikation i fred	<i>Noteras.</i>
---	------------------------

Regeringen presenterade i oktober 2011 sin digitala agenda för Sverige. Det övergripande målet i agendan är att Sverige ska vara bäst i världen på att utnyttja digitaliseringens möjligheter. År 2016 presenterade regeringen en ny bredbandsstrategi "Sverige helt uppkopplat 2025" där det kortsiktiga målet är att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s år 2020. På längre sikt är målen att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till minst 1 Gbit/s senast år 2025 samt att det bör finnas tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där människor normalt befinner sig senast år 2023.

En robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. It är en central infrastruktur som ligger till grund för många andra områden. En väl fungerande och utbyggd it-infrastruktur ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning anser vi även att it-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte it-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Lagändringen i Plan- och bygglagen (PBL) från maj 2011, stärker även detta.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information.

I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer. Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Sedan december 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning, "ledningskollen.se". För att identifiera vilka som är berörda ledningsägare kan en förfrågan skickas via https://www.ledningskollen.se/ PTS har i tidigare skrivelse (med hemlig bilaga 2012-01-23 dnr: 03-16005) till respektive länsstyrelse lämnat uppgifter om teleanläggningar som är att anse som riksintressen i enlighet 3 kap 8 § miljöbalken och 2 § p. 9 förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. Om planen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkrafts-etableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför ett sådant samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är. PTS har inga ytterligare synpunkter.	
---	--

Energimyndigheten

<i>Ankom 2020-10-19</i> Energimyndighetens ställningstaganden Energimyndigheten noterar att kommunen har tidigare tagit fram en tematisk fördjupning av översiktsplans angående "Vindkraft och annan energiförsörjning". Kommunen har i översiktsplanen sagt att denna ska ses över och integreras i översiktsplanen vid kommande aktualisering och ligga till grund för kommunens energipolitik vilket Energimyndigheten ser positivt på.	<i>Synpunkterna noteras. Fliken Hänsyn tillförs skrivningar om riksintresseområde för vindbruk liksom förtydliganden gällande förhållandet till totalförsvarets riksintresse Stoppområde för höga objekt som omfattar hela kommunens yta.</i> <i>Översyn av energiförsörjningsrelaterade frågor i kommande arbete kommer att beakta målkonflikter för vindbruk.</i>
--	---

Energimyndigheten vill påpeka att det sedan 2013 finns ett riksintresseområde för vindbruk i kommunen och att kommunen borde ta hänsyn till detta område vid den kommande aktualisering av översiktsplanen.

Svenska kraftnät

Ankom 2020-10-27

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting att erinra mot upprättat förslag.

Eftersom vi inte har några synpunkter och Svenska kraftnät inte har några ledningar i anslutning till aktuellt område anser vi att detta ärende är avslutat från Svenska kraftnäts sida. Därmed önskar vi inte medverka i det fortsatta remissförfarandet för aktuellt ärende, förutsatt att planområdet inte förändras. Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss.

Svenska kraftnät vill passa på att informera om att våra anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen, www.geodata.se. som WMS eller som en shape-fil. Informationen innehåller den geografiska positionen för Svenska kraftnäts ledningar, stolpar, stationer och stationsområden. Utöver den geografiska positionen finns uppgifter om förläggningssätt (luftledning, kabel etc.) och spänningsnivå för våra ledningar. Vid produktion av kartor där Svenska kraftnäts geografiska anläggningsinformation används ska följande copyrighttext framgå: "© Affärsverket svenska kraftnät".

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till **Systemutvecklingsplan 2020-2029**. Dokumentet finns publicerat på vår webbplats, www.svk.se.

Noteras.

Organisationer

<i>Ankom 2020-11-11</i> Tibro Naturskyddsförenings synpunkter till nya översiktsplanen för Tibro Kommun. God bebyggd miljö. • Ta fram ett särskilt underlag avseende naturmiljön utöver det som finns redovisat i naturvårdsprogrammet inför nya detaljplaner på bl.a: FF3 Bjurbackskulle • Ställa krav på arkitekter och entreprenörer att anpassa och ta hänsyn till naturmiljö vid bebyggande av nya bostäder och infrastruktur på bl.a: FF2, lövskogsmark, Perstorp-Sjöbolet Fagersanna. (En gammal utpekad mark för bostäder) • Anderstorpsskogen Tibro. FF1- F1 Börteliden. • Naturvårdsinriktade planbestämmelser i detaljplanerna och göra naturvårdsanpassade skötselplaner för naturmark. På bl.a: Bjurbackskulle Fagersanna, FF3. Ranekulle Ransberg, • Utbilda naturvårdande arbetslag vid röjning/averkning på fina naturmiljöer. • Uppdatera naturvårdsprogrammet vart 5:år ex, en del i detta finns i ovanstående. • Kommunen borde ta fram egna ansvarsarter och ansvarsnaturtyper. Det är rödlistade arter och skyddsvärda naturtyper/biotoper som är vanligt förekommande i kommunen jämfört med övriga Sverige, några ex som ovan. Ett rikt odlingslandskap. • Stödja-stimulera till lokala utvecklingsprojekt. Levande sjöar och vattendrag. • Arbeta för att näringsbelastningen från enskilda avlopp till vattendrag minskar.	<i>Naturvårdsprogrammet föreslås ses över och uppdateras senast under kommande mandatperiod. FF3 utgår som exploateringsområde. Kommuner får inte ställa högre krav än gällande regelverk. Ett flertal ställningstaganden syftar till att öka biologisk mångfald i ortsnära naturområden. Ställningstagande om naturvårdshänsyn i detaljplaner och skötselplaner tillförs avsnittet Rik grönstruktur.</i> <i>Lokala utvecklingsprojekt med odlingslandskapsfokus hänvisas till näringslivsenheten.</i>
--	--

- Provtagningar, mm, MÖS kontakt.
- Arbeta för att restaurera och återskapa goda vattenmiljöer ex. Ingelsbymaden, Bråbacka, Börtebäcken, Gärebäcken och Sjön Örlen med tillflöden.
- Verka för lokalt omhändertagande av dagvatten. Ex: Tibro tätort-Fagersanna-Hönsa
- Inventera/ provtagning av vattenkvaliten i våra vattendrag. Ex tillflöden till sjön Örlen.

Myllrande våtmarker.

Stödja -stimulera lokala utvecklingsprojekt. Anlägga och restaurera våtmark ex. Ingelsbymaden, Bråbacka, utmed ån Tidän-Smuleberg ,Balteryd söderut, Börtebäcken mm. Bevarandet av det biologiska mångfalden kring ån Tidän,Bråbackaområdet(strandnära), Skestan vid sjön Örlen.

Levande skogar.

Bedriva natur och friluftsanpassat skogsbruk(hyggesfritt) med hög ambitionsnivå i de kommunala skogarna visa gott föredöme Ex. Rankås,Bråbacka, Anderstorpsskogen-Smuleberg- skolskogen vid ån Tidän Tideberg, skolskogen Ransbergs skola. Tibro ligger i en utpekad värdetrakt för skyddsvärda träd. Kommunen borde ha en åtgärdsplan för bevarande av dessa. Kanske det finns viktiga arter kopplade till träden.

Skydd enligt miljöbalken

Inom kommunen finns vid 2011 års början fyra områden som är Natura 2000-område. Dessa är: En del av Tidäns mader söder om Tibro. Ruderskogens naturreservat, Två hagmarker vid Årtekärr, Delar av Gärebäcken.

Ex. på önskemål som nya Natura 2000-område eller biotopskydd/kommunreservat är Bjurbackskulle Fagersanna. Skeastan, Fagersanna, Anderstorpsskogen.

Bilaga till Tibro Naturskyddsförenings synpunkter till nya översiktsplanen för Tibro Kommun.

Enskilda avlopp hanteras av MÖS och i flera ställningstaganden i översiktsplanen står att kommunen ska verka för förbättrad vatten- och luftkvalitet.

Övriga förslag noteras för fortsatt arbete.

Översiktsplanens nyckelprojekt kan med fördel användas för den sortens utvecklingsprojekt som föreslås för myllrande våtmarker och dylikt.

Aktuell skogsbruksplan gäller för perioden 2020-2029. Utpekade skyddsvärda träd avses bevaras, förslag om åtgärdsplan övervägs.

Kommunen har i dagsläget inga planer på att föreslå nya Natura 2000-områden. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle. Övriga förslag noteras inför fortsatt arbete.

Förslag på åtgärder aktuella platser: Bjurbackss kulle Fagersanna: Natur och ett strövområde. Geologi: Lämningar från istiden, Baltiska ishavet ingår i Mölltorps platån. Kultur: Ta fram den stig som gick från Fagersanna By till Ransbergs Kyrka över kullen, går att se var den gick. Rekreation, strövområde: skapa en genomgående stig runt kullen och i dalgången (bäckravin) med anslutning Bjurbacksslingan till vägen Fagersanna en trappkonstruktion så man kommer upp på kullen från dalgången, skapa en samlingsplats på toppen av kullen, naturliga sittplatser med utsikt över sjön Örlen. Försiktig röjning fläckvis, skapa oaser, i övrigt fri utveckling av området, (ev. En skötselplan) Skeastan Fagersanna Lövskogsområde: Skapa strövstigar genom området, försiktig röjning, fri utveckling. Biologiskt mångfald utveckling. Tibro tätort: Ottosanska huset med närmiljö: Skapa gångväg i parkmiljö, med sittbänkar bl.a kanske bör rivas något hus av mindre värde, i övrigt skapa ett strövområde med ev, fikamöjligheter. Ån Tidan, från Stenbron, Smuleberg, Balteryd vandringsleden(Ånaleden). Sätta upp plattformar för fiske och bygga gömslen för fågelskådning (liknande de som finns i Hornborgasjön) Järnvägen, bangården: Anlägga promenadstråk sittplatser blom-växtoaser, en del bilparkeringar för närboende och jobbparkering för kommunhus-vårdcentral. Järnvägsmagasinet(som är av kulturvärde)skulle kunna användas till,ex. utställningar, museiverksamhet mm. Järnvägen Skestan Fagersanna till Ransbergs skola : skapas en cykelväg, elstolpar kvar för ev. Elbelysning, sträckan Ransberg skola till Tibro till vandringsled för att sen ev. Utvecklas till cykelväg.	<i>Tibro kommun tackar naturskyddsföreningen för ett stort antal genomtänkta och positiva förslag på åtgärder. Flertalet skulle bidra till en rikare grönstruktur och andra kommunala mål för Tibro som livskraftig bebyggelsemiljö, hållbara bebyggelsestrukturer med mera.</i> <i>Insatser och förbättringar som ligger i linje med Naturskyddsföreningen åtgärdslista föreslås hanteras i tematiska fördjupningar eller som enskilda projekt</i> <i>Tibro kommun har parallellt med översiktsplanarbetet tagit fram ett förslag för ett kommunövergripande kulturmiljöprogram.</i>
--	--

Nya Ransbergs skola: Förslag på ev, vägen utanför skolan, av-påstigning skolbarn mm. Gör en trefilig väg, 2 filer för buss och en för övrig trafik om plats och utrymme tillåter, och hur den nya skolan blir formad? Se bif. Skiss. Örlenbadet: Förslag att etablera en närbutik-pizzeria vid parkeringen, (idag finns en Pizzeria) hjälpa att utveckla den till närbutik för att serva området, Campingen, Bråbacka, Ransberg övrigt?	<i>Kommunen är i dialog med Trafikverket gällande rivning, sanering och försäljning av banvall och stationsområden. Det har sedan flera år arbetats med utredningar och förslag för omdaning av bangården. Cykelväg inom Fagersanna samt mellan Fagersanna och Tibro tätort är prioriterade infrastruktursatsningar. Förslag för Ransbergs skola vidarebefordras till byggprojektgruppen för skolan.</i>
---	---

Skövde kommun

<i>Ankom 2020-11-16</i> Yttrande Skövde kommun har tagit del av planförslaget och anser som helhet att samrådsförslaget är överskådligt och lättillgängligt. Det är inspirerande att se hur Tibro har tagit steget över till en digital översiktsplan. I förslaget till ny översiktsplan beskrivs väg 49 som den viktigaste kopplingen mellan Tibro och Skaraborg. Väg 49 ligger i ett av de prioriterade regionala pendlingsstråken (stråk 5) i Regionalt trafikförsörjningsprogram Västra Götaland. Stråk 5 sträcker sig genom hela Skaraborg och är ett viktigt stråk även för Skövde kommun. Skövde kommun instämmer i värdet av att få ett sammanhängande nät för gång-och cykeltrafik mellan Tibro och Skövde liksom mellan övriga grannkommuner. I samband	<i>Synpunkter noteras.</i> <i>Tibro kommun ser mycket positivt på fortsatt mellankommunal samverkan för att knyta ihop Skövde och Karlsborg med en gång- och cykelväg.</i>
---	--

med Trafikverkets pågående vägprojekt mellan Igelstorp och Skövde har man valt att bygga en ny gång-och cykelväg inom vägområdet utmed väg 49. I planförslaget lyfter Tibro kommun att täta bussförbindelser till Skövde resecentrum är särskilt viktiga. Skövde kommun instämmer i vikten av att det finns en god tillgänglighet till Skövde resecentrum med hänsyn till dess roll som både lokalt och regionalt pendlingsnav liksom för betydelsen av att bibehålla och utveckla långsiktigt goda förutsättningar för ett hållbart resande. Det finns i planförslaget inga utpekade utvecklingsområden eller bevarandevärden nära kommungränsen som påverkar eller förändrar förutsättningarna för den fysiska planeringen i Skövde kommun. I Skövde kommun har i övrigt inga synpunkter på planförslaget. Bakgrund Översiktsplanen utgår från Tibro kommuns vision samt visionens tre strategiska mål. Ett av målen är att främja Tibro som livskraftig boendekommun, bland annat genom att möjliggöra hållbart resande inom och utanför kommunen samt att marknadsföra närheten till större arbetsmarknad och utbildning. • En riktningsgivande princip och planeringsstrategi som planförslaget utgår från är att Stärka stråken i kommunen. För att stärka stråken avser Tibro kommun att: • Prioritera och planera för ny bebyggelse i anslutning till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik. • Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk till målpunkter. • Stärka kärnorna för service, bebyggelseutveckling och utveckla sociala mötesplatser. • Stimulera utvecklingsstråken för boendemiljöer, turism, friluftsliv och kultur. • Verka för fortsatt utbyggnad av väg 49 till 2+1-väg.	<i>Noteras.</i> <i>Tibro kommun prioriterar utbyggnad och förtätning i anslutning till befintliga bebyggelse och infrastruktur.</i>
---	---

Merparten av föreslagen bebyggelseutvecklingen ligger i Tibro och Fagersanna tätorter. Planförslaget redovisar flera olika förtätningsområden, omvandlingsområden, utredningsområden, insatsområden och nyckelprojekt inom dessa orter. Mellankommunala intressen beskrivs i inledningen av planförslaget. Vid beredning av remissen har Skövde kommun i första hand tittat på de mellankommunala frågorna samt redovisad markanvändning i anslutning till kommungränsen mellan Tibro och Skövde. Här finns riksintressen och höga naturvärden som sträcker sig på båda sidor om kommungränsen. Utpekade utbyggnadsområden för vindkraft ligger oförändrade jämfört med Tibros nuvarande översiktsplan, och de ligger i nära anslutning till föreslagna områden för vindkraft i Skövde kommun.	
---	--

Västgötabergens svampklubb

<i>Ankom 2020-11-14</i> Angående naturvärden på Bjurbackskulle i Fagersanna, Tibro kommun. Västgötabergens Svampklubb har blivit informerade om byggplaner för Bjurbackskulle i Fagersanna. Tibro kommun. Med anledning av detta besökte två medlemmar i klubben området 14 nov 2020. Vi noterade att i området finns ett mycket gammalt tallbestånd som hyser den rödlistade arten tallticka på minst tre grova tallar. Ett tallbestånd som det som finns här på Bjurbackskulle är mycket sällsynt i hela Västergötland. Och finns det så är det i regel skyddat. Talltickan är en art som på grund av skogsavverkningar av gammal tallskog minskat i stora delar av landet. Därför har den blivit placerade på SLU:s rödlista som NT-art. (Nära hotad) Avverkning av gamla tallar i skogsbruket och i parkmiljöer och avsaknad av	<i>Synpunkterna noteras. Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle. Förslaget om hanteringen av skogsmiljön på kullen noteras inför fortsatt arbete.</i>
--	--

nyrekrytering av gamla tallar innebär ett hot för arten i framtiden. Därför är det viktigt att hela tallbeståndet på Bjurbackulle får vara kvar, vilket betyder att byggplaner här bör läggas på is. I stället för byggnation borde området få ett skydd för att bevara ett unikt stycke natur i Tibro kommun. Eftersom talltickan behöver mycket solljus och en lucker skog, så bör åtgärder vidtagas för att förbättra möjligheterna för arten här. Vad man bör göra är att avverka en del av lövskogen i området och se till att det inte kommer in gran i området. Hoppas Tibro kommun sparar detta fina område.	
---	--

Hyresgästföreningen

<i>Ankom 2020-10-26</i> Synpunkter på föreslagen översiktsplan Föreningen tycker att det digitala plansamrådet är en bra idé med utgångspunkt att göra det mer tillgängligt för allmänhet, politiker och anställda inom myndigheter. Vi vill gärna även framföra följande synpunkter om översiktsplanen. Kommunens vision av bostadsbyggnation Vi ser att det är positivt att kommunen vill arbeta för att öka utbudet av boendeformer. Vi anser även att det är positivt att kommunen tar hänsyn till att boendet skall ha nära till offentlig och privat service samt kollektivtrafik i översiktsplanen. Hyresgästföreningen skulle gärna vilja se hur kommunen kommer att konkretisera översiktsplanen i ett uppdaterat bostadsförsörjningsprogram. Bland annat hur kommunen kommer att öka utbudet av bostäder och olika bostadsformer (villor, hyresrätter, bostadsrätter m.m.).	<i>Noteras.</i> <i>Arbetet med ett uppdaterat bostadsförsörjningsprogram kommer att prioriteras när resurser finns tillgängliga. De prognoser som finns i nuvarande program sträcker sig till 2025 varför de fortfarande ansetts vara aktuella.</i>
---	---

Dessutom anser vi att det är viktigt att blanda boende, grönområden, näringsliv och offentlig service för att skapa ett levande samhälle. Detta bör i största möjliga mån kombineras med kollektivtrafik och gång/cykelvägar (G/C-väg). En konkret bra sak i översiktsplanen är att kommunen vill utreda möjlighet av uppbyggnad av en G/C-väg mellan Tibro och Fagersanna. Digital översiktsplan Vi har även ett par synpunkter gällande den digitala översiktsplanen. Arkiveringsfråga Om det nuvarande plansamrådet enbart kommer vara digital, på en webbplats, finns en risk för så kallad <i>länkröta</i>, eller <i>döda länkar</i>. Detta innebär att länkar till webbsidan innehållandes plansamrådet i framtiden riskerar att sluta fungera. Vi skulle därför vilja veta hur kommunen kommer att spara det nuvarande plansamrådet inför framtiden i arkiveringssyfte? Hyresgästföreningen anser att det är viktigt att även kunna komma åt materialet i framtiden. Rörigt/spretigt digitalt material Eftersom samtliga delar är uppdelade i olika avsnitt på hemsidan, kan det bli svårt att hitta specifik information som besökare. Besökaren behöver aktivt gå in på de enskilda avsnitten för att finna all information om översiktsplanen. Om möjligt skulle en sökruta vara önskvärd om besökaren önskar leta efter specifik information i materialet. Ett annat alternativ är att ha hela samrådet samlat i ett digitalt dokument med PDF/A-format för att därifrån få en bättre översikt. Dessutom kan denna lösning vara mer arkivbeständig.	<i>Synpunkter noteras, kommunen delar Hyresgästföreningens syn på värdet av blandade och rika boendemiljöer. Cykelvägen på Karlsborgsbanans banvall är en högt prioriterad infrastrukturens satsning.</i> <i>Översiktsplanen kommer att innehålla få länkar till externa resurser för att minimera risken för döda länkar enligt synpunkt. Programvaran medger att de olika versionerna sparas separat i egna databaser. Översiktsplanens textmaterial för de olika versionerna (samråd, granskning och antagande) sparas även i PDF-format.</i> <i>Kommunen är medveten om det digitala formatets begränsningar och fortsätter med utvecklingen av användargränssnittet i samråd med leverantör. Integrerad sökfunktion saknas för närvarande i programvaran. Det går att i viss utsträckning använda den sökfunktion som finns i webbläsaren (Ctrl+F).</i>
--	---

Privatpersoner och samfälligheter

Fastighetsägare i form av bolag och föreningar etc. namnges, men personnamn får inte skrivas ut.

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-12</i> Vi har sett översiktsplanen angående området bakom vår tomt (Börtliden) och motsätter att byggnation sker. Vi vill att naturen runt vår tomt ska förbli orörd. Ett attraktionsvärde när vi köpte vår fastighet var just närheten till naturen och avsaknaden av många närliggande bostadshus. Vi ville bo på landet. Vi har inte fått några indikationer om att planer för byggnation kan/kommer att ske från kommunen, utan mer eller mindre "trillade över detta" när vi sökte information i ett annat ärende. Bristen på information förvånar oss, även om detta bara är en plan, eftersom vi blir så tydligt påverkade. Vi hoppas på en öppen dialog och träffar er gärna när ni besöker området.	<i>Exploateringsområdet Börtliden (FF1) har pekats ut som en möjlig förtätning med anledning av närheten till skolan och Bråbacka samt att det aktuella skogsområdet har låga naturvärden.</i> <i>Om exploatering av FF1 blir aktuellt kommer närmare utredningar inom ramen för detaljplaneprocessen att ske och sakägare ges möjlighet att yttra sig. Hänsyn kommer i så fall att tas till befintlig bebyggelse.</i>
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Vill härmed lämna mitt stöd till Per Anderssons förslag i SLA om grönområde i Fagersanna. Man måste inte bygga på alla grönområden bara för att. Vi måste också bevara en del.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Vi stödjer Per Anderssons förslag om Bjurbackskullen insänt i Skaraborgs Läns Allehanda 2020-09-12. Min familj har ägt mark och hus på Bjurbackskullen i generationer och att slakta området på det sätt som Tibro Kommun föreslår vore förödande för hela bygden. Per Anderssons förslag om ett naturreservat är den enda rätta vägen att gå - både ur geologisk, biologisk och trivselmässig synpunkt. Att exploatera Bjurbackskullen skulle inte på något sätt skapa den attraktiva boendeort som kommunen önskar - snarare tvärtom då den stora charmen med Fagersanna och varför många har valt att bosätta sig där är just naturen runtomkring.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-15</i> Jag stödjer Per Anderssons förslag att bevara Bjurbackskulle. Det är en självklarhet. Hur tänker ni egentligen?	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Jag vill härmed lämna mina synpunkter först ang prästbolet där ni planerar bygga 27 hus. Det jag tycker är anmärkningsvärt är att ni ska klämma in först så många hus på så liten yta, samt mitt inne i ett sommarstugeområde. Förstår inte hur ni tänker ... Köper man en sommarstuga så är väl tanken att man vill tillbringa sommaren på landet och inte mitt inne ett bostadsområde. Varför inte bygga vid kyrkan så att de blir ett naturligt utbygge ihop med Bråbacka, dessutom så kan man ju bygga hus utan restriktioner där. Detta skulle också minska	<i>Synpunkterna noteras. Utvecklingen av Ransberg och Fagersanna är viktigt för kommunens attraktivitet som boendeort. Sommarstugeområdeskaraktären beaktas fortsättningsvis för varje enskilt område.</i> <i>De 27 tomterna omfattas av laga kraft-vunnen detaljplan (Ransbergs Prästbol 2:24 m.fl) som</i>
---	--

trafiken förbi skolan, som redan idag är omfattande. Det jag också tycker är konstigt är att ni inte värnar om landsbygden, när ni ska bygga Bostadsområden både här och där. Varför inte fortsätta bygga ut Bråbacka och Fagersanna, där det redan är bostadsområden. Sedan undrar jag över avtalet med dem som bor utmed sjön, har fått reda på att detta avtal skrevs månader efter att Detaljplanen fått laga kraft, får det verkligen gå till så rent juridiskt? Tycker också det är synd att bygga ut på Bjurbacken, förstöra detta fina naturområde. Vi är många som går där varje dag och njuter av naturen, varför förstöra och skövla ner ett sådant fint skogsområde. Nej tänk om och tänk rätt!	<i>antogs 2018. De är därför inte en del av föreliggande översiktsplaneförslag.</i> <i>Alternativet att bebygga marken väster om Ransbergs kyrka är inte längre aktuellt. Den värdefulla kulturmiljön samt omfattningen av brukningsvärd jordbruksmark i anslutning till Ransbergs kyrka gör gårdet olämpligt för bebyggelse.</i> <i>Avtalet i fråga omarbetas till ett skötselavtal.</i> <i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Som boende i Fagersanna vill jag härmed säga att jag stödjer Per Anderssons förslag gällande Bjurbackskulle i Fagersanna. Förslaget fanns med i SLA 2020-09-12, "Gör Bjurbackskulle till naturreservat".	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Har fått reda på att ett bostadsområde skall byggas mellan Börtlidstigen och Börtebäcken. Ingen INFO har skickats ut till någon boende på Börtlidstigen, och än mer störande är att	<i>Exploateringsområdet Börtliden (FF1) har pekats ut som en möjlig förtätning med anledning av närheten till skolan och Bråbacka samt att det aktuella skogsområdet har låga naturvärden.</i>
---	---

ifall man skulle motsätta sig bygget och ha invändningar så skulle dessa vara skickade till er innan måndag 16 nov. Så se detta som ett stort NEJ till det eventuella bygget.	<i>Om exploatering av FF1 blir aktuellt kommer närmare utredningar inom ramen för detaljplaneprocessen att ske och sakägare ges möjlighet att yttra sig. Hänsyn kommer i så fall att tas till befintlig bebyggelse.</i>
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Läser med häpnad förslaget om att förvandla en av få återstående platser med gammelskog till villaområde. Stödjer Per Anderssons förslag om att göra detta till ett naturreservat istället. Bevara det som kan bevaras istället för att exploatera detta område.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-15</i> Återigen har förslag kommit från Tibro kommun att man vill planera tomter för villabebyggelse på Bjurbackskulle, trots att man vid varje tidigare tillfälle med Översiktsplaner, Fördjupade översiktsplaner, Detaljplaner eller liknande lovat att grönområdena på och runt Bjurbacken ska bevaras och inga fler hus byggas! Detta beslutades redan under stadsarkitekt Rosborgs tid. I TIBRO KOMMUN, FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN; Antagandehandling 2003: var kommentarer till synpunkter från Länsstyrelsen Västra Götaland följande: <i>Möjlighet till byggnation vid Bjurslingan tas bort. Området bör bevaras enligt i samrådsskedet framförda synpunkter.</i> Kommentarer till Tibro Naturskyddsförenings synpunkter:	<i>Synpunkterna noteras. Den sakliga framställan av historiken för området uppskattas.</i> <i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

*Exploatering av Bjurbackskulle slopas (och utbyggnad vid Skeastan minskas).
Skötselplaner för områdena bör tas fram.*

Kommentar till synpunkter från Yngve Persson:

Kommunen har beslutat föreslå att området (Bjurbackskulle) och dess naturvärden sparas och att området görs mer tillgängligt. Utformning av området (med ev bro) får utarbetas i senare skeden.

Till denna översiktsplan inkom synpunkter från Per Andersson med stöd av 220 namnunderskrifter i uppropet:

RÄDDA BJURBACKSKULLE !

I samband med ny detaljplan Fagersanna 1:46 i jan 2012, föreslås åter avstyckning för bostadsändamål, tvärt emot direktiven i Översiktsplanen från 2002!

Den 22 april 2012 lämnade Per Andersson in ett yttrande angående **Förslag till ny detaljplan för Fagersanna 1:46 mfl.**

Den 23 april 2012 undertecknade vi fastighetsägare runt Bjurslingan en skrivelse till **Tibro Kommun, Samhällsbyggnad**, där vi protesterade mot den föreslagna ändringen av tidigare givna löften.

Tf stadsarkitekt Bo Jonsson bekräftade 2017 att ingen ändring gjorts av detaljplanen, de tidigare, på kartan inlagda nya tomterna på NATUR1, sydost om Bjurslingans övre del, gränsande till det biotopskyddade området, var borttagna.

I juni 2002 fick Tibro kommun en förfrågan om man önskade utnyttja sin förköpsrätt vid försäljning av Fagersanna 1:46. Köpeskillingen var 48.000 kr. Stadsarkitekten framhöll att kommunen bör äga mark, som har betydelse för friluftslivet och ej är avstyckat för enskilt boende (tomtmark) och detta gällde både området vid Örlens strand och områdena kring Bjurbackskulle med dess naturvärden. Förslaget röstades igenom i kommunstyrelsen, men överklagades av säljaren, som ansåg att marken var värd mycket mer. När

kommunen i sin tur ville gå vidare, missade man sista datum för överklagande med 1 dag och chansen att förverkliga planerna på att iordningställa ett fint naturområde för hela Fagersanna försvann. Nu har kommunen chansen igen. Låt oss inte missa den igen. Låt Bjurbackskulle komma till sin rätt. Miljön är fantastisk. Ge alla Fagersannabor möjlighet att njuta av den. Med en liten bro över bäcken och en trappa upp för norra branten kan även förskolan använda området och även ta sig dit på ett säkert sätt. Förr hade de flesta barn möjlighet att någon gång, genom Mulleskolan, lära sig att vårda och njuta av naturen. Nu är det många barn som aldrig varit i en riktig skog. Med hopp om en fin framtid för hela Bjurbacken.	
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Vi stötter Per Anderssons förslag insänt i Skaraborgs Läns Allehanda 2020-09-12.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Jag stöder Per Anderssons idé - framfört i SLA den 12 sept - om att Bjurbackskulle i Fagersanna borde få någon form av naturskydd. Jag har en sommarstuga på Sätervägen där jag nu vistas på heltid för att hålla mig undan covidsmitta och har promenerat där vid några tillfällen. Jag läste geografi på Stockholms universitet i början på 1970-talet och på en föreläsning upptäckte jag att det vi pratade om - Den mellansvenska israndzonen - gick precis förbi min fastighet och Bjurbackskulle är en del av den. Det är ju en unik geologisk formation som går genom Tibro kommun och de bitar som ligger i närheten av	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

bebyggelse ska man väl helst värna om såsom studieobjekt. I min barndom lekte jag med mina vänner i det sandtag som nu är bebyggt och idag kallas Lidvägen. Det är ju också en bit av Mellansvenska israndzonen så troligtvis är Bjurbackskulle en rullstensås som p.g.a. den speciella geologin är orienterad i öst-västlig riktning. Förutom det som Per Andersson skriver om så vill jag också tillägga att området ligger i anslutning till ett område av hasselskog som ju är en skyddsvärd biotop för många arter och skulle komplettera kullen som attraktiv för rekreation.	
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-16</i> YTTRANDE AVSEENDE ÖVERSIKTPLANEN FÖR TIBROKUMMUN På grund av rådande pandemi har vi inte kunnat närvara vid samrådsmöten utan skickar här våra synpunkter på den översiktsplan som Tibrokommun håller på att ta fram. Översiktsplanen skall vara ett strategiskt planeringsdokument som beskriver hur mark- och vattenområden ska användas i kommunen. Planen är en sammanvägning av allmänna och enskilda intressen, med syfte att nå en hållbar utveckling som beaktar kommunens sociala, ekologiska och ekonomiska potential. Planen ska också visa hur kommunen ska tillgodose olika riksintressen och miljö kvalitetsnormer. Invändningar mot förtätning och etablering av permanentboende i Fagersanna & Ransberg Det som gör dessa områden unika och attraktiva är dess miljö och samexistens mellan permanenta bostadsområden och fritidshusområden. Om denna unika miljö utplånas till förmån för etablerandet av en sovstad med pendlare så kommer hela dynamiken och samexistensens påverkas negativt. Inte bara för människorna som bor här utan även för	<i>Yttrandet innehåller en stor mängd värdefulla synpunkter och information om faktiska förhållanden som kommer användas i det fortsatta arbetet.</i> <i>Utvecklingen av Fagersanna inklusive Bråbacka och Ransberg syftar till att skapa en</i>
---	--

djur och natur. Detta innebär stora negativa effekter för hållbarheten, ekologin och även ekonomin trots ev. ökade skatteintäkter från nya innevånare.

Området mellan Perstorpsgårds samfällighet och Sjöbolets sommarstugeförening, på Översiktsplanen markerat FF2

Detta område, som idag har en bebyggd fastighet, består till största delen av gammal orörd Hasselskog. Denna skog har stort naturvärde och kulturvärde då hasselskogarna försvinner alltmer från våra skogsbestånd. Denna skog bör därför bevaras och ej bebyggas.

En Hassellund är dominerad av hassel i olika åldrar och där hasseln växer såväl i grupp (hasselbuketter) som enskilt. Området har vanligtvis en lång brukartradition bakom sig där odlare skördat nötter och även använt de böjliga hasselkäpparna (stammarna) för olika konstruktioner i hushållet samt lövet som foder till kreatur. Hasseln har varit ett viktigt inslag i många hävdade betesmarker. Det är inte ovanligt att hassellundarna också har ett trädskikt med vanligtvis grova ädla lövträd eller pionjrlöv såsom asp, björk och sälg. Man kan säga att hassellundarna är en kulturprodukt som också har höga naturvärden. Här är Skogsstyrelsens råd för Hassellundar/skogar:

Målbild för god hänsyn

- Lämnas orörda, kan finnas behov av naturvårdande skötsel för att bibehålla hassellundens värden
- Hasseln är ett ljusälskande trädslag varför borttagning av granar och andra träd som kraftigt skuggar hasseln kan vara en bra skötselåtgärd
- Var rädd om hasselbuketterna även sådana som hyser mycket död ved
- Marken i hassellundar är ofta känslig och lättskadad så undvik körningar med tunga maskiner.

livskraftig ort som fungerar för både fritids- och permanentboende.

De områden som redan i delvis har ändrat karaktär från sommarstugeområde till större bostäder prioriteras för planändringar.

Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna.

Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför ske i privat regi.

- Undvik granplantering i hassellundens omedelbara närhet

Naturvärden

(alla naturvärden måste inte vara uppfyllda)

- Hassel i stor koncentration och med buskar i olika åldrar och nedbrytningsstadier
- Vanligtvis ett inslag av död och döende stampartier och grenar som gynnar svampar och vedinsekter
- Rik markflora
- Hasselnötter är viktig föda för nötkråka och andra fågelarter
- Hassellundar är trivsamma miljöer att röra sig i och av sociala skäl bör de därför sparas.

Ni skriver själva i er planering att: Värdefulla natur- och kulturmiljöer i form av riksintressen eller förordnanden ska beaktas vid all planering och ges lämpligt skydd mot negativ påverkan om behov föreligger.

Vid en utökad bebyggelse av område FF2 och även övriga föreslagna exploateringsområden i Fagersanna och Ransberg (FF1, FF2, FF3, Ff) finns ytterligare invändningar kring storleken på de hus som eventuellt kommer att byggas. Kommunen har på senare år beviljat bygglov för extremt stora hus och tillbyggnader i förhållande till storleken på tomterna i dessa områden. Man har även beviljat poolbyggen som upptar stora delar av kvarvarande tomt. Detta har lett till att husen idag står mycket nära varandra med ökad otrivsel i form av bullerstörningar, och allt mindre andel natur och grönska i området. Närhet till natur och grönska är av stor vikt för folkhälsa och hållbar boendemiljö.

Område FF2 omges av fritidshusbebyggelse med ett vägnät som endast stödjer sommartrafik och där många barn och djur rör sig fritt; springer, cyklar och går. En permanentbebyggelse i dessa områden är inte av godo för någon utan medför bara ökade

De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för bebyggelse. En eventuell exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.

De stora naturvärden som beskrivs i yttrandet kommer beaktas vid fortsatta utredningar. Det är i dagsläget inte klart vilken typ eller storlek på bebyggelsen som eventuellt skulle bli aktuell inom respektive område.

kostnader och skapar en ökande spänning mellan de som vill bo året runt med krav på en infrastruktur som i en stad och de som nöjer sig med dagens standard på vägar och belysning och istället värdesätter närheten till naturen och det enklare sättet att leva "på landet". Båda dessa livsstilar måste beredas plats i kommunen, men för att inte skapa ytterligare splittring och motsättningar mellan dessa grupper bör dessa bebyggelser inte blandas.

Permanentbostäder bör således byggas i anslutning till redan befintliga permanentbostäder och fritidshusområden behållas som fritidshusområden. Ur socieekonomisk hänsyn är detta den mest ekonomiskt försvarbara modellen. Det är bättre att koncentrera åretruntbebyggelse kring redan etablerade områden som Bråbacka, Fagersanna tätort och Strandstaden.

Förstår fullt kommunens önskan att öka antalet skattebetalande innevånare genom att locka med nya attraktiva tomter/bostäder men den totala kostnaden av en sådan etablering bör innehålla alla kostnader som detta innebär, inklusive kostnaden för de värden som för alltid går förlorade då gamla etablerade skogar och bördig åkermark tas i bruk.

Ur ett hållbarhetsperspektiv är det inte försvarbart att förstöra bördig åkermark med bostadsbyggande då framtiden med stor sannolikhet kommer innebära att närproducerad mat blir nödvändig för en bygds/kommuns överlevnad. Exploaterad mark kan inte återställas och renas utan enorma tidsfördröjningar och stora kostnader. Något som kommer belasta framförallt framtida generationer.

Exploatering av mark innebär massiva byggtransporter som gör stor skada, samt föroreningar i form av miljögifter i samband med byggprocessen. I närhet till de föreslagna exploateringsområdena i Ransberg och Fagersanna finns en stor andel av de vattentäkter som kommunen har vilket ytterligare ökar miljöriskerna med en ökad exploatering i dessa områden.

I översiktsplanen tas tydligt hänsyn till en ökande restriktivitet vad gäller bebyggelse på bruksvärd jordbruksmark.

Området kring Örlen nämns som särskilt attraktivt i ÖP. Jag hoppas att kommunen även fortsättningsvis respekterar strandskyddet kring Örlen så att så många som möjligt har närhet till vatten och möjlighet att ta sig runt sjön. Byggnation nära vatten har en tendens att gynna de penningstarka på bekostnad av penningssvaga. En sådan byggnation skapar ofta barriärer med konsekvensen att området därmed blir exklusivt för några, medan resten av invånarna stängs ute. Med andra ord skapar sjönära bebyggelse ofta tillgänglighetsproblem. Detta bör kommunen ta i särskilt beaktande vid fortsatt planering. Utöver detta kommer belastningen på miljö och vägar att öka då de flesta villaägare trots kommunala transporter väljer att åka i privat bil vid pendling och handling. Dessa invändningar gäller även för områdena FF1 och FF3 samt för redan detaljplanerat område Prästbolet 2:24 Med tanke på att det i ÖP anges att kommunen avser att hushålla med skogs- och jordbruksmark är det märkligt att detaljplan 240 har antagits, då den avser villatomter på jordbruksmark. Detta speciellt då behovet av jordbruksmark lyfts fram som en del av Sveriges självförsörjning inom livsmedel. Antagandet av denna detaljplan går även stick i stäv med landskapets grundmönster, då omgivande bebyggelse består av småskalig fritidshusbebyggelse. Mot bakgrund av förslag till ny ÖP, borde detaljplan 240 således upphävas. Bjurbackskulle bör granskas av naturvårdsverket då den enligt många boende i detta område är av stor vikt att bevara. (Bifogar utdrag från artikel i SLA gällande detta område) Landsbygdsutveckling är en komplicerad process att växa som kommun, då det innebär stora kostnader som det är lätt att underskatta om man stirrar sig blind på drömmar om ökat befolkningsunderlag och förhoppningar om ökade skatteintäkter. Men ökat innevånarantal och nya bostadsområden kräver även mycket investeringar, vilket ytterligare förstärker argumenten för att etableringar av permanenta bostäder bör ske i områden som redan är anpassade för sådan bebyggelse. Kostnader för påverkan på	<i>Strandskyddet regleras genom miljöbalken och dispenser från byggförbud inom strandskyddsområde handläggs av kommunen och länsstyrelsen. Utöver de befintliga strandtomter som sträcker sig till vattnet medger inte heller Allemansrätten privatisering av strandlinjen. Ny bebyggelse i direkt anslutning till strandlinjen är i dagsläget inte aktuell.</i> <i>De 27 tomterna som omfattas av laga kraftvunnen detaljplan 240 (Ransbergs Prästbol 2:24 m.fl) som antogs 2018, är inte en del av föreliggande översiktsplaneförslag.</i> <i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i> <i>Tibro kommun delar synpunkten gällande landsbygdsutvecklingens komplexitet. Ett flertal</i>
---	--

miljö, naturvärden (flora och fauna), kulturvärden och människors fysiska och psykiska hälsa måste tas med i beräkningarna vid förtätad och förändrad bebyggelse. Om hänsyn inte tas till dessa värden kan stora kostnader uppkomma i efterhand och då kan det vara omöjligt att backa dessa processer och stora samhällskostnader uppstår. Se bara på miljonprojekten som byggdes med de bästa av intentioner men som idag kostar samhället stora summor. Även om proportionerna i denna översiktsplan inte är lika stora så finns det paralleller då oersättliga historiska miljöer och värden i och med dessa planer för alltid går förlorade, fritidsområden försvinner, natur skövlas och åkermark bebyggs. Jag hoppas ni tar hänsyn till dessa inlägg i ert fortsatta arbete med att ta fram en långsiktigt hållbar plan för kommunens innevånare idag och i framtiden.	<i>områden som i tidigare översiktsplaner pekats ut för bebyggelse i Fagersanna har tagits bort eller nedprioriterats. De satsningar som nu görs på Fagersanna såsom en ny skola med mera motiverar att det skapas även ytterligare möjligheter för permanentboende på orten.</i> <i>För Tibro kommun är Ransberg, Fagersanna, Örlen och Tidän mycket värdefulla kultur- och naturmiljöer där stor varsamhet kommer att tas vid projektering och genomförande av framtida bebyggelseområden.</i>
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Jag äger fastighet på Börtlidstigen 1 och har hört ryktesvis att det planeras att byggas villaområde nedanför. Stämmer detta och varför har vi fastighetsägare inte fått reda på detta? Det är ju något som kommer påverka oss oerhört mycket och något som jag absolut motsätter mig.	<i>Exploateringsområdet Börtliden (FF1) har pekats ut som en möjlig förtätning med anledning av närheten till skolan och Bråbacka samt att det aktuella skogsområdet har låga naturvärden.</i> <i>Om exploatering av FF1 blir aktuellt kommer närmare utredningar inom ramen för detaljplaneprocessen att ske och sakägare ges möjlighet att yttra sig. Hänsyn kommer i så fall att tas till befintlig bebyggelse.</i>
--	--

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Rubrik: Rädda Bjurbackskulle Jag stöder Per Anderssons förslag till att göra Bjurbackskulle till Naturreservat.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Stöder Per Andersson förslag.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Rubrik: Rädda Bjurbackskulle Jag stöder Per Anderssons förslag insänt i Skaraborgs Läns Allehanda 2020-09-12.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
--	---

Privatperson

Ankom 2020-10-29 Angående Bjurbacks kulle Till vår förfäran får vi reda på att det finns planer på att exploatera Bjurbacks kulle. På Bjurbacks kulle har vi sedanbarndomen på 1940-talet firat midsommar och där har vi plockat svamp och bär, likaså tidigare under 1920-talet plockade vår mormor, vår mamma och våra morbröder och moster svamp och bär där. På Bjurbacks kulle höll Missionskyrkan varje år under flera decennier ett sommarmöte. Då kom människor från	<i>Synpunkterna noteras.</i> <i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i> <i>Kombinationen av äldre skog, ravin och vacker utsikt gör att platsen har odiskutabla värden för</i>
--	---

när och fjärran för att vara med en hel dag med gudstjänst, samvaro och eftermiddagsmöte. I Mölltorp finns utmed Vätterleden en sevärdhet från när Baltiska issjön fick sitt utlopp genom baltiska isälven. Bjurbacks kulle utgör också en formation från den tiden. Bjurbacks kulle är en lämning från när Baltiska isälven bröt sig fram via sjöarna vid Karlsborg och Mölltorp till Örlen och vidare förbi berget Billingsens nordspets. Det är en randbildning i den mellan mellansvenska israndzonen. Bjurbacks kulle är naturskönt. Där står höga furor och björkar. Där växer mängder av olika växter; blommor svampar och bär. En del sällsynta och till och med rara. Bjurbacks kulle kan vara en vacker plats för Fagersannaborna att få rekreation i. Från Ravinvägen kan en bro byggas över bäcken och en mycket enkel trappa kan göra det lättare att komma upp för värsta branten. En allmän stig finns redan mellan Bjurbacksvägen 36 och Bjurbacksvägen 38. Den ledde förut till Fagersanna by, så att personerna som bodde där kunde gena när de skulle till kyrkan och skolan. Stigarna kan mycket försiktigt rustas upp. Bjurbacks kulle är en sevärdhet liknande Prästberget i Ransberg. Den blir ett rekreationsområde i tätorten Fagersanna. Förskolebarn kan lära sig om naturen i detta område. Vi stöder Per Anderssons förslag att inte exploatera Bjurbacks kulle i översiktsplanen. Vi stöder Per Anderssons förslag att göra Bjurbacks kulle till ett naturreservat.	<i>friluftslivet i närområdet men även orten som helhet. Eventuella åtgärder för att i större utsträckning tillgängliggöra Bjurbackskulle för allmänheten kan bli aktuella.</i>
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-16</i> Synpunkter på Tibro kommun översiktsplan Jag har tagit del av Tibro kommuns översiktsplan (ÖP) och vill utifrån detta härmed inkomma med ett antal synpunkter. I inledningen till ÖP nämns tre ledord - Tillsammans,	<i>Synpunkterna noteras.</i>
--	-------------------------------------

Hållbart och Nära. Jag har utgått från dessa ledord i mina synpunkter nedan. Jag har dessutom valt två underrubriker kring förtätningsområden och nyckelprojekt.

Tillsammans - Hållbart - Nära

I och med att Tibro kommun består av flera tätorter och kringliggande landsbygd, är det idag svårt att få till en "vikänsla", och en balans mellan olika intressen. Det blir lätt en "vi och dom" känsla, där olika gruppers intressen ställs mot varandra. Ett exempel är intressekonflikterna mellan stad och land, året-runt och fritidshus, penningstarka och penningsvaga samt unga och äldre. I utvecklingen av Tibro kommun är det därför viktigt att hitta områden där utveckling kan ske, utan att en viss grupp blir lidande.

Efter att ha tagit del av förslag till översiktsplan, och de förslag som presenteras, ser jag en stor risk för att klyftorna mellan ovanstående motsatser kommer att öka. Ett tydligt exempel på detta är utvecklingen av Ransberg och Fagersanna. Dessa tätorter har tidigare kännetecknats av kluster av sommarstugor(fritidshus) av mindre modell. Under de senaste åren, har dock bygglov getts till ombyggnad av flera fritidshus till monstruösa villor för åretruntboende. Detta i områden som har dimensionerats för fritidshusbebyggelse, vilket har fått till följd ökat slitage på såväl infrastruktur som intilliggande natur och kulturområden.

Landskapets grundmönster behöver respekteras och småskalighet bör vara ledord vid bygglovsförfarande inom redan etablerade områden. Jag anser att kommunens motiv att vilja främja permanentning av fritidshus står helt i strid med iden om en vikänsla och ett tillsammanstänk! Här är min förhoppning att kommunen kan tänka om.

Istället för att förstöra de områden som idag har fritidshusbebyggelse, är det bättre att koncentrera åretruntbebyggelse kring redan etablerade områden, till exempel Bråbacka, Fagersanna tätort (runt macken) och Strandstaden. Dessa områden kan med fördel förtätas, exempelvis genom att bygga äldreboende, 55+boende och skapa tomter för friliggande bostäder. En rivning av fabriksbyggnader i Fagersanna finns med som förslag i

Invändningarna mot bygglov för enskilda större byggnader i småskaliga områden är relevant och Tibro kommun har för avsikt att där så anses lämpligt fortsättningsvis hantera problematiken genom detaljplaneprocesser för att skapa sammanhängande områden.

Frågor om anpassning till landskapsbild hanteras i bygglov.

Utvecklingen av Fagersanna inklusive Bråbacka och Ransberg syftar till att skapa en livskraftig som fungerar för både fritids- och permanentboende. Synpunkten att lokalisera

tidigare utsänd enkät. Denna plats kan med fördel användas till byggnation av äldreboende, omsorgsboende eller boende för 55+. På så vis skapas även underlag för öppnandet av en ny butik i Fagersanna. Jag anser att dock att det är viktigt vid ny byggnation att kommunen bygger hållbart och energisnålt. Ett sätt att förstärka vikänsan inom kommunen är att bygga ut kommunikationer och infrastruktur. Utifrån ett hållbart perspektiv, bör hållbara transporter prioriteras. Förslaget om en cykelbana mellan Fagersanna och Tibro, längs banvallen, är ett ypperligt sätt att binda ihop kommunen på ett hållbart sätt. Att förenkla för stadsbor i Tibro att via cykel ta sig ut till Örlenbadets camping och badplats, är ytterligare ett sätt att stärka vikänsa. Viktigt dock att cykelbanor anläggs utifrån ett trygghetsperspektiv där trånga buskage klipps bort och hållbara lösningar för belysning sätts upp, till exempel LED-drivna lyktstolpar. Kommunen bör även verka för utökade bussturer i hela kommunen samt att de bussar som används drivs av förnybara bränslen. Området kring Örlen nämns som särskilt attraktivt i ÖP. Jag hoppas att kommunen även fortsättningsvis respekterar strandskyddet kring Örlen så att så många som möjligt har närhet till vatten och möjlighet att ta sig runt sjön. Byggnation nära vatten har en tendens att gynna de penningstarka på bekostnad av penningsvaga. En sådan byggnation skapar ofta barriärer med konsekvensen att området därmed blir exklusivt för några, medan resten av invånarna stängs ute. Med andra ord skapar sjö nära bebyggelse ofta tillgänglighetsproblem. Detta bör kommunen ta i särskilt beaktande vid fortsatt planering. Förslaget om en vandringsled runt sjön, är mycket bra och intressant. Här kan flera olika intressen vägas in, inte minst om kommunen satsar på tydlig uppmärkning, anläggning av grillplatser samt anläggning av en badplats på övre sidan av Örlen (motsatt sida som Fagersanna). På så sätt kan också besökare spridas ut, vilket minskar trycket på naturen och därmed ger underlag för en mer hållbar turism.	<i>nya bostadsområden till lämpliga platser tas i beaktande. Plankartan kompletteras med befintliga äldreboende och möjliga platser för äldreboenden och andra särskilda boenden föreslås utredas separat.</i> <i>Gång- och cykelväg på Karlsborgsbanans banvall avses anläggas när marken sanerats och köpts in av kommunen.</i> <i>En god kollektivtrafiksörjning för Tibro kommun som helhet är en prioriterad fråga och sker i samråd med Västtrafik.</i> <i>Strandskyddet regleras genom miljöbalken och dispenser från byggförbud inom strandskyddsområde handläggs av kommunen och länsstyrelsen. Utöver de befintliga strandtomter som sträcker sig till vattnet medger inte heller Allemansrätten privatisering av strandlinjen.</i> <i>Möjligheter till rekreation och friluftsliv och skapandet av mötesplatser i kommunen avses behandlas som insatser för att skapa en</i>
---	--

Jag saknar idag naturliga mötesplatser i Tibro kommun, där olika grupper av människor kan umgås. Ett allaktivitetshus inne i Tibro vore önskvärt, gärna där flera samhällsfunktioner kan samlas, såsom bibliotek, biograf, fritidsgård och cafe. En trevlig torgmiljö med aktiv torghandel är också eftersträvarsvärt.

Kommentarer kring förslag på förtätningsområden

Efterfrågan på fritidshustomter är ett av de önskemål som framkom inom ramen för en enkät som skickades ut av kommunen under våren 2020. Inom FU1-Ransberg föreslås två olika områden som potentiella förtätningsområden. Det område som ligger i anslutning till Sjöbolets fritidshusområde skulle med fördel kunna erbjudas som tomter för fritidshusbebyggelse - under förutsättning att den privata ägaren tillåter detta. Kommunens trumfkort för denna utveckling är småskalighet, landskapets grundmönster samt minskat klimatslitage.

Förtätningsområdet inom FU 1-Ransberg, beläget söder om Örlenvägen kan vara ett alternativ för villatomter inom Tibro kommun. Genom att dessutom genomföra FF1-Börtliden kan ett nytt möjligt område växa fram. Mot bakgrund av vikänsla och balans mellan olika intressenter, skulle det vara intressant med varierad bebyggelse inom detta område, till exempel bostadsrättsradhus, radhus och villor. Även penningssvaga inom kommun bör ges tillträde. Detta är något för kommunen att klura vidare på.

Genom att erbjuda såväl villatomter som fritidshustomter finns förutsättningar för att skapa såväl en balans mellan olika intressenter, som en grund för minskad motsättning mellan stad och land. Detta förfaringssätt ger också grund för att skapa den eftersträvarsvärda vikänslan inom Tibro kommun.

Förslaget om FF2-Perstorp känns helt befängt och i strid med gällande normer inom naturvård, kulturvård och anpassning till klimatet. FF2-Perstorp består av ovärderlig skogsmark och utgör vandringsstråk för många människor inom intilliggande fritidshusbebyggelse. Området är en värdefull grönyta i ett annars bebyggt område och

livskraftig boendekommun i linje med den kommunala visionen.

Specifika satsningar som exempelvis det aktivitetshus som föreslås i yttrandet beslutas inte inom ramen för översiktsplanen.

Utredningsområde FU1 innehåller relativt få platser för större exploatering och syftar huvudsakligen till att stödja utvecklingen av Ransberg för besöksnäring och skolfunktion i ett sammanhang. De områden som tas upp i yttrandet blir vid beslut om exploatering föremål för detaljplanering och fortsatta utredningar.

Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför ske i privat regi.

De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för

bör därför bevaras och skyddas från framtida exploatering. Området kan också sägas ha såväl naturvärde, kulturvärde och socialt värde. Området omfattas därmed av regeringens miljö kvalitetsmål gällande levande skogar. Området borde därför skyddas istället för att exploateras. Utifrån översiktsplanens samlade ställningstaganden, är detta område också ett exempel på närhet till bostadsnära natur.

Vid förtätning inom FF3-Millomgården bör hänsyn tas till omkringliggande skog och eventuella tomter bör utformas i samklang med naturen. Detta kan till exempel åstadkommas genom att bevara delar av skogen. Förslaget om inrättandet av ekoby inom FU 2 Skeastan {FF4) låter väldigt intressant och ligger väl i tiden.

Även här bör småskalighet, hållbarhet och landskapets grundmönster vara rådande. Inrättandet av en handelsträdgård är särskilt intressant.

I ÖP anges att kommunen avser att hushålla med skogs- och jordbruksmark. Utifrån detta ställningstagande är det märkligt att detaljplan 240 har antagits, då den avser villatomter på jordbruksmark, särskilt då behovet av jordbruksmark lyfts fram som en del av Sveriges självförsörjning inom livsmedel. Antagandet av denna detaljplan går även stick i stäv med landskapets grundmönster, då omgivande bebyggelse består av småskalig fritidshusbebyggelse. Mot bakgrund av förslag till ny ÖP, borde detaljplan 240 således upphävas.

Kommentarer kring nyckelprojekt

Att rusta upp FIN 1- Örlenbadet låter som en mycket god ide. Idag är det svårt att ta sig till badet via cykel, då säker väg saknas. Tillgänglighet och åtkomst bör prioriteras. Mot bakgrund av att Tibro kommun tycks sakna en tillgänglighetsanpassad badplats, vore ett fokus på denna aspekt särskilt intressant vid upprustningen av Örlenbadet och området vid campingen.

Att anlägga en skogslekpark samt en tätortsnära naturmötesplats är goda ideer. Dock verkar området FIN 3 - Nya Folkparken inte särskilt lämpat för detta ändamål då man

bebyggelse. En eventuell storskalig exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.

Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.

FF4 och ekoby inom FU2 är avhängigt fortsatta utredningar vad gäller naturmiljöhänsyn och grundläggning med mera.

I översiktsplanen tas tydligt hänsyn till en ökande restriktivitet vad gäller bebyggelse på brukningsvärd jordbruksmark.

De 27 tomterna omfattas av laga kraft-vunnen detaljplan 240 (Ransbergs Prästbol 2:24 m.fl) som antogs 2018. De är därför inte en del av föreliggande översiktsplaneförslag.

Kommentarer gällande exempel på nyckelprojekt tas i beaktande för det fortsatta arbetet.

återigen gör ingrepp i ett område med naturvärde, kulturvärde och socialt värde. Dessutom går den planerade cykelbanan via banvallen rakt igenom området, vilket skapar barriärer och kan leda till konflikter mellan cyklister och barn som leker i området. Att tänkt skogslekpark dessutom angränsar till den enda bilvägen genom Ransberg och Fagersanna, känns varken tryggt eller säkert ur ett barnperspektiv. Anläggandet av en strandpromenad är en märklig ide (FIN4 - Strandpromenad), eftersom genomförandet skulle förstöra många privata badplatser längs vägen genom att skapa barriärer mellan strand och vatten. Kommunen äger inte heller marken längs hela vägen, varpå detta projekt blir omöjligt att genomföra. Jag kan inte tänka mig att en eventuell tvångsinlösen av mark är aktuellt för detta ändamål. Ett sådant förfaringssätt skapar dessutom onödig osämja och klyftor inom kommunen. ÖP nämner behovet av rekreation för en ökad folkhälsa. Ett förslag på nyckelprojekt inom detta området, skulle enligt mig kunna vara att skapa leder för mountainbike och löpning på Lunnekullen. Detta område blir då ett komplement till Rankås området och ett område i nära anslutning till Ransberg och Fagersanna. Ett utegym vid tennisbanan i Fagersanna tätort är också av intresse, både utifrån möjlig rekreation, men också som en naturlig mötesplats inom tätorten.	
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-15</i> Vi stödjer tillfullo Per Anderssons förslag angående Bjurbackskulle, infört i Skaraborgs Läns Allehanda 2020-09-12 samt även inskickat till Byggnadsnämnden i Tibro, så även Petra Geierstads inlägg: <i>Bjurbackskulle = en livsviktig biotop.</i>	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Rubrik: Bjurbackskulle Mitt namn är NN och jag stödjer Per Andersson's förslag insänt i Skaraborgs Läns Allehanda.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-10-28 Synpunkter gällande Tibros ÖP Skogen (FF2) bör sparas i så stor utsträckning som möjlighet för att möjliggöra rekreation och bevara de naturvärden och naturliga lekmöjligheter som finns. Eventuell byggnation i området bör planeras med så lite påverkan som möjligt på områdets natur och karaktär. Befintlig byggnation i området har karaktär av mindre enplanshus (fritidshus) från mitten av 1900-talet. Vägarna i Sjöboletområdet är INTE anpassade för ytterligare trafik och som boende i området önskar vi INTE mer trafik. En breddning och/eller asfaltering av vägarna är inte önskvärd då det inbjuder till högre hastigheter och förstör områdets karaktär. Trafik till nybyggnation i område FF2 bör ske på en ny förbindelse från Örlenvägen/ Bjurbacksvägen. Det bör inte vara möjligt med genomfart mellan det nya området och Sjöboletområdets vägar. Detta är inte minst viktigt då det finns mycket barn i området som leker i anslutning till väga och rör sig på dem, t.ex. på väg till och från badet. Kommunen bör se till att strandremsan i norra ändan av Ransbergs Prästbol är tillgänglig och framkomlig för allmänheten. Trots att skyltar för tomtgräns satts upp så hindras framkomligheten av bryggdelar, bodar och vegetation.	<i>Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför ske i privat regi. Bebyggelsens karaktär och gestaltning hanteras enligt plan- och bygglagen.</i> <i>Anslutningsvägar till ny bebyggelse utreds i samband med planläggning eller projektering.</i> <i>Den strandremsa på parkmark som avses i yttrandet är tillgänglig för allmänheten enligt gällande detaljplan.</i>
---	--

Åkrarna vid Ransbergs kyrka bör inte bebyggas, dels bidrar de till livsmedelsförsörjningen men dessutom bidrar de till det vackra landskapet (kultur och natur) runt Ransbergs kyrka. Banvallen är förfallen och blir bara värre och värre. Det är viktigt att banvallen saneras och görs om till gång och cykelväg. På flera ställen på och utefter banvallen växer den invasiva arten parkslide och det är viktigt att även sanera marken från denna (i den mån det är möjligt utan att sprida parkslide ytterligare). Det är också viktigt en gång och cykelväg på banvallen sköts så att träd, buskar och sly inte växer på eller i anslutning till banvallen. Avslutningsvis vill jag framföra vikten av att mark- och vattenområden sköts på sådant sätt som främjar natur- och kulturvärden samt rekreation. Det är också viktigt att kommunen sköter om marken så att den inte växer igen av sly, träd och buskar.	<i>Åkrarna och kulturmiljön som avses i yttrandet är bevarandevärda och föreslaget förtätningsområde (Ff inom FU1) utgår.</i> <i>Trafikverket ansvarar för skötsel på och längs med banvallen. Gång- och cykelväg på Karlsborgsbanans banvall avses anläggas när marken sanerats och köpts in av kommunen.</i>
---	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-10-09</i> Synpunkter gällande Tibros ÖP – i synnerhet området FF2 Skogen som ligger mellan Perstorp och Sjöbolet (FF2) och där förtätning/bebyggelse föreslås är en viktig grön lunga för områdena med flera populära vandringsstråk som förbinder områdena och relativt orörd natur som inbjuder till lek. Innan byggnation sker behövs en noggrann inventering av områdets natur- och kulturvärden. Området har kulturvärden redan idag trots att den inte sköts i någon större grad och är ett viktigt lekområde för barnen i området. Det behövs områden där barn kan leka fritt i skogsmiljö och där leken inte styrs av klätterställningar och gungor. Om området ska utvecklas så kan jag varmt rekommendera att ni tar en titt på det vackra skogsområdet som ligger mellan bostadsområdena Ekängen och Källtorp i Skövde kommun.	<i>Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför ske i privat regi.</i>
---	--

Sjöbolet- och Perstorpområdena är sedan länge utpräglade fritidshusområden som domineras av mindre enplanshus i trä. För att behålla karaktären på områdena bör eventuella byggnationer i område FF2 i första hand begränsas till mindre enplanshus i trä och de mindre avstyckade tomterna, dvs ej Perstorp 1:82. En byggnation i område FF2 skulle kräva en ny väkanslutning från Örlenvägen t.ex. vid fastigheten 1:49), eller från Bjurbacksvägen (via Betulavägen). De befintliga grusvägarna i Sjöboletområdet (Anhaltsvägen, Sjöbolsvägen) är INTE lämpade för ytterligare genomfartstrafik och än mindre för byggtrafik. Det har vid flera tillfällen hänt att byggtrafik kört sönder vägbrunnar och liknande i Sjöboletområdet. Sjöbolets- och Perstorps vatten- och avloppsförsörjning sker genom föreningsägda vatten- och avloppsledningar. Ur likabehandlingssynpunkt bör dessa tas över av kommunen för att garantera samtliga kommuninnevånare i området samma tillgång till ett fungerande vatten- och avloppssystem. Detta vore i linje med de kommunens ställningstaganden för att uppnå en hållbar och robust teknisk infrastruktur där man bl.a. skriver att man ska verka för "robust vattenförsörjning utan driftsstörningar" och "avlopps- och spillvatten renas effektivt". Som exempel kan nämnas att det vid flera tillfällen uppstått skador på avloppssystemet och avloppsvatten kan ha runnit ut i mindre vattendrag och vidare ut i Örlen. Kommunens ställningstagande om en hållbar och robust teknisk infrastruktur kan man idag inte leva upp till då man inte ansvarar för hela ledningssystemet. Boende i såväl Sjöbolet som Perstorpsområdena har genom sina föreningar tillgång till badplatser som av tradition sköts och underhålls av föreningarnas medlemmar. De föreslagna nybyggnationerna (Ransbergs Prästbol, Perstorp) förutsätter att det skapas bad- och båtplatser med tillräcklig kapacitet för dessa vid Ransbergs Prästbol samt att de underhålls. Detta gäller även den smala strandremsan mellan de befintliga fastigheterna norr om Ransbergs Prästbol. Tillträdet till denna kommunala strandremsa är idag försvårat av närliggande fastigheter.	<i>De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för bebyggelse. En eventuell storskalig exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.</i> <i>Avloppsfrågor såsom anslutningar till kommunalt VA inom verksamhetsområdet hanteras genom kommunens VA-plan.</i> <i>Allemansrätten medger inte privatisering av strandlinjen på det sätt som antyds i yttrandet. Den badplats som kommunen kommer att anlägga kan däremot anses tillgodose tillkommande boendes tillgänglighet till bad.</i> <i>Den parkmark som avses i yttrandet är tillgänglig för allmänheten enligt gällande detaljplan.</i>
---	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Jag stödjer helt Per Anderssons insändare i SLA lördagen 2020-09-12 angående exploatering av Bjurbackskulle. Min åsikt är att det redan från början var fel att bygga på den åsen men hoppas jag att vi kan skydda den delen som är kvar. Det skulle bli en lämplig balans mellan naturintressen och exploatering så som det ser ut idag.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-16</i> Yttrande angående förslaget till ny översiktsplan för Tibro Kommun Med stöd av mina motiveringar nedan utgår jag ifrån att man gör följande ändringar i förslaget till ny översiktsplan för Tibro kommun när det gäller den kommunägda marken nordost om Bjurslingan, Fagersanna 2:79 ("Bjurbackskulle" med omgivande bäckravin): 1. Översiktskarta/ Markanvändning. Exploateringsområdet FF3 och den beskrivande informationstexten tas bort. 2. Översiktskarta/ LIS-områden. I informationstexten som avser LIS-område 1 (Fagersanna) tas den felaktiga mening bort som lyder "Dessa är inte särskilt utvecklade inom tätortsområdet." 3. Översiktskarta/ Grönområden. Grönområdet nordost om Bjurslingan utökas så att all den kommunägda marken inkluderas. 4. Översiktskarta/ Skyddsvärda träd. Komplettering så att de mycket gamla tallarna på Bjurbackskulle märks ut. 5. Översiktskarta/ Värdefull skogs- och hagmark. Komplettering i enlighet med Länsstyrelsens senaste bedömning av området. 6. Förutsättningar/ Tibro kommun/Fagersanna, Ransberg och Bråbacka/Grön- och blåstruktur. Det felaktiga påståendet "Området berörs inte av riksintressen (utöver stoppområde höga objekt)" tas bort eller omformuleras.	1. <i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i> 2. <i>Texten justeras enligt förslag.</i> 3. <i>Kartan justeras enligt förslag.</i> 4. <i>Kartlagret erhålls från Länsstyrelsen.</i> 5. <i>Kartlagret erhålls från Länsstyrelsen.</i>
--	---

7. **Mark och vatten/** Övriga utpekade strukturer och områden i Tibro

kommun/Omvandlingsområden/FO2 – Fagersanna centrum Exploateringsområdet FF3 tas bort från den bild (med bildtexten "Fagersanna Omvandlingsområde 2 - Fagersanna centrum") som finns inlagd i den löpande texten.

8. **Mark och vatten/** Övriga utpekade strukturer och områden i Tibro kommun/ Förtättningsområden (F) Fagersanna/ Hela avsnittet "FF3 – Millomgården" tas bort, både text och bild.

9. **Konsekvenser/** Konsekvenser för miljön/ Jordbruksmark/ Exploateringsområdet FF3 tas bort från den bild (med bildtexten "Bevarande av jordbruksmark Fagersanna tätort") som finns inlagd i den löpande texten.

Självklart måste också Bjurbackskulle komma med i "Katalog över kända områden med naturvärden" som finns i kommunens naturvårdsprogram. I den gällande fördjupade översiktsplanen för Fagersanna (2004) finns Bjurbackskulle flera gånger omnämnt i kap.12.2 "Natur- och kulturmiljö, Värdefulla områden". Med tanke på detta är det mycket anmärkningsvärt att det inte har tagits med i naturvårdsprogrammet från 2014.

Att Bjurbackskulle har unika naturvärden är uppenbart, och detta har jag också fått bekräftat av Örjan Nilsson som handlägger reservatsbildningar på Länsstyrelsen i Västra Götaland. Området bör följaktligen betecknas som ett Klass 1-område och lämpar sig väl för en framtida reservatsbildning.

Motiveringar, huvudargument:

- Bjurbackskulle har helt unika naturvärden med bland annat ett större antal mycket gamla tallar. På en del av dessa växer den rödlistade svampen Tallticka. Ett flertal träd är 3m i omkrets i brösthöjd, det största hela 4m. En ordentlig inventering av området skulle med största sannolikhet leda till att ytterligare signalarter hittas, men enbart det faktum att Talltickan förekommer borde var ett tillräckligt skäl för att inte exploatera Bjurbackskulle.

6. *Texten uppdateras med aktuella riksintressen.*

7. *Kartbilden revideras, FF3 utgår.*

8. *Avsnittet om FF3 utgår i sin helhet.*

9. *Kartbilden revideras, FF3 utgår.*

Naturvårdsvårdsprogrammet föreslås uppdateras senast under kommande mandatperiod.

Synpunkterna gällande Bjurbackskulle noteras. Texten revideras i relevant utsträckning. Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas

- Bjurbackskulle är en mycket tydlig randbildning i den "Mellansvenska israndzonen" och ingår i riksintresset "NRO 14077 Örlendalen – Mölltorpsplatån". Att detta stämmer har jag fått bekräftat av professor Clas Hättestrand, Institutionen för naturgeografi på Stockholms Universitet. I värdebeskrivningen av detta riksintresse poängteras att "ingrepp som skadar ytformerna samt olämpligt placerad bebyggelse" kan påverka riksintressets värde negativt och utgöra ett hot mot bevarandet.
- I kap.12.2 "Natur- och kulturmiljö, Värdefulla områden" i den nu gällande fördjupade översiktsplanen för Fagersanna (2004) finns Bjurbackskulle omnämnt på flera ställen: "Bjurbackskulle med angränsande områden bevaras i avvaktan på en inventering av området." Någon sådan inventering har inte gjorts enligt de uppgifter jag har fått från kommunens tjänstemän. I kartan över värdefulla områden finns Bjurbackskulle utmärkt och i figurtexten står "Bjurbackskulle - område som skall utredas". Någon sådan utredning har heller inte gjorts.
- I samrådsredogörelsen till den gällande fördjupade översiktsplanen för Fagersanna är den dåvarande stadsarkitekten Charlotte Rosborg mycket tydlig med att Bjurbackskulle ska bevaras. I kommentaren till Länsstyrelsens invändningar mot exploatering skriver hon på sidan 9 "Möjlighet till byggnation vid Bjurslingan tas bort. Området bör bevaras enligt i samrådsskedet framförda synpunkter." I kommentaren till Naturskyddsföreningens yttrande på sidan 10 skriver hon "Exploatering av Bjurbackskulle slopas..." och som ett svar på mina egna invändningar slår hon på sidan 12 fast att "Exploatering av Bjurbackskulle kommer inte att ske."
- Bjurbackskulle är ett unikt tätortsnära naturområde som är viktigt för det rörliga friluftslivet och för de närboende. I mitt samrådsyttrande 2002-05-14, inför 2004 års fördjupade översiktsplan, bifogade jag en namninsamling med 220 påskrifter till stöd för att bevara Bjurbackskulle. Även om det inte har gjorts någon

medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.

namninsamling nu så är jag övertygad om att det fortfarande finns ett starkt stöd hos de närboende.

Motiveringar baserade på vad Tibro kommun har uttryckt i olika dokument:

I det nu aktuella förslaget till översiktsplan för Tibro kommun och i kommunens gällande Naturvårdsprogram 2014 kan man hitta mängder av uttalande som kan användas som argument för att bevara Bjurbackskulle. Jag ger nedan några exempel. Menar man allvar med det man skriver borde det vara fullständigt omöjligt att hävda en exploatering av området:

Visioner och principer (översiktsplanen)

- "Kommunen ska verka för att: Stärka biologisk mångfald i tätortsnära grönområden."
- "Kommunens naturmiljöprogram ska utgöra en viktig grund för all fysisk planering inom kommunen"
- "Det är viktigt att tätortsnära skogar och grönområden sköts på så sätt att den biologiska mångfalden värnas"
- "Kommunen ska verka för att: Säkerställa tillgänglighet till bostadsnära natur och främja en sammanhängande grönstruktur i tätorterna."

Mark och vatten (översiktsplanen)

- Angående naturvårdsprogrammet: " Programmet ger förutsättningar för att bevara och utveckla naturvärden."
- "Kommunen avser att: Främja ekosystemtjänster och biologisk mångfald vid omvandling och skötsel av tätortsnära grönområden."
- "Grönområden ska ha betydelse för fler människor än enbart de som bor närmast."
- "Ny bebyggelse för bostäder eller verksamheter ska inte tillkomma inom de områden som har höga värden för naturmiljön eller friluftslivet."

Synpunkterna gällande samrådshandlingens innehåll och ställningstaganden noteras, se även tidigare kommentarer gällande Bjurbackskulle. Argumentationen om de ställningstaganden som tas upp i yttrandet är väl underbyggd och relevant.

Hänsyn (översiktsplanen)

- "De övergripande rekommendationerna är att inga åtgärder som medför påtaglig skada på riksintressena ska göras men det är kommunens uppgift att avväga riksintressen mot varandra." "Åtgärder som påtagligt kan skada de aktuella riksintressena ska inte medges. Sådana åtgärder kan bestå i husbyggnation, fyllning, schaktning..."

Ställningstaganden (översiktsplanen)

- "Vi ska: Ge tillgång till naturnära rekreation för kommunens invånare"
- "Värdefulla natur- och kulturmiljöer i form av riksintressen eller förordnanden ska beaktas vid all planering och ges lämpligt skydd mot negativ påverkan om behov föreligger.
- Verksamheter som påtagligt skadar bevarandebeståndet får ej utföras eller etableras."
- Riksintresseområden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada det aktuella intresset.

Konsekvenser (översiktsplanen)

- Även bostadsnära grönområden som parker och friluftsområden ska finnas vilket gynnar barn och äldre som har begränsad räckvidd.
- Områden med hög biologisk mångfald ska bevaras för att spridning av växter och arter ska kunna ske till omkringliggande områden.

Naturvårdsprogrammet 2014

- Kommunen vill verka för att värdefulla naturområden bevaras och sköts på ett sådant sätt att värdena består, till glädje för oss och kommande generationer
- Kommunen är skyldig att ta hänsyn till natur och miljö vid den fysiska planeringen.

- Områden med höga naturvärden eller unika naturvärden bör inte omfattas av exploatering såvida inte särskilda skäl föreligger ...

Även i den nyligen beslutade Visionen för Tibro kan man hitta argument för att bevara Bjurbackskulle, där ledorden Hållbart och Nära är högst relevanta i sammanhanget. I det andra strategiska målet skriver man också "Vi ska också ge tillgång till meningsfull fritid och naturnära rekreation."

Övriga argument:

Att bevara Bjurbackskulle skulle kunna stärka Tibro kommuns varumärke. Man visar att man tar ansvar för bevarande av värdefull natur och biologisk mångfald. Man lever upp till sina egna målsättningar i Naturvårdsprogrammet och Vision för Tibro.

Förslag om naturreservat

Avslutningsvis vill jag nämna att jag kommer att verka för att Bjurbackskulle ska bli ett kommunalt naturreservat. Nedanstående insändare, som jag fick införd i SLA 2020-09-12, får härmed också bli en del av mitt yttrande, och jag kommer inom kort att lämna in ett medborgarförslag i detta ärende. Insändare:

Gör Bjurbackskulle till naturreservat!

I sitt förslag till ny översiktsplan föreslår Tibro kommun en exploatering av Bjurbackskulle i Fagersanna. Man planerar för ett tiotal nya tomter på den kommunägda marken där det i stället borde vara självklart att skydda den unika naturmiljön. Med sina månghundraåriga furor och den urskogslignande bäckravinen som omger kullen är den en helt unik miljö som absolut måste bevaras. Kullen ingår dessutom i ett område som har klassats som ett geologiskt riksintresse eftersom den utgör en lämning som skapades när Baltiska issjön tömdes till Västerhavet efter den senaste istiden.

Nej, gör naturreservat av Bjurbackskulle istället! Rusta varsamt upp gångstigarna i området, ungefär som man har gjort på Prästberget bakom Ransbergs kyrka, och ansök sedan om att få göra ett naturreservat av den kommunägda marken!

Medborgarförslaget i fråga har inkommit och är remitterat till byggnads- och trafiknämnden samt samhällsbyggnadsnämnden för beredning.

--	--

Spovvägens stugföreningen, samfällighet Fagersanna

<i>Ankom 2020-11-10</i> Spovvägens stugförening (Ransbergs Prästbol 2:6 – 2:15) lämnar härmed följande synpunkter på ny översiktsplan. FIN4 Strandpromenad. Under större delen av året är det svårt att gå utmed stranden för att det är så fuktiga markförhållanden. Ibland är det högt vattenstånd och då gäller stövlar, vissa år är det snö. Vi ser hur många det är som använder Svanvägen och Spovvägen för promenader, rasta hundar, joggar, cyklar, går med barnvagn, rullatorer och till och med permobil. Därför inser vi att det är bättre att markera promenaden utmed den sträckan där man kan gå året runt. Dom sträckorna är även snöröjda under vintern och Spovvägen blir även belyst när "gärdet" ska bebyggas. Eftersom Spovvägens stugförening dessutom enligt avtal skall möjliggöra passage utefter stranden, finns ingen anledning att i översiktsplanen markera en strandpromenad. Örlenvägen. Även om hastigheten på vägen söder om fastigheten Ransbergs Prästbol 2:24 ska bli 40 km/h krävs det nog någon form av åtgärd för att få ner hastigheten. Ett förslag är att göra ett förhöjt övergångsställe som ansluter till gång- och cykelvägen från Ransbergs Prästbol 2:24 och sedan en enkel gångväg söder om Örlenvägen mot den nya skolan som både skolbarn och andra kan använda, t.ex. gå och handla i den tänkta service-butiken.	<i>I gällande detaljplan är aktuellt område betecknat som allmän platsmark med användningen PARK. Området får därmed inte tas i anspråk av stugägarna på sätt som hindrar allmänheten från att passera genom området eller vistas på parkmarken mellan vattenlinje och tomtgräns.</i> <i>För närvarande planeras inte någon särskilt anlagd strandpromenad utöver möjligheten att passera enligt ovan. Kartan kompletteras med alternativ linje längs Svanvägen och Spovvägen enligt förslag.</i> <i>Hastighetssänkande åtgärder på väg 3008 (Örlenvägen) hanteras av Trafikverket. Den kommande gång- och cykelvägen på Karlsborgsbanans banvall kommer att medföra stora förbättringar av trafiksäkerheten i hela Fagersanna.</i>
--	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-16</i> Refererande till pågående Översiktsplan avseende rubrik: Mark och vatten /Utpekade strukturer och områden i Tibro tätort, kopplingar, TK5 - Cykelväg till Rankås, ny koppling/ preliminära sträckningar, vill jag härmed klargöra att jag motsätter mig detta vid eventuella förslag, nu och i framtiden, som berör fastigheterna Fröstorp 2:53 samt Tibro Fröstorp 1 :84 i egenskap av fastighetsägare. Detta omfattar även Radby 2.0, bebyggelse utmed väg 25649, vägsträckning Tappan till Karlshaga.	<i>Synpunkterna noteras. Aktuell sträckning utgår, kartan revideras. Alternativa sträckningar för gång- och cykelväg mellan Tibro tätort och Rankås friluftsområde utreds. I kartan redovisade sträckningar för Radby 2.0 ska betraktas som illustrationer av koncept för bebyggelse på landsbygden. Eventuell bebyggelse längs sträckorna kommer att ske i samförstånd med fastighetsägare och andra berörda parter.</i>
--	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-13</i> Jag stödjer Per Anderssons förslag att göra Bjurbackskulle till Naturreservat. Naturen är för unik (tallar, växter, istiden) och vacker för att förstöra för några bostäder. Dessutom försvinner en underbar utsiktsplats för Fagersannaborna! Tack för att ni lyssnar på folket i detta upprop. Det finns andra platser att bygga på som är lämpligare.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> <i>Jag heter NN och vill med detta mejl uttrycka följande synpunkter på Tibro Kommuns exploateringsplaner av markområde Fagersanna 2:79, även benämnt FF3 i kartan för ovanstående översiktsplan, och i regionalt dagligt tal även benämnd Bjurbackskulle.</i>	<i>Synpunkterna noteras. Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om</i>
--	--

I ovanstående område återfinns åtskilliga antal av månghundraåriga mossor, lavar, träd, svampar, örter, insekter, fåglar och andra djur. I en sådan skog finns nödvändiga förutsättningar för många av Sveriges hotade arter och den är bokstavligen livsviktig för den biologiska mångfalden. På gamla granars bark på Bjurbackskulle har man bl a funnit laven gammelgranlav, "Lecanactis abietina". Över hälften av alla hotade arter i Sverige är knutna till gammelskog och har visat sig påverkas negativt och degenerativt av t ex skogsbruk och exploatering till förmån för bebyggelse. Den döda veden är viktig som föda, växtplats och skydd för många arter. Bland annat har ovanliga insekter som bronsbjörn och åttafläckig praktbagge påträffats på Bjurbackskulle. Flera känsliga arter av hackspettar har observerats i området, såsom gröngöling och gråspett. Till områdets sällsynta arter hör sprickporing, en ticka som bryter ner både liggande och stående träd. En annan är grenskägglav som växer som långa skägg på gran och lövträd och kan bli upp till 50 cm lång. Vissa arter utvecklas så långsamt att de inte hinner fortplanta sig om inte skogen lämnas orörd och blir tillräckligt gammal. De kan också ha speciella miljökrav, som död ved, hög luftfuktighet, och samverkan med andra hotade arter, som sällan finns annat än i gammelskog. <u>Arealerna med gammelskog har minskat kraftigt i Sverige under 1900-talet.</u> Utvecklingen har också gjort att de områden med gammelskog som finns kvar har splittrats i enskilda bestånd som blivit mer och mer isolerade från varandra. Framför allt är det arter med begränsad spridningsförmåga och arter som kräver stora sammanhängande områden av orörd skog som hotas när gammelskogen på detta sätt fragmenteras.	<i>Som anförts ovan utgår aktuellt område FF3 ur planförslaget.</i>
--	--

Endast 2% av all produktiv skogsmark nedanför fjällkedjan är permanent skyddad:

Idag kanske några få procent av den svenska skogen kan betraktas som skyddad gammelskog. I södra Sverige närmar sig andelen skyddad gammelskog noll procent. Sveriges regering har åtagit sig att skydda och bevara 17 procent senast 2020. Men det kommer inte att hända, inte ens enligt regeringen själva. Bara två procent av all produktiv skogsmark nedanför fjällkedjan är permanent skyddad och varje år avverkas mer gammelskog än som skyddas.

Bjurbackskulle – en livsviktig biotop!

En biotops överlevnad består i en mycket, mycket komplex och skör symbios mellan samtliga arter av såväl flora som fauna och är därför avhängig just SAMTLIGA arter.

.... "En kedja är inte starkare än dess svagaste länk!"...

Men det är dessvärre alltför få människor / demokratiskt valda beslutsfattare / medborgare som förstår - eller vill förstå - allvaret i detta och att bevarandet av biologisk mångfald utgör en odiskutabel förutsättning för vår egen fortlevnad som människor och art på den här planeten.

Minns att var tredje tugga av människors livsmedel, är till 100% beroende av insekters pollinering!

Jag behöver nog inte säga i vilken rasande och skrämmande takt som våra bin, humlor, fjärilar,flugor, myggor och övriga insekter minskar... Läget är med andra ord mycket, mycket allvarligt - minst sagt!

För att säkra den fortsatta biologiska mångfalden yrkar jag härmed på att det görs två – sinsemellan oberoende - artinventeringar av markområdet Fagersanna 2:79, även benämnt Exploateringsområde FF3 i Tibro kommuns

Översiktsplan 2020-2021.

Härmed stödjer jag även Per Anderssons yttrande beträffande markområdet Fagersanna 2:79, även benämnt Exploateringsområde FF3 i Tibro kommuns Översiktsplan 2020-2021. Vänligen se Per Anderssons yttrande bifogat som bilaga 2 i detta mejl.	
---	--

Styrelsen för Sjöbolets sommarstugeförening, Fagersanna

<i>Ankom 2020-11-16</i> Yttrande avseende Tibro kommuns Översiktsplan 2021 Bakgrund Tibro kommun har under flera år arbetat med att öka antalet boende i och utveckla området Ransberg- Fagersanna. Som en naturlig del i detta har det planerats in ett antal nya bostadsområden varav Bråbacka-området i det närmaste färdigställt. Tibro kommun presenterade efter sommaren 2020 en översiktsplan som utvisar ett antal ytterligare planerade bostadsområden. Flera av dessa ligger i direkt anslutning till områden som sedan över 70 år varit rekreations- och sommarstugeområden. Sjöbolets sommarstugeområde med över 70 fastigheter är ett av dessa. Huvuddelen av dessa fastighetsägare är medlemmar i Sjöbolets sommarstugeförening och dess fastigheter är belägna längs Anhaltsvägen, Sjöbolsvägen, Perstorpsvägen, Backvägen, Nylyckevägen och Övre vägen. Detta är vägar som byggts och underhållits av fastighetsägarna i området. Grund för Sjöbolets sommarstugeförenings yttrande Föreningen vill å medlemmarnas vägnar, väl medvetna om att flera fastighetsägare i området också yttrat sig "privat", uttrycka oro över denna översiktsplan. Vi gör det med utgångspunkt att områdena som nu är bebyggda, vid Nya Örlenbadet, Perstorp och Sjöbolet, är det med fritidshus även om det finns ett antal fastboende i samtliga områden.	<i>Synpunkterna noteras.</i> <i>Utvecklingen av Ransberg och Fagersanna är viktigt för kommunens attraktivitet som boendeort. Sommarstugeområdeskaraktären beaktas fortsättningsvis för varje enskilt område. Den långsträckt bebyggelsen från Bråbacka i väster till Skeastan i öster ses i ett sammanhang som en plats för såväl permanent- som fritidsboende och besöksnäring.</i> <i>De 27 tomterna omfattas av laga kraft-vunnen detaljplan (Ransbergs Prästbol 2:24 m.fl) som antogs 2018. De är därför inte en del av föreliggande översiktsplaneförslag utan</i>
---	---

Områdena är rekreatjonsområde för fastighetsägarna, inte bara de som nyttjar sina fastigheter som fritidshus utan även för dem som valt att bosätta sig i området. Vi har uppfattat att Tibro kommun planerar för att anlägga tomter, vi uppfattar det som villabebyggelse, dels på fältet nedanför vårt stugområde (Ransbergs Prästbol 2:24) samt i skogen omedelbart nordöst om vårt område (Perstorp 1:71-1:82). Föreningen uppfattar vidare att planerna även omfattar att nyttja de vägar som finns i föreningens område som anslutningsvägar in till nya fastigheter i Perstorp 1:71-1:82. Om det nu är så finner vi det märkligt att detta inte kommuniceras med enskilda berörda fastighetsägare längs dessa vägar och med den förening som byggt och underhåller vägarna. Våra vägar är smala grusvägar, där inte sällan husen ligger ganska nära vägen och då området är byggt i sluttning lägre än vägen högre, vilket gör trafiken extra störande. Ökad trafikering kommer att påverka fastighetsägarna negativt. Fastighetsägare som har renoverat, byggt till och även byggt nytt har fått förhålla sig till regelverk som begränsar byggnaderna utefter det ursprungliga syftet att området är för fritidsboende. Hur kommer dessa regler att implementeras vid byggnation i det nya området eller kommer reglerna för sommarstugeområdet att ändras? Hemställan till Tibro kommun Sjöbolets Sommarstugeförening hemställer om att om bebyggelse skall ske i området Perstorp 1:71-1:82, ska minst en skogsridda om 20-25 meter mellan områdena kvarlämnas för att fysiskt och visuellt avgränsa områdena från varandra och bibehålla känslan av fritidsområde i det nu befintliga området Sjöbolets sommarstugeområde. Vi hemställer också om att våra vägar inte ansluts till det nya området utan att all tillfart till detta område istället sker från Örlenvägen, över/genom den nuvarande järnvägen. Vi uppmanar Tibro kommun att fortsatt <i>föra dialog med oss</i> som förening i dessa ärenden då vi anser att våra medlemmar är synnerligen berörda av denna utveckling. Vi anser inte	<i>redovisas som lediga tomter i översiktsplanekartan.</i> <i>Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har i arbetet med översiktsplanen därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna som en plats för både fritids- och permanentboende. Vilken slags område det skulle bli frågan om är inte avgjort. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför i första hand ske i privat regi.</i> <i>De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för bebyggelse. En eventuell storskalig exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.</i> <i>Olika alternativ för anslutningsvägar, geoteknik och naturvärden studeras noga inför all eventuell byggnation, motståndet mot att föreslå angöring via Sjöbolsvägen noteras.</i>
---	--

att detta är att jämföra med den byggnation som genomförts vid området Bråbacka då avstånden från befintligt sommarstugeområde är betydligt längre där än i dessa fall men vi gör ändå antagandet, då man ser resultatet, att det föreligger viss "obalans" i Bråbacka avseende fastigheternas utformning och utseende som på något sätt "skär sig". Vi uppmanar också Tibro kommun att föra dialog med oss om hur planerna med området Ransbergs Prästbol 2:24 fortskrider då vi bedömer att det kommer att påverka den del av badstranden vid Nya Örlenbadet som föreningen idag sköter.	<i>Förslag om "hänsyns-zoner" mellan sommarstugeområden och bostadsområden kommer tas i beaktande.</i>
--	---

Medlemmar i Sjöbolets sommarstugeförening, Fagersanna

<i>Ankom 2020-11-11</i> Synpunkter på planförslag för fastigheterna Perstorp 1 :71-1 :82 Undertecknade fastighetsägare inom Sjöbolets sommarstugeområde är helt avvisande till all byggnation enligt planförslaget på rubricerade fastigheter och anför följande skäl: • Områdena runt planområdet är bebyggda med fritidshus sedan 60-70 år och bör självklart ej förtätas med ytterligare bebyggelse. Planområdet består av skogsmark som nyttjas frekvent för rekreation. • Byggnation av permanentbostäder i anslutning till sommarstugeområden bör ej ske. • Att använda befintliga vägar inom vårt område för anslutning till planområdet är uteslutet då en ökning av trafikmängden skulle medföra stora säkerhetsrisker och olägenheter i form av ökat buller mm. För övrigt är vägarna av sådan beskaffenhet att en utökad trafikmängd ej är möjlig. Vidare vill vi anföra att vare sig vi är fritids- eller permanentboende har sökt oss hit och köpt fastigheter för att få möjlighet att vistas i en lugn och tyst miljö.	<i>Synpunkterna noteras. Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har i arbetet med översiktsplanen därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna som en plats för både fritids- och permanentboende. Vilken slags område det skulle bli frågan om är inte avgjort. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför i första hand ske i privat regi.</i> <i>De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för</i>
---	---

Vi anser att det är inte rimligt att kommunen skall medverka till att exploatera mark för ytterligare bebyggelse som kraftigt försämrar miljön för oss som redan har fastigheter här. Det finns således ett kompakt motstånd bland oss fastighetsägare till det presenterade planförslaget och det har inte framförts en enda positiv kommentar. Vi emotser att kommunen beaktar våra synpunkter och omgående avbryter det påbörjade planarbetet. Vi vill även ta tillfället i akt att framföra några ytterligare synpunkter på kommunens planer på att öka bebyggelsen runt Örlen. I Bråbacka-området har hänsyn tagits till det befintliga stugområdet med en väl tilltagen zon utan bebyggelse och en bred zon mot Örlenvägen. Varför är det inte samma avstånd för planerad bebyggelse på Ransberg Präsbol 2:24, ("gärdet" vid Örlebadets stugområde)? Framtida områden för bebyggelse ska ej ske i anslutning/integreras med befintliga stugområden och anslutningsvägar ska anläggas direkt från Örlenvägen, rv49, Sånnavägen m.fl. Satsa på områden där kommunen redan äger strandområden som kan nyttjas ex.vis gamla Örlenbadet, campingen.	<i>bebyggelse. En eventuell storskalig exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.</i> <i>Olika alternativ för anslutningsvägar, geoteknik och naturvärden studeras noga inför all eventuell byggnation, motståndet mot att föreslå angöring via Sjöbolsvägen noteras.</i> <i>Förslag om "hänsyns-zoner" mellan sommarstugeområden och bostadsområden kommer tas i beaktande.</i>
--	--

Privatperson

<i>Ankom 2020-11-11</i> Jag vill härmed lägga min röst på att göra Bjurbackskulle till naturreservat. Detta för att bevaka den biologiska mångfalden, tillgodose området för friluftsliv samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-11-16

Inlägg i frågan om planförslag för fastigheterna PERSTORP 1:71 / 1:82

Undertecknad är fastighetsägare på Anhaltsvägen 12 / Sjöbolet 1 :32, samt styrelsemedlem i Sjöbolets sommarstugeförening.

Eftersom vi känner att vi kommer att beröras i STOR omfattning av det förslag som tagits fram av Tibro kommun i fråga om byggnation / 'exploateringen', är jag / min familj mycket kritiska och ställer oss helt emot planförslaget.

Vi kom 1994 hit av följande anledningar:

1 / Avskildheten,

2/ .. lugnet som ett STUGOMRÅDE innebär,

3/ .. närheten till skogsområden, som både innebär rekreation, men också dämpar trafikljud m.m.

4/ .. tillgång till sjön Örlen.

Under de åren vi har bott här, har det naturligtvis förändrat-sig, men fortfarande är det den lugna oas vi haft från början. Det är det som vi kallar 'livskvalitet'.

Den är med största sannolikhet helt borta i.o.m. att man planerat att bygga permanentboende på gårdet mellan Örlenvägen och stranden. (Vilket för oss kommer att innebära en ca 5-10 års 'byggarbetsplats', med allt vad det innebär i fråga om schaktnings-/byggoljud, samt alla transporter som detta medför.)

Dråpslaget är att man nu planerar att ta bort skogsdelen som utgör en viktig del av vårt 'rekreationsområde' och där vill uppföra bebyggelse för permanent boende.

Synpunkterna noteras.

Möjligheten till förtätning genom exploatering av område FF2 finns sedan tidigare i gällande avstyckningsplan som vann laga kraft 1940. Det har i arbetet med översiktsplanen därför ansetts viktigt att lyfta fram området som ett alternativ för den av kommunen önskade utvecklingen för Fagersanna som en plats för både fritids- och permanentboende. Vilken slags område det skulle bli frågan om är inte avgjort. Marken är i dagsläget privatägd och en exploatering skulle därför i första hand ske i privat regi.

De fastigheter som idag är fastighetsbildade i norra delen av FF2-området bedöms preliminärt vara förhållandevis lämpliga för bebyggelse. En eventuell storskalig exploatering i den södra delen kräver mer omfattande utredningar.

Olika alternativ för anslutningsvägar, geoteknik och naturvärden studeras noga inför all eventuell byggnation, motståndet mot att

I denna plan ingår även att det skall läggas en tillfartsväg till detta område över / via stugområdets vägnät, (Anhaltsvägen), i stället för att göra en mycket kortare = MYCKET billigare och (en för oss MYCKET mindre störande) tillfartsväg direkt från Örlenvägen. Ingen av stugområdets vägar är av gedigen kvalitet, så det skulle krävas ett omfattande underarbete för en utbyggnad och i stort sett alla vägar är, p.g.a. tomtgränser etc., begränsade så att de ö.h.t. inte går att bredda. Det kommer även att innebära att den redan nu, vid 'bättre' sommardagar, ganska fulla, lilla badstrand, inte kommer att räcka till för att tillgodose tillgången till stranden. Lägg därtill att dessa 'nya' invånare kommer att vilja få tillgång till båtbygga / liten marina och i och med detta, är jag övertygad om att det inte kommer att .finnas något kvar av det som fram till nu har varit ett mentalt och fysiskt 'andningshål' för oss som sökt oss hit. Resultatet blir att det inte kan bli något annat än en 'stad' som flyttats ut till en sjö, för dem som nu planerar att flytta hit! Det hela känns som MYCKET dåligt genomtänkt och har INGEN förankring hos någon av oss som f.n. har fritidsboendet här. INGEN som jag har talat med är positiv till detta! Så jag / vi anser att det fortsatta planeringsarbetet bör avbrytas omgående och har följande förslag: Att kommunen förvärvar marken som f.n. utgörs av en åker, belägen söder om 'Prästgården'! Där finns redan en kommunalt skött, rymlig badplats med utrymme för en ev. båtbygga / -hamn, tillgång till 'Prästabergets' natur och närheten till den redan befintliga permanentbebyggelse som nya Bråbackaområdet utgör!	<i>föreslå angöring via Sjöbolsvägen och Anhaltsvägen noteras.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Stöder Per Anderssons förslag.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Jag stöder Per Anderssons förslag (Sla 12/9) angående Bjurbackskulle..	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---

Privatperson

Ankom 2020-11-11 Rubrik: Bjurbackskulle Jag stödjer Per Anderssons förslag.	<i>Förslaget med exploatering av Bjurbackskulle (FF3) utgår. För närvarande behandlas medborgarförslag om inrättande av kommunalt naturreservat på Bjurbackskulle.</i>
---	---